

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2555

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ทัศนีย์ จันทิวาสน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2555

ทัศนีย์ จันทิวาสน์. (2555). *รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์.
รองศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศ คือ ไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน สิงคโปร์ ได้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสัมภาษณ์ ขั้นตอนที่ 2 เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร 22 ท่าน โดยใช้เทคนิคเดลฟายจำนวน 3 รอบ ในรอบที่ 1 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ รอบที่ 2 และ 3 ใช้แบบสอบถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขั้นตอนที่ 3 นำผลการเก็บข้อมูลที่ได้มาสร้างรูปแบบฯ ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มี 9 องค์ประกอบ คือ 1) การนำองค์กร 2) นโยบาย 3) บุคลากร 4) ทรัพยากร 5) ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 6) ความร่วมมือจากผู้ปกครอง 7) การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 8) การประเมินผลโครงการ และ 9) การวิจัยติดตามผล

2. รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สร้างขึ้นจากการจัดกลุ่มองค์ประกอบทั้ง 9 เป็น 3 กลุ่ม คือ คน ทรัพยากร และปฏิบัติการ แต่ละกลุ่มองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันคือ คนเป็นทั้งผู้จัดการ/ใช้สอยทรัพยากรและเป็นผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการ ทรัพยากรเป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการ

GIFTED PROGRAM MANAGEMENT MODEL FOR BANGKOK PRIMARY SCHOOLS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

June 2012

Tussanee Chantiwas. (2012). *Gifted Program Management Model for Bangkok Primary Schools*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.Prof. Dr. Puongrat Kesonpat, Assoc.Prof. Laddawan Kasemnet.

The purposes of this research were to study factors and make a management model of gifted students program for primary schools in Bangkok. The research was conducted in 5 steps. Step 1, Studying document, concepts, theory and research related to pedagogical management of gifted children from 6 countries, namely, Thailand, United States of America, United Kingdom, Australia, Taiwan and Singapore. The information derived from the study formed the basis for following interview. Step 2, conducting 3-round Delphi study in which 22 executives participated: Round 1, interviewing the participants; Round 2 and 3 having the participants respond to 1-5 rating-scale questionnaire. Step 3, creating a model based on the collected information. Step 4, having the model examined by 5 experts. Step 5, adjusting the structure of the management model of gifted students program for primary schools in Bangkok according to the experts' advice.

Conclusions of this research were as follow.

1. The 9 factors of the management model of gifted students program for primary schools in Bangkok include: 1) Organization leadership 2) Policy 3) Personnel 4) Resources 5) Ethos and pastoral care 6) Parent's involvement 7) Supports from external units/organizations 8) Program evaluation 9) Follow-up research.

2. The management model of gifted students program for primary schools in Bangkok was created from the 9 factors by categorizing them into 3 groups: personnel, resources, and operations. The individual groups are related, i.e. the personnel are both providers/users of the resources as well as the operators while the resources support the operations.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ของ

ทัศนีย์ จันทิวาสัน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รศ. ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านที่ให้การเอาใจใส่ เสียสละเวลา พร้อมทั้งมอบคำแนะนำที่ดีเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. วีระ สุภาภิกข และอาจารย์ ดร. ราชนีย์ บุญธิมา สำหรับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่ช่วยเติมเต็มในงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สรภิศรณ ฉัตรกมลทัศน์ ผู้ช่วยในการตรวจแบบสอบถาม และให้การดูแลมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม คือ ดร. รุ่งเรือง สุขากิริมย์ และอาจารย์ ดร. สุวิมล กฤษณาศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถามและตรวจความเหมาะสมของรูปแบบฯ คือ อาจารย์ เฉลิมพล ดาวเรือง และอาจารย์ ดร. สมชาย เทพแสง ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจความเหมาะสมของรูปแบบฯ คือ ผศ.ดร. อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ อาจารย์ปราณี บุญคลัง และ รศ.ดร.ปรีชา วิหคโต

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารและครูโรงเรียนไมโทดุมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฝ่ายประถมและโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทำวิจัยนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวจันทิวาสน์ เพื่อนๆ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอขอบคุณ Mr. Glenn Stuart Coffey และคุณเบญจมาศ จันทิวาสน์ ที่ช่วยงานแปลให้สำเร็จลุล่วง รวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุน ด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัยนี้ ขอมอบทั้งหมดในการบูชาคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ รวมถึงผู้ให้การช่วยเหลือทุกท่าน ที่เมตตา ดูแลใส่ใจ และประสิทธิ์ประสาทความรู้ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

ทัศนีย์ จันทิวาสน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	10
ความหมายของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	10
ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	11
การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ/รูปแบบ/การบริหารจัดการ.....	24
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบ.....	25
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ.....	25
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหาร.....	33
การบริหารจัดการศึกษานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในประเทศต่างๆ.....	35
ไทย.....	35
สหรัฐอเมริกา.....	37
สหราชอาณาจักร.....	39
ออสเตรเลีย.....	40
ไต้หวัน.....	41
สิงคโปร์.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
องค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ.....	47
การนำองค์การ.....	47
นโยบาย.....	50
บุคลากร.....	51
ทรัพยากร.....	53
ระบบแนะแนวและจิตวิทยา.....	53
ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน.....	55
การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก.....	56
การประเมินผลโครงการ.....	57
การวิจัยติดตามผล.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
งานวิจัยในประเทศไทย.....	64
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	72
เทคนิคเดลฟาย.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
วิธีการวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบ.....	80
วิธีการสร้างรูปแบบฯ.....	81
วิธีการประเมินรูปแบบฯ.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
ผลการศึกษาคำประกอบของการบริหารจัดการ.....	84
ผลการวิเคราะห์เอกสาร.....	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหาร.....	88
ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ.....	106
การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ.....	106
ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ	
จากผู้ทรงคุณวุฒิ.....	114
การปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ.....	120
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	122
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	122
การดำเนินการวิจัย.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผล.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	140
บรรณานุกรม.....	142
ภาคผนวก	154
ภาคผนวก ก.....	155
ภาคผนวก ข.....	191
ภาคผนวก ค.....	223
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	239

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความเข้าใจผิดบางประการของคนทั่วไป.....	12
2 เปรียบเทียบองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษของแต่ละประเทศ.....	45
3 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย.....	76
4 สรุปรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ.....	101
5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบฯ.....	115
6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	192
7 การแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม.....	194
8 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และ รอบที่ 3.....	204
9 การจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ.....	215

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิด.....	8
2 ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences).....	17
3 ขั้นตอนของการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	21
4 แบบจำลอง ESM ของยูเนสโก.....	27
5 รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน.....	28
6 รูปแบบโครงสร้างทางเซวาร์ปัญญา.....	29
7 รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	30
8 รูปแบบแสดงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสติปัญญาของบุตร.....	31
9 รูปแบบแสดงอิทธิพลซึ่งกันและกันของตัวแปรสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้านกับสติปัญญาของบุตร.....	32
10 ขั้นตอนการประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	60
11 ผลกระทบจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย.....	75
12 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ร่าง).....	111
13 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุง).....	120
14 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร....	125

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการหลักในการกำหนดทิศทางของประเทศ หากรัฐต้องการให้สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความคิดของคนในชาติเป็นอย่างไร ก็เพียงบรรจุแผนงานและหลักสูตร เหล่านั้นลงไปในระบบการศึกษา ดังเช่นการปลูกพืชที่เมล็ดพันธุ์ถูกหว่านในอดีตพืชก็เติบโตให้เห็นในปัจจุบัน ซึ่งการเจริญออกงามนี้จะมีมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับเมล็ดพันธุ์และการดูแลรักษาอย่างเอาใจใส่ ในด้านการศึกษาที่เช่นเดียวกัน หากเด็กและเยาวชนเป็นผู้มีความสามารถพิเศษแต่ผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษามีได้เห็นคุณค่าหรือมีการจัดการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะความสนใจของพวกเขา เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ก็จะเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าตามศักยภาพสูงสุดของตนได้

แม้ว่าประเทศไทยมีความพยายามที่จะดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษมากกว่า 30 ปี นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) เริ่มมีการเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในปี พ.ศ. 2516 แผนกวิชาการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ได้ผลิตคู่มือครู “จิตวิทยาและการศึกษาสำหรับเด็กฉลาด” นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทดลองจัดโครงการเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของเด็กในโรงเรียน (นุชนาถ สุนทรพันธุ์. 2537: 80) ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการดำเนินการด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและขยายตัวในภาคส่วนต่างๆ อย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันเป็นนโยบายที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ หรือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 10 วรรค 4 ที่กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

ทางรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแผนและยุทธศาสตร์สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานได้ถูกจุดและเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. 2549-2559) กำหนดแผนการดำเนินงาน เป็น 10 แผนงาน คือ 1. แผนงานด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากร 2. แผนงานด้านการวิจัยและพัฒนา 3. แผนงานจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนทั่วไป (Schools in School) 4. แผนงานปรับปรุงการจัดการเรียน

การสอนสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 5. แผนงานการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษระดับอุดมศึกษา 6. แผนงานการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 7. แผนงานส่งเสริมบทบาทของสถาบันครอบครัวในการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 8. แผนงานด้านการบริการและการจัดการ 9. แผนงานพัฒนาระบบคลังข้อมูล 10. แผนงานความร่วมมือระหว่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: ออนไลน์)

จากแผนงานที่ 3 ดังกล่าวข้างต้น คือแผนงานจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนทั่วไป (Schools in School) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 4 ได้กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ในบางโรงเรียน ได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษได้พัฒนาศักยภาพของตนตามความถนัดควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งตรงกับคำกล่าวสนับสนุนของสำอองศ์ บุรณะหิรัญและบุญเทียม ศิริปัญญา (2549: 66) ว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ควรจะได้พบปะสังสรรค์กับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเท่าเทียมกัน เพื่อเพิ่มพูนและทำทนายสติปัญญาในเรื่องที่เขามีความสามารถ แต่ก็ควรจะมีเวลาพบปะเด็กอื่นๆ ในวัยเดียวกันด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับนักวิชาการของออสเตรเลียซึ่งได้ให้ความเห็นตรงกันว่าควรให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษอยู่ในระบบโรงเรียนปกติที่มีโครงการสนับสนุน มากกว่าที่จะแยกเด็กไปอยู่ในโรงเรียนพิเศษ (อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์, 2547: 97)

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้สูญเสียผู้ที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้ไปอย่างมากมาย กล่าวคือเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษผู้ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมศักยภาพตามความเหมาะสม ทำให้ความสามารถต่างๆ ของเขาเหล่านั้นลดลงในที่สุด เด็กเกิดความคับข้องใจและกลายเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาสังคม ติดสิ่งเสพติด และจากงานวิจัยบางชิ้นพบว่ากลุ่มที่ฆ่าตัวตายมากที่สุด คือผู้ที่มีความฉลาดกว่าคนธรรมดา เป็นต้น (อุษณีย์ โพธิสุช, 2541: 33) ฉะนั้นการให้จัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษจึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่าย ต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจังและปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เพราะหากเด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาด้วยระบบการจัดการที่เหมาะสมในขณะนี้ก็จะสามารถเติบโตเป็นกำลังสำคัญของ ประเทศในอนาคตอันใกล้ ในทางตรงกันข้ามหากประเทศไทยไม่มีการจัดการรองรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มนี้อย่างดีพอ ก็จะทำให้มันสมองของชาติเหล่านี้ถูกดึงดูดด้านการศึกษาด้านการเงิน และอาชีพจากต่างประเทศที่มีระบบการศึกษาที่พร้อมจะส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพได้ดีกว่า ดังเช่นประเทศสิงคโปร์ ที่ต้องการสร้างผู้นำไปดำเนินการและดูแลกิจการของสิงคโปร์ในเอเชีย จึงมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้

นักศึกษาต่างชาติที่เรียนในระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกใน สิ่งคโปร้พร้อมกับการมอบสัญชาติสิ่งคโปร้ให้ (เจเลียวศรี พิบูลชล; และคนอื่นๆ. 2551: 234) ทั้งนี้เพื่ คัดสรรคนที่มีความสามารถระดับสูงจากประเทศต่างๆ มาเป็นประชากรที่มีคุณภาพและสร้างประโยชน์ ให้แก่ประเทศของตนต่อไปนั่นเอง

ส่วนการดำเนินงานในประเทศไทยได้มีโครงการส่งเสริมและพัฒนาักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษซึ่งจัดขึ้นทั้งในระดับประถมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดการศึกษาชั้น พื้นฐาน จำนวน 30 แห่ง เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียน เทพลีลาและโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย เป็นต้น โรงเรียนสังกัดกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา คือ โรงเรียนกีฬา จำนวน 10 แห่ง โรงเรียนสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมคือ โรงเรียนนาฏศิลป์และช่างศิลป์ จำนวน 13 แห่ง โรงเรียนเฉพาะด้านดนตรี จำนวน 1 แห่งคือโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา โรงเรียนสังกัด คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำนวน 7 แห่ง เช่น โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียน อัสสัมชัญ กรุงเทพ โรงเรียนปรีณส์รอยแยลล์วิทยาลัย และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย เป็นต้น โรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 14 แห่ง เช่น โรงเรียนอนุบาลชัยนาท โรงเรียน อนุบาลเชียงรุ่ง โรงเรียนบ้านแม่สา และโรงเรียนเอกชัย เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้ม่โรงเรียนสำหรับผู้ที่มี ความสามารถพิเศษจำนวนถึง 75 แห่งทั่วประเทศ (คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. 2546: ออนไลน์) โครงการฯ ส่วนใหญ่ก็มักเน้นในระดับมัธยมศึกษา ส่วนในระดับประถมศึกษายังไม่มีการ ดำเนินการอย่างชัดเจนนัก แต่หากมาพิจารณาคุณลักษณะการปฏิบัติที่เหมาะสมแล้วควรเริ่มมีการส่งเสริม ตั้งแต่เยาว์วัยจะทำให้ศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวมองเห็นชัดเจนขึ้น กล่าวคือแม้ความสามารถของเด็กที่ แฝงอยู่แม้จะมีมากมายเท่าใด หากไม่ได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมให้ถูกต้องทันเวลา ศักยภาพทาง สมองของเด็กเหล่านั้นลดลงไปเองหลังอายุ 8 ปี และความสามารถนั้นก็ลดลงน้อยถอยลงและอาจสูญ ลินไปได้ (วีรัชย์ แซ่ซิม; และ นาถธิดา จันดก. 2550: ออนไลน์; และ อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. 2549: 23) งานวิจัยของมลิวัลย์ ลับโพรี (2548: 217) เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-4 พบว่านักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จะสามารถเริ่มค้นพบ ตัวเองมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนจึงให้นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาในเชิงสร้างสรรค์ได้โดยใช้ เกม และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเริ่มเห็นชัดในวิชาที่นักเรียนถนัด ด้วยเหตุนี้จึงเห็น ได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีความสำคัญและสมควรจัดขึ้นตั้งแต่ใน ระดับชั้นประถมศึกษา

ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินการจัดการศึกษาด้านผู้ที่มีความสามารถพิเศษพบว่า ประเทศไทยมีพัฒนาการที่ล่าช้าในเรื่องนี้เนื่องด้วยมีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องการการแก้ไขหลายประการ ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบและกลไกในการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ก: 39-40) ด้านองค์ความรู้ ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องยังมีความเข้าใจผิดและไม่ทราบแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมในด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ อีกทั้งยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ มีประสบการณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 34-35) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมลิวัดย์ ลับไพรี (2546: 9) เรื่อง “สภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทยในปัจจุบัน” พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคสำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ นโยบายของส่วนกลางไม่ชัดเจน ขาดทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อวัสดุ อุปกรณ์การศึกษา ด้านการบริหารจัดการยังไม่ดีพอ หลักสูตรไม่ยืดหยุ่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองน้อย ไม่มีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดแยกเด็กและการวัดประเมินผลที่ดี ไม่มีกฎหมายและระเบียบที่เอื้อให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านการบริหารจัดการนั้นเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ต้องแก้ไขให้กระบวนการมีความชัดเจนและเป็นระบบมากขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้รูปแบบการบริหารจัดการดังกล่าวนี้เป็นแนวทางการดำเนินงานให้แก่โครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษแก่โรงเรียนที่มีความสนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ การบริหารจัดการ โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีประโยชน์ในการดำเนินการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการโครงการฯ ในภาพรวม รวมถึงองค์ประกอบที่จำเป็นของการบริหารจัดการโครงการและรายละเอียดในการดำเนินการ อันเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ มาเป็นแนวทางการริเริ่มโครงการฯ หรือสำหรับโรงเรียนที่มีโครงการฯ อยู่แล้ว ก็สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับโครงการฯ ของตนเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารจากโรงเรียน ที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนไมโทอุดมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายประถมและโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 1 คน หัวหน้าโครงการฯ จำนวน 1 คน รองหัวหน้าโครงการฯ จำนวน 1 คน จากโรงเรียนที่เลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 โรงเรียนข้างต้น รวมทั้งสิ้น 22 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อองค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **รูปแบบ** หมายถึง โครงสร้างที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. **องค์ประกอบ** หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ได้ประกอบทำให้เกิดรูปขึ้นใหม่โดยเฉพาะ สามารถใช้ในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
3. **การบริหารจัดการ** คือ กระบวนการดำเนินงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยอาศัยเทคนิคการใช้คน เงินทุน ทรัพยากร เวลาที่มีอยู่ รวมทั้งศิลปะในการทำงานต่างๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
4. **โครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ** หมายถึง การดำเนินการที่มีจุดประสงค์เพื่อจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามความถนัดและความสนใจอย่างเต็มศักยภาพ โดยดำเนินการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5. **รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ** หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ต้องอาศัยเทคนิคการใช้คน ทรัพยากร เวลา ประสานกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

6. **นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ** หมายถึง นักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถโดดเด่นในด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่น ด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬา และความสามารถทางวิชาการ เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนอื่นที่มีอายุระดับเดียวกัน ในสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน

7. **ผู้บริหาร** หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่กำหนดนโยบาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ ในการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และรองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สร้างจากข้อมูลการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน และสิงคโปร์ และข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ดังมีรายละเอียดของข้อมูลดังต่อไปนี้

จากการศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน และสิงคโปร์ สามารถสรุปองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้เป็นดังนี้

- 1) การนำองค์กร เป็นการดำเนินงานของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารมีคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ อาศัยบทบาทหน้าที่และการวางแนวทางปฏิบัติงานของตน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- 2) นโยบาย ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและมีความเข้าใจในการร่วมกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
- 3) บุคลากร ซึ่งเป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มี

บทบาทหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

4) ทรัพยากร เป็นสิ่งที่สนับสนุนในการเพิ่มทักษะการเรียนรู้หรืออำนวยความสะดวกในการเรียน การสอนแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อันได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณ

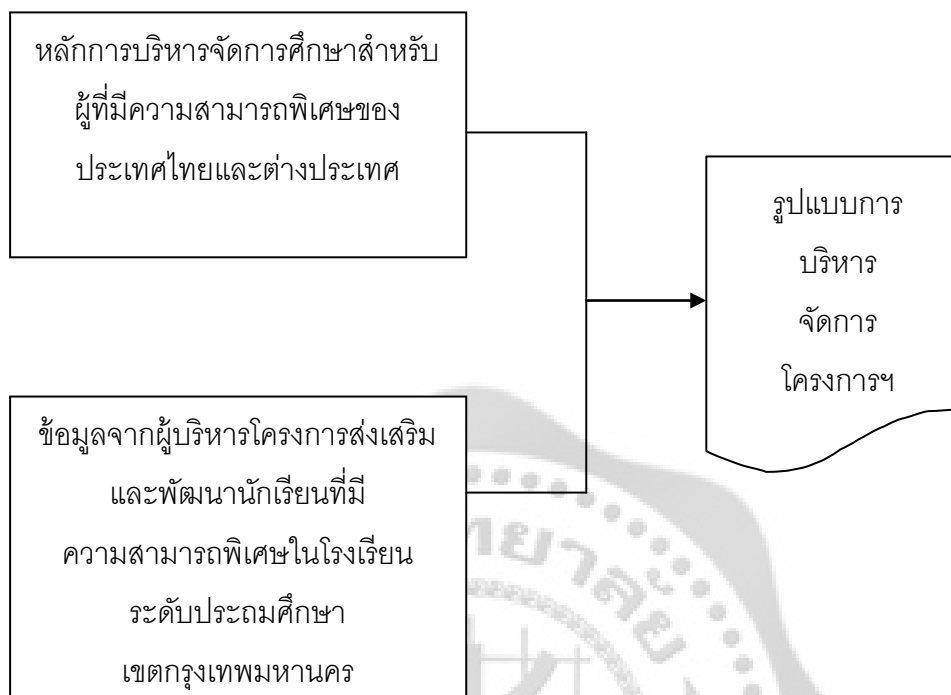
5) ระบบแนะแนวและจิตวิทยาอันเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้าน การให้คำแนะนำและการปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ อารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 6) ความร่วมมือจากผู้บริหารและชุมชน โดยเริ่มจากการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือกับผู้บริหารและชุมชน เพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการ ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

7) การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินโครงการ ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะ เป็นด้านงบประมาณ การให้ความรู้และการทำงานวิจัยร่วมกัน เป็นต้น 8) การประเมินผลโครงการ เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ว่ามี ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ 9) การวิจัยติดตามผลเป็นการดำเนินการ เก็บข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียน รวมไปถึงการค้นคว้า วิเคราะห์ ทดลองอย่างมีระบบเพื่อพัฒนา โครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารในโรงเรียนที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ระกอบ มาสร้างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

หลักการและแนวคิด

ผลการวิเคราะห์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้มาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยแบ่งเนื้อหา ดังนี้

1. เด็กที่มีความสามารถพิเศษ
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
 - 1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
 - 1.3 การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ/รูปแบบ/การบริหารจัดการ
 - 2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบ
 - 2.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ
 - 2.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหาร
3. การบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในประเทศต่างๆ
 - 3.1 ไทย
 - 3.2 สหรัฐอเมริกา
 - 3.3 สหราชอาณาจักร
 - 3.4 ออสเตรเลีย
 - 3.5 ไต้หวัน
 - 3.6 สิงคโปร์
4. องค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
 - 4.1 การนำองค์กร
 - 4.2 นโยบาย
 - 4.3 บุคลากร
 - 4.4 ทรัพยากร
 - 4.5 ระบบแนะแนวและจิตวิทยา
 - 4.6 ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน

- 4.7 การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
- 4.8 การประเมินผลโครงการ
- 4.9 การวิจัยติดตามผล
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.3 เทคนิคเดลฟาย

1. เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นสิ่งที่นานาชาติให้ความสนใจ เนื่องจากพวกเขาเหล่านั้นจะเป็นพลังคนรุ่นใหม่ที่จะขึ้นมาทดแทนบุคลากรชั้นนำในปัจจุบันและเป็นการหวังการพัฒนาประเทศของตนให้ทัดเทียมประเทศต่างๆ ในโลก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนควรทราบถึงความหมายและลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษในเบื้องต้น เพื่อสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ประสบความสำเร็จ

1.1 ความหมายของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ตามคำนิยามของสำนักงานการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (U.S Office of Education) (1972) และปรับปรุงใหม่ (1993) ให้ความหมายเด็กที่มีความสามารถพิเศษคือ เด็กและเยาวชนที่มีการแสดงออกถึงความสามารถอันโดดเด่นหรือแสดงถึงศักยภาพของความเก่งเป็นที่ประจักษ์และประสบความสำเร็จแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มีอายุหรือประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมเดียวกัน เด็กเหล่านี้แสดงออกถึงความสามารถและสมรรถภาพในเรื่องสติปัญญาความคิดสร้างสรรค์ และ/หรือความสามารถทางศิลปะ มีลักษณะเป็นผู้นำ หรือเป็นเลิศทางวิชาการ (อุษณีย์ โพธิสุช. 2541: 34-35)

ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548: 5-6) ได้ให้คำจำกัดความเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษว่าคือ เด็กที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ในด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬา และความสามารถทางวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาอย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นที่มีอายุระดับเดียวกัน สภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน ทางด้านบุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2544: 8) กล่าวว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นมีความหมายเน้นไปทางด้านความสามารถทางสติปัญญาหรือทางวิชาการ มีความจำเป็นเลิศช่างซักช่างถาม มีความคิดอ่านลึกซึ้ง สุขุม รู้จักแก้ปัญหา รู้จักยืดหยุ่น มีอารมณ์ขัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสนใจหลากหลาย รู้จักใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง มีสมาธิมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ตนสนใจ มีความถนัดด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านที่เป็นเลิศอย่างเด่นชัด เช่น งานฝีมือ กีฬา ร้องเพลง ดนตรี เป็นต้น

จากความหมายต่างๆ ที่นักการศึกษาได้กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษ คือ ผู้ที่มีความสามารถโดดเด่นในด้านหนึ่งหรือหลายด้านในด้านสติปัญญาความสามารถทางวิชาการ มีความคิดอ่านลึกซึ้ง สุขุม รู้จักแก้ปัญหา รู้จักยืดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นด้านการใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬา เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นที่มีอายุระดับเดียวกัน สภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน

1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

จากงานวิจัยของมิลิวล์ ลับไพรี (2548: 216) ได้กล่าวถึงความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในการจำแนกระหว่างเด็กฉลาดและเด็กที่มีความสามารถพิเศษว่า เด็กฉลาดทุกคนไม่จำเป็นต้องเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ การที่เด็กฉลาดอาจเกิดจากความจำ ความเข้าใจ และการตอบคำถามได้อย่างแม่นยำ ต่างจากเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่สามารถประยุกต์เป็น วิเคราะห์ได้ สังเคราะห์ได้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ มีการบูรณาการและมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างสูง นอกจากความไม่เข้าใจในเบื้องต้นแล้ว ยังมีสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กกลุ่มนี้ก็คือ เด็กที่มีความสามารถพิเศษมักขาดทักษะทางความคิดที่เป็นระบบทำให้เมื่อเกิดการตัดสินใจหรือใช้ความคิดอาจเกิดความผิดพลาด ซึ่งเด็กหรือผู้ที่มีสติปัญญาดีมักจะคิดได้รวดเร็วและลึกซึ้งหลายมิติ แต่ขาดคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ เช่น การคิดทบทวน (Second-Order of Thinking Ability) คิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Ability) คิดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Thinking Ability) การควบคุมและประเมินความคิดตนเอง (Metacognition) ทำให้การตั้งศักยภาพที่มีอยู่ของเด็กมาใช้ได้น้อย หรืออาจจะเป็นคนที่สร้างปัญหาให้แก่สังคมได้เนื่องจากเกิดจากการคับข้องใจและไม่สามารถหาทางออกให้ตนเองได้อย่างถูกต้อง แม้แต่ในชั้นเรียนเด็กเหล่านี้ก็อาจจะก่อปัญหา เช่น แก่งัดเพื่อน ไม่สนใจเรียน ต่อต้านครู เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากความไม่เข้าใจในธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ไม่มีการเตรียมการรองรับทั้งด้านการเลี้ยงดู การให้คำแนะนำ รวมถึงการจัดการศึกษาที่เหมาะสม ดังจะยกมาบางตัวอย่างในสิ่งที่เกิดขึ้นจากความไม่เข้าใจของคนทั่วไป (อุษณีย์ โพธิ์สุข. 2541: 28-29) ดังนี้

ตาราง 1 ความเข้าใจผิดบางประการของคนทั่วไป

ความเข้าใจผิด	ความจริง
เด็กเก่งนั้นสามารถเก่งได้เอง แม้จะลำบาก ยากเข็ญอย่างไร เขาก็สามารถเก่งได้โดยไม่ต้องมีใครช่วยเรียกว่า "เกิดมาเก่ง"	เด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำจากผู้ปกครอง ครูและคนอื่นๆ เป็นพิเศษ รวมทั้งกลไกทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา
เด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น มักจะเป็นคนสมบุรณ์หาที่ติไม่ได้	เด็กที่มีความสามารถพิเศษก็มีจุดเด่นจุดด้อย เช่นเดียวกับเด็กอื่นๆ
เด็กฉลาดถ้าเร่งเร็วเกินไปก็จะเบื่อเรียนในที่สุด	เด็กที่มีความสามารถพิเศษถ้าได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาก็จะไม่มีเบื่อหน่าย
เด็กที่มีความสามารถพิเศษ คือ เด็กที่ดีกว่าเด็กอื่นๆ	เด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือเด็กทั่วไปก็มีสิทธิ์ที่จะเป็นเด็กดีหรือไม่ดีได้เพราะการอบรมเลี้ยงดู สภาพครอบครัว ฯลฯ
เด็กที่มีความสามารถพิเศษ คือ คนเก่งฉลาด IQ สูงกว่าคนอื่น มานะ และแก้ไขปัญหาลุล่วง	เด็กที่มีความสามารถพิเศษไม่จำเป็นต้องมี IQ สูงหรือมีลักษณะฉลาดเฉลียวทันคนเสมอไป ความเก่งมีหลายแบบ ทั้งเป็นนักร้อง นักแสดง ศิลปิน กีฬา ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ล้วนหลากหลาย
เด็กพวกนี้เป็นคนที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย สติปัญญาที่สมดุลกัน	เด็กๆ ทุกคนมีลักษณะหลากหลายและมีความแตกต่างกันในเรื่อง วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม สติปัญญา และร่างกาย ดังนั้นเด็กที่มีความสามารถพิเศษจึงไม่มีใครเหมือนใคร
เด็กที่มีความสามารถพิเศษจะเป็นคนสุขภาพแข็งแรง มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จ	เด็กที่มีความสามารถพิเศษส่วนใหญ่จะไม่ประสบความสำเร็จเพราะไม่มีใครรู้ความสามารถของพวกเขา และไม่มีใครช่วยพัฒนา เด็กบางคนก็มีสุขภาพไม่ดีและอาจไม่มีชื่อเสียงใดๆ เลย

ที่มา: อุษณีย์ โพธิสุข. (2541). รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ. หน้า 29-33.

จากความเข้าใจผิดและความจริงที่เกิดขึ้นสรุปได้ว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องการความรัก การยอมรับเลี้ยงดู เช่นเดียวกับเด็กปกติ ทั้งยังต้องการความเข้าใจในความสามารถพิเศษของพวกเขา เพื่อที่จะให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้น การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะหากไม่มีความรู้ความเข้าใจ ก็ย่อมเป็นการยากที่จะเข้าไปช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพระดับสูงของพวกเขาให้แปรเปลี่ยนเป็นคุณประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติได้

1.3 การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ต้องอาศัยปรัชญามาเป็นแนวคิดพื้นฐาน ในการวางแผน การดำเนินงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กที่มีความสามารถพิเศษอย่างแท้จริง

1.3.1 ปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

ปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ แบ่งออกเป็น 8 ประการดังนี้ (อุษณีย์ โภธิสุข, 2541: 191-193)

1. การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนการศึกษาในที่นี้หมายถึง กระบวนการพัฒนาของบุคคลซึ่งเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รูปแบบของการศึกษาครอบคลุม ทั้งการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย อันเป็นการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการและสภาพแวดล้อมที่อยู่โดยรอบตัวคน

2. เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับระดับและประเภทของความสามารถ ความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาศักยภาพให้บรรลุขีดสูงสุด และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมในสังคมที่ทวีความซับซ้อนและมีความเป็นพลวัตมากขึ้น

3. พ่อแม่ผู้ปกครอง และครอบครัว ซึ่งเป็นบุคคลแรกๆ ในชีวิตของเด็กและเยาวชน มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม นอกจากนั้นสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ พ่อแม่ผู้ปกครอง และครอบครัวก็มีบทบาทพิเศษที่จะต้องเอาใจใส่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านี้

4. สังคมต้องให้การยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลละความหลากหลายของเด็กและเยาวชน ทั้งทางด้านความคิด ความสนใจ บุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษเฉพาะทางของบุคคล และอื่นๆ

5. รัฐและสังคมพึงพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถด้านอื่นๆ โดยรอบด้านด้วย เพื่อให้เป็นคนที่มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งด้านสมอง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถพิเศษที่มีอยู่ ทั้งนี้พึงระมัดระวังว่าการพัฒนาบุคคลโดยองค์รวมนั้น จะต้องไม่ลดทอนหรือสกัดกั้นความสามารถพิเศษของบุคคล

6. รัฐต้องไม่สร้างระบบการศึกษาที่ปิดกั้นการพัฒนาความสามารถพิเศษในทุกด้านของเด็กและเยาวชนด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งหรือสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องสร้างระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้แสดงความสามารถทุกด้านที่มีและได้รับการพัฒนาความสามารถเหล่านั้นไปพร้อมๆ กัน

7. การจัดกระบวนการการเรียนรู้ต้องมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนแสดงออกซึ่งความสามารถพิเศษได้ตลอดชีวิตของการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้นั้นต้องเอื้อต่อการสร้างสรรค์ คิดค้น วิจัย การเป็นตัวของตัวเอง การสร้างจินตนาการที่แหวกแนว ฯลฯ โดยที่ผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้จะต้องเข้าใจว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษนั้นจะมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นค่อนข้างมาก

8. รูปแบบการบริการสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ควรคำนึงถึงการบริการพิเศษหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการเรียนรู้พิเศษหรือการรับรู้เฉพาะทาง การใช้หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment) หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension) หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration) และการศึกษากับผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Mentoring) ในระบบโรงเรียนปกติ ฯลฯ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้รู้ศักยภาพ และเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่นั้นให้บรรลุถึงจุดสูงสุดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษให้ความสำคัญในเรื่องของสิทธิและความเท่าเทียมกันของเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องได้รับการศึกษาในด้านที่ผู้เรียนสนใจและมีความถนัดอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ต้องอาศัยความเข้าใจของผู้ปกครอง ในการอบรมเลี้ยงดูและต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการร่วมมือกันส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษอย่างจริงจัง

1.3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

ในอดีตที่ผ่านมานับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มมีแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกเรื่อยมาจนถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) นั้น ปรากฏว่ามีได้กล่าวถึงกลุ่มเป้าหมายผู้ที่มีความสามารถพิเศษนี้โดยตรง แต่เริ่มปรากฏเป็นนโยบายชัดเจนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 มาจนถึงปัจจุบัน สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษไว้ในหมวดที่ 2 ระบบการศึกษา ในหัวข้อการศึกษาพิเศษว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ และเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือมีปัญหาเลิศได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาพิเศษนี้อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดในสถานศึกษาปกติตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ในหมวดที่ 3 แนวนโยบายการศึกษา กล่าวว่ารัฐมีหน้าที่กำหนดนโยบาย สนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบและวิธีการที่เอื้อให้ผู้มีปัญหาเลิศหรือมีความสามารถพิเศษได้พัฒนาอัจฉริยภาพของตน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ได้ระบุในแนวนโยบายเพื่อดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพว่า ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งต้องมีลักษณะหลากหลายโดยจัดให้มีความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2545ก: 45-47)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในด้านของนโยบายได้มีการบัญญัติถึงสิทธิของผู้ที่มีความสามารถพิเศษซึ่งออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ดังนี้

มาตรา 10 วรรค 4 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 22 การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพสูงสุด

มาตรา 24 วรรค 1 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรค 4 ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ต้องจัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษามูลค่าสูงที่สุดในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา วรรค 3 เรื่องการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ (มาตรา 10 วรรค 4) โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: ออนไลน์) ดังนี้

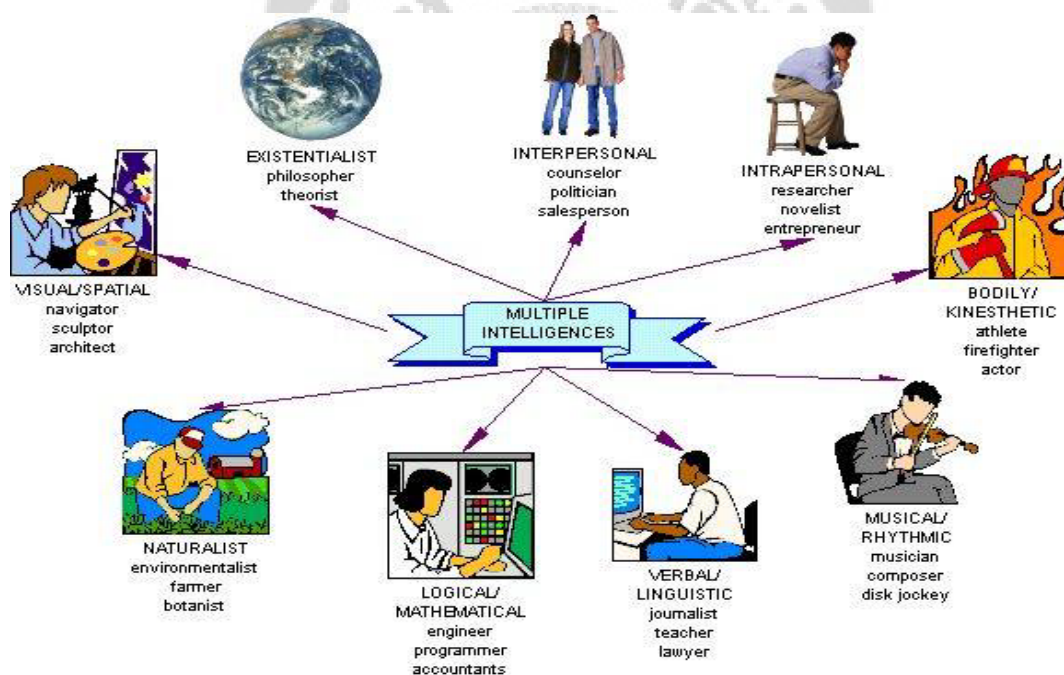
ข้อ 1 (5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และประสาน ส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อ 3 (10) (ค) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และดำเนินงานเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทยมีพัฒนาการขึ้นมาจนเห็นได้ชัดเจนและภาครัฐได้ให้ความสำคัญอย่างชัดเจนดังจะเห็นได้จากมาตรา 10, 22, 24, 28 และ 60 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งก็น่าจะเป็นการดีที่ภาครัฐจะได้ให้การสนับสนุนด้านบุคลากร สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณมาถึงนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้มีการพัฒนาการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

1.3.3 ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ

ความสามารถพิเศษของมนุษย์มิใช่เพียงความเป็นเลิศทางด้านวิชาการเท่านั้น ยังมี ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เช่น ด้านดนตรี กีฬา ความเป็นผู้นำ ทางด้านภาษา เป็นต้น ดังที่ ไฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้ซึ่งได้แสดงแนวคิดของเขาไว้ใน หนังสือ Frames of Mind ที่ตีพิมพ์ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1983 ได้กล่าวว่าคนเราทุกคนล้วนมีความฉลาด แต่ ความฉลาดของแต่ละคนไม่เหมือนกันเลย ซึ่งจากคำกล่าวนี้จึงเป็นที่มาของทฤษฎีพหุปัญญาที่ได้รับ ความเชื่อถืออย่างมากมายในโลกยุคปัจจุบัน และเป็นบุคคลที่ได้รับยกย่องในฐานะของผู้ให้แนวคิด Multiple Intelligence หรือที่เรียกกันว่า “ทฤษฎีพหุปัญญา” (Theory of Multiple Intelligences) อันเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความฉลาดของมนุษย์ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป โดยการ์ดเนอร์ได้เสนอว่า ความฉลาดของมนุษย์เป็นออกเป็น 9 ด้านดังนี้คือ (นรรีชต์ ฝันเชียร. 2551: ออนไลน์)

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences)

ที่มา: นรรีชต์ ฝันเชียร. (2551). *ทฤษฎีพหุปัญญา*. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552. ออนไลน์.

1. ความฉลาดทางด้านภาษา (Linguistic intelligence) เป็นความฉลาดในการใช้ภาษาพูด อ่าน เขียน มีความเข้าใจในความหมายและสามารถแยกแยะประเภทของคำศัพท์ในแต่ละภาษาได้ รู้จักที่จะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจและได้ผลตามเป้าหมาย ซึ่งผู้ที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะเรียนรู้ในเรื่องของภาษาได้ดี และมีทักษะในการใช้ภาษา รู้จักใช้สำนวนโวหารในการพูด อ่าน เขียนได้อย่างสร้างสรรค์ ผู้ที่มีความโดดเด่นในด้านนี้ มักจะเป็นนักกวี หนายความ นักพูด หรือผู้ใช้ภาษาในการทำงานต่างๆ เช่น ล่าม นักแปล นักเขียน และครูสอนภาษา และสำหรับเด็กที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะเห็นว่าเขาจะชื่นชอบในเรื่องของภาษาเป็นพิเศษ มีความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอนและชอบเลียนเสียงสิ่งต่างๆ เป็นต้น

2. ความฉลาดทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-mathematic intelligence) เป็นความฉลาดในด้านความเข้าใจในเรื่องเหตุและผล มีความเข้าใจในตรรกะตามแนวคิดทางคณิตศาสตร์ และรู้จักวิเคราะห์ในเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้ที่มีความโดดเด่นในด้านนี้ จะเข้าใจในเรื่องเหตุและผล รู้จักที่จะคิดตามหลักคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้แก่ นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ แพทย์ และนักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น และสำหรับเด็กที่มีความฉลาดในด้านนี้ก็จะชอบในเรื่องของการคิดคำนวณ รู้จักตั้งคำถามว่าทำไม เพราะอะไร อย่างไร และชอบที่จะทำการทดลองในสิ่งต่างๆ

3. ความฉลาดทางด้านดนตรี (Musical intelligence) เป็นความฉลาดที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพในการรับฟัง รวมไปถึงความสามารถในการเข้าใจในเสียงจังหวะ และตัวโน้ต สามารถสร้างสรรค์ดนตรีและบทเพลงต่างๆ ได้ ผู้ที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะชื่นชอบการร้องเพลงและเล่นดนตรีเป็นพิเศษ ได้แก่ นักดนตรี ดีเจ นักแต่งเพลง และนักร้อง เป็นต้น และสำหรับเด็กที่เข้าถึงในด้านนี้ ก็จะมีลักษณะที่ชื่นชอบในการเล่นเครื่องดนตรีและร้องเพลงอย่างสนุกสนาน

4. ความฉลาดทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) เป็นความฉลาดในการสร้างภาพในจินตนาการซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับทักษะทางด้านศิลปะจิตกรรมและประติมากรรม มีผลในการสร้างสรรค์ผลงานออกมาตามจินตนาการที่รับรู้ได้ ซึ่งผู้ที่มีความสามารถด้านนี้ จะชื่นชอบการวาดและปั้น เห็นภาพในจินตนาการจากการอ่านหรือคำบอกเล่า รวมไปถึงจากภาพต่างๆ เช่น วาดแผนที่ สื่อสารสิ่งที่คิดมาเป็นการแสดงออก งานประดิษฐ์ หรือรูปภาพได้ ซึ่งผู้คนที่มีความสามารถในด้านนี้ มักจะเป็นจิตรกร ภูมิมาตร ดีไซน์เนอร์ สถาปนิก รวมไปถึงพนักงานขับรถ เครื่องบิน หรือเรืออีกด้วย และสำหรับเด็กที่มีความฉลาดในด้านนี้ ก็ชอบการวาดรูป การปั้น ต่อจิ๊กซอว์หรือต่อตัวต่อเป็นรูปร่างที่ต้องการ

5. ความฉลาดทางการเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily-kinesthetic intelligence) เป็นความฉลาดที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ร่างกาย เคลื่อนไหวได้อย่างอิสระและสร้างสรรค์ ผู้ที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะมีความเข้าใจในเรื่องของการเคลื่อนไหว มีความสามารถในการรับรู้ลักษณะท่าทางจากสิ่งอื่น หรือบุคคลอื่น และสามารถเลียนแบบลักษณะท่าทางนั้นได้ รวมไปถึงสามารถจดจำ

รูปแบบของการเคลื่อนไหวที่เคยแสดงออกมาได้ ได้แก่ แดนเซอร์ นักกีฬา พ่อครัว ช่างทำผม รวมไปถึงอาชีพที่ต้องเข้าใจในเรื่องของสรีระร่างกายต่างๆ เช่น ศัลยแพทย์ หรือหมอศัลยกรรม เด็กที่มีความโดดเด่นในด้านนี้มักจะชื่นชอบการเต้นรำและการเล่นกีฬา เป็นต้น

6. ความฉลาดทางด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal intelligence) เป็นความฉลาดในเรื่องของความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของการเข้าสังคม และทักษะของความเป็นผู้นำ ผู้ที่มีความสามารถในด้านนี้ จะเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ง่าย รู้จักรักษามิตรภาพและมีเพื่อนฝูงมาก เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น และมีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นได้ดี ได้แก่ อาชีพ ครู นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ให้คำปรึกษา อาสาพัฒนา นักการเมือง บริกรและพนักงานต้อนรับต่างๆ สำหรับเด็กที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะเป็นเด็กที่เข้ากับคนอื่นได้ง่าย มีเพื่อนฝูงมากมาย ไม่ชอบรังแกเพื่อน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นที่รักและได้รับการยอมรับโดยทั่วไปจากเพื่อนฝูง

7. ความฉลาดทางด้านความเข้าใจภายในตนเอง (Intrapersonal intelligence) เป็นความฉลาดในเรื่องของความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง เข้าใจและรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง รู้จักยอมรับความสามารถและมีความมั่นใจในตนเอง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากหรืออุปสรรค ซึ่งบุคคลที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะเป็นผู้ที่รู้จักและความสามารถของตนเอง ทำให้มีแผนที่เหมาะสมสำหรับชีวิตของตัวเองได้และสามารถแสดงสิ่งนั้นออกมาให้คนอื่นรับรู้ได้ ซึ่งได้แก่ นักปรัชญา นักจิตวิทยา นักธุรกิจ เป็นต้น และสำหรับเด็กที่มีความโดดเด่นในด้านนี้ จะเป็นเด็กที่เข้าใจตนเอง มีความมั่นใจและมุ่งมั่นในการทำสิ่งต่างๆ โดยไม่ย่อท้อต่อความผิดพลาดหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

8. ความฉลาดทางด้านธรรมชาติ (Naturalist intelligence) เป็นความฉลาดที่เกี่ยวข้องกับการชื่นชมสิ่งสร้างสรรค์ของธรรมชาติเช่น สรรพสัตว์ พืชพรรณต่างๆ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ผู้ที่มีความโดดเด่นในด้านนี้ จะเป็นคนรักสัตว์ ชอบผจญภัยท่องเที่ยวชมธรรมชาติ และชื่นชอบการปลูกต้นไม้ต่างๆ ซึ่งได้แก่ อาชีพสัตวแพทย์ เกษตรกร นักชีววิทยา นักสิ่งแวดล้อม นักอนุรักษ์และนักนิเวศวิทยา เป็นต้น สำหรับเด็กที่มีความสามารถในด้านนี้ จะเป็นคนที่รักสัตว์ ต้นไม้ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมต่างๆ รู้จักอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงชื่นชอบในการไปท่องเที่ยวเข้าสู่ธรรมชาติในหลายๆ พื้นที่

9. ความฉลาดในการคิดใคร่ครวญ (Existential intelligence) เป็นความฉลาดที่เกี่ยวข้องกับการคิดใคร่ครวญในเรื่องต่างๆ อย่างมีวิจรรณญาณ รู้จักตั้งคำถามเกี่ยวกับตัวเอง เกี่ยวกับความเป็นไปของชีวิต รวมไปถึงชีวิตหลังความตาย เรื่องเหนือจริง และเรื่องลึกลับต่างๆ หรือเรื่องเหนือธรรมชาติ บุคคลที่มีความฉลาดในด้านนี้ จะเป็นคนช่างคิดช่างสงสัย มีภาวะทางอารมณ์สูง และรู้จักที่จะแสวงหาความสงบทางใจ ชอบที่จะเข้าวัดเข้าวา และรู้จักคิดแบบใคร่ครวญอย่างเหมาะสม ซึ่งได้แก่นักคิด นักศาสนศาสตร์ ผู้นำศาสนา คนทรง และนักพยากรณ์ต่างๆ

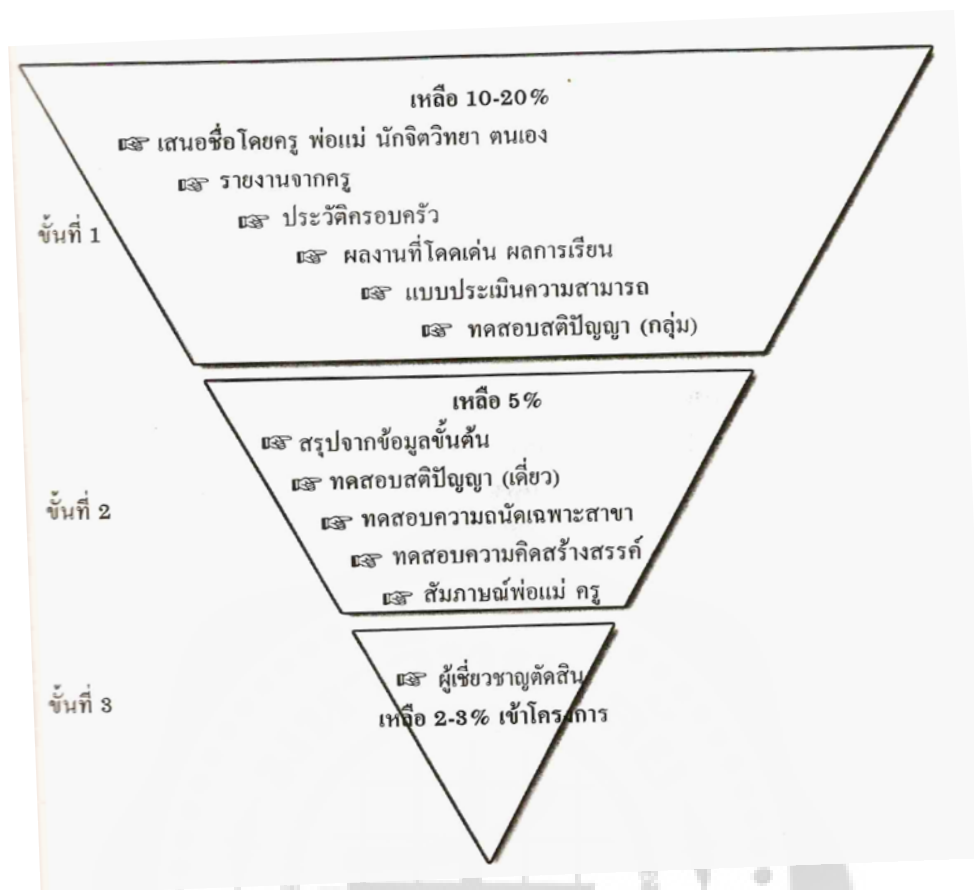
ความจริงความฉลาดของมนุษย์ นอกจาก 9 ด้านนี้แล้ว การ์ดเนอร์ได้กล่าวถึงความฉลาดทางด้านศีลธรรมจริยธรรม (Moral intelligence) เอาไว้ด้วย ผู้ที่มีความฉลาดในด้านนี้จะกระทำตัวดี มีความเกรงกลัวและละอายต่อบาป มีอุดมการณ์ และชอบเสียสละทำงานเพื่อสังคมและคนอื่น ๆ เมื่อได้ทราบถึงความสามารถพิเศษที่มีของมนุษย์มากมายหลายด้านเช่นนี้แล้ว การจัดการศึกษานั้น จึงไม่ควรจะจำกัดหรือวางกรอบให้เด็กมีความสามารถพิเศษในระบบที่ครูหรือผู้ปกครองต้องการ การเปิดโอกาสให้แสดงออกถึงศักยภาพที่หลากหลายย่อมเป็นวิธีที่จะเห็นความสามารถที่โดดเด่นของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นด้านเดียวหรือหลายด้านได้อย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาความสามารถได้ตรงตามความถนัดและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.4 หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ

หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษประกอบไปด้วย การคัดเลือกและเสาะหา หลักการและรูปแบบ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ก: 12-13) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การคัดเลือกและเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษ (Identification Process)

ในกระบวนการสำรวจหรือเสาะหาต้องอาศัยการศึกษาและทำความเข้าใจกับธรรมชาติอันหลากหลายของเด็กกลุ่มนี้ ตลอดจนปัจจัยที่อาจปิดกั้นความสามารถอันแท้จริงของเด็กได้ อาทิ การเลี้ยงดู ระบบการศึกษา ประสบการณ์ชีวิต ปัญหาทางครอบครัว ฯลฯ ในอดีตที่ผ่านมาการสำรวจและเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษยึดอยู่กับการสอบแข่งขัน การใช้ข้อสอบคัดเลือก การใช้ผลจากคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบทางสติปัญญา หลังจากที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กกลุ่มนี้มานานับสิบปี จึงได้พบว่าความผิดพลาดในการคัดเลือกเด็กเข้าโครงการนั้นมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ความไม่กระจ่างชัดในเรื่องคุณลักษณะของเด็กแต่ละประเภท ความเข้าใจผิดพลาดในเรื่องความสามารถทางสติปัญญา การยึดถือแบบทดสอบข้อเขียนอย่างเอาจริงเอาจังโดยไม่ใช้เกณฑ์อื่นเข้ามาร่วมตัดสิน ความไม่รอบคอบระหว่างการดำเนินการคัดเลือก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเด็กหลายประเภทที่ต้องใช้วิธีหรือเครื่องมือพิเศษในการสำรวจ เช่น เด็กที่มีความสามารถต่ำกว่าความเป็นจริง หรือเด็กที่มีความบกพร่องด้านต่างๆ ส่วนแนวทางในการเสาะหาอัจฉริยภาพของเด็กที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติปัจจุบัน คือ การใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอน การใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับแนวของเด็ก การตรวจสอบที่ไม่ลำเอียงกับเด็กกลุ่มใดเป็นพิเศษ การตรวจสอบจากข้อมูลหลายด้านประกอบกัน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนของการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ที่มา: เกียรติศักดิ์ สังข์ชัย. (2549). รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ. หน้า 20.

ในขั้นตอนของการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ใช้การเสนอชื่อโดยครู พ่อแม่ นักจิตวิทยา ตนเอง ว่าเด็กมีความสามารถโดดเด่นจากเด็กปกติทั่วไป จากประวัติครอบครัว ผลงาน ผลการเรียน แบบประเมินความสามารถ และการทดสอบสติปัญญา หลังจากคัดแยกเด็กในขั้นตอนแรกนี้จะเหลือเด็กประมาณ 10% จึงทำการคัดแยกต่อในขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบด้านสติปัญญาเป็นรายบุคคล ความถนัดเฉพาะสาขา และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งขั้นตอนนี้จะคัดแยกเด็กเหลือเพียง 5% ขั้นตอนที่ 3 คือผู้เชี่ยวชาญจะทำการคัดแยกและสรุปผล ซึ่งจะเหลือเด็กที่มีความสามารถพิเศษเพียง 2-3% เท่านั้น

2. หลักการและรูปแบบใน จัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มี

ความสามารถพิเศษ โดยทั่วไปการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรดำเนินการคือ จัดเนื้อหายากและท้าทายกว่าหลักสูตรสำหรับเด็กทั่วไป มีการเชื่อมโยงและบูรณาการกันในหลายๆ วิชา ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกสิ่งที่ตนเองจะเรียน จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สลับซับซ้อน ลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ เน้นกระบวนการทางความคิดระดับสูง ฝึกกิจกรรมที่ตอบสนองความหลากหลาย ของกระบวนการเรียนรู้ ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานหรือผลการเรียนรู้ของเด็กให้ชัดเจน ให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ความกระตือรือร้นและการเปลี่ยนแปลงภายในที่มีคุณค่าต่อการ เรียนรู้ของเด็กที่ส่งผลดีต่อสังคม เน้นพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นแกนนำ และเน้นการพัฒนา สมองทุกส่วน (Whole Brain Approach)

3. การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีด้วยกันมากมาย เช่น การจัด สมาคม ชมรม หรือโครงการร่วมมือ (Consortium) การสอนทางไปรษณีย์ (Correspondence Study) การรับเด็กเข้าในโรงเรียนให้เร็วขึ้น (Early Admission to School) การข้ามชั้น (Grade Skipping) การ สัมมนา (Seminar) โปรแกรมภาคฤดูร้อน (Summer Programs) ห้องเรียนแบบไม่มีชั้น (Ungraded Classroom) เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544ก: 74-80) ส่วนการจัดการ เรียนการสอนที่สำคัญๆ และมักจัดขึ้นในโรงเรียนที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความ สามารถพิเศษมี 4 วิธี ดังมีรายละเอียดในแต่ละวิธีการดังนี้

3.1 วิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) เป็นวิธีการจัด

การศึกษาแบบขยายกิจกรรมในหลักสูตรให้กว้างและลึกซึ้งกว่าที่มีอยู่ในหลักสูตรปกติ ที่เน้นคุณภาพ มากกว่าปริมาณ เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาซึ่งเด็กอาจใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเวลาที่ เด็กอื่นใช้ในชั้นเรียนเดียวกัน สามารถวางแผนในการจัดการศึกษาที่ให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ระดับอายุต่างกันแต่มีความสนใจและมีความสามารถด้านเดียวกันมาเรียนด้วยกันเป็นบางชั่วโมง โดยปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้มข้นและกว้างขวางขึ้น การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ช่วยให้เด็ก พัฒนาสิ่งที่สนใจได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในการปูพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์สืบสวน สอบสวน หา ความรู้ความจริงและสนับสนุนให้เด็กศึกษาหาความรู้ที่นอกเหนือจากจุดมุ่งหมายในการเรียนสำหรับเด็กปกติ เหมาะสำหรับเด็กที่ก้าวหน้ากว่าเพื่อนๆ และอาจเบื่อหน่ายการเรียน ในปัจจุบันวิธีนี้เป็นที่ นิยมแพร่หลายมาก สามารถจัดได้หลากหลายตามความสามารถพิเศษของเด็กโดยไม่จำกัดเฉพาะวิชา ในหลักสูตรเท่านั้น

3.2 วิธีการขยายหลักสูตร (Extension Program) เป็นการจัดโปรแกรม การศึกษานอกหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ที่ตอบสนองของความสนใจและความสามารถ เป็นรายบุคคลสามารถทำเป็นงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้ เด็กสามารถเรียนเกินกว่าหลักสูตร กิจกรรม และการดำเนินการจัดสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การทำโครงการพิเศษ การเรียนรู้ในห้อง ศูนย์วิทย์พัฒนา การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร ค่าวิชาการ จัดการแข่งขัน ฯลฯ

3.3 วิธีลดระยะเวลาการเรียน (Acceleration Program) การจัดการศึกษา แบบลดระยะเวลาการเรียน เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นทางการศึกษาได้มากขึ้นวิธี หนึ่ง แต่ต้องมีกระบวนการที่ถูกต้องรัดกุมจึงจะเป็นผลดีกับเด็ก การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่สามารถ เรียนร่วมกับผู้อื่นได้สูงกว่าวัยของตนเองเรียกว่าการสอนแบบลดระยะเวลาทั้งสิ้น วิธีนี้ใช้กันมานานใน ทุกๆ ประเทศ ซึ่งกลยุทธ์ในการจัดการมีมากมายหลากหลาย แต่ที่เรามักจะพบคือการให้เด็กข้ามชั้น เรียน โดยขาดกระบวนการที่ครบถ้วนทำให้เด็กมีผลเสียทางด้านอื่นได้ในภายหลัง

3.4 การใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentoring) การใช้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาช่วยเด็กที่มีความสามารถโดดเด่นมักจะทำในระดับมัธยมศึกษากับเด็กที่มี ความสนใจอย่างเด่นชัด และมีทักษะพื้นฐานทางสังคมดี สามารถจัดระบบวิธีเรียนของตนเองได้ดีแล้ว ซึ่งเด็กสามารถทำงานภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูที่สนใจเรื่อง เดียวกับเด็ก บุคคลในละแวกบ้านทนาย นักเคมี นักประวัติศาสตร์ สถาปนิก และผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ รูปแบบในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษไม่ควรยึด วิธีการเดียว เพราะทำให้เกิดสภาพการศึกษาที่ไม่ยืดหยุ่นตามความต้องการ หรือสภาพความสามารถ ของเด็ก การกำหนดและเลือกใช้วิธีการจัดการศึกษาจะไม่ตายตัว มีการปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา (Dynamic Process) และควรใช้วิธีหลายอย่างในโครงการเดียวกัน อาจใช้ทั้งแบบ วิธีเพิ่มพูน ประสพการณ์ วิธีการขยายหลักสูตร วิธีลดระยะเวลาการเรียน และการใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้ คำปรึกษาดูแล โดยมีแนวพิจารณาจากความต้องการและความสามารถของเด็กควบคู่ไปกับความ เป็นไปได้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน

1.3.5 โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดนโยบายด้าน การกระจายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีมาตรการในการดำเนินงานที่สำคัญคือ ขยายและพัฒนา รูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ และการกีฬา เป็นต้น (อุษณีย์ โทธิสุข. 2541: 152) และมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อๆ มาซึ่งให้ความสำคัญต่อ การให้การศึกษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษมากขึ้นตามลำดับ จนได้มีการประกาศใช้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าเป็นพระราชบัญญัติที่มีการส่งเสริมด้านการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเป็นรูปธรรม โดยมีหลายหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบ เช่น ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ (สมพช.) กลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ สังกัดสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (สสอ.น.) โครงการโอลิมปิกวิชาการ โครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับเด็กและเยาวชน (JSTP) ศูนย์เสาะหาและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในท้องถิ่น (Gifted and Talented Exploring Center- GTX) และโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียน เป็นต้น

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละโรงเรียนจะมีการเปิดสาขาตามความถนัดของนักเรียนที่แตกต่างกันไป เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะ ดนตรี กีฬา การแสดง และทักษะอื่นๆ ที่โดดเด่นของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ตัวอย่างโรงเรียน เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นวมินทรราชินูทิศบดินทรเดชา และโรงเรียนสตรีวิทยา เป็นต้น ส่วนในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะทำงานวิจัยในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการรวบรวมรายชื่อโรงเรียนนำร่องจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษระดับประถมศึกษา รายชื่อโรงเรียนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษของสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รายชื่อโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และรายชื่อโรงเรียนสาธิต ทำให้ทราบว่าในเขตกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนที่จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระดับโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนไผทอุดมศึกษา 2. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย 3. โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
4. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม 5. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายประถม 6. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 60; คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2546: ออนไลน์; และ วิกีพีเดีย. 2553: ออนไลน์) ซึ่งจะเป็นประชากรในการทำการวิจัยต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ/รูปแบบ/การบริหารจัดการ

การสร้างรูปแบบของการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนั้นในเบื้องต้น ได้นำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานขององค์ประกอบ รูปแบบและการบริหารไว้ ดังนี้คือ

2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบ มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

องค์ประกอบ หมายถึง ส่วนที่ประกอบ (เปลื้อง ณ นคร. 2542: ออนไลน์)

Component หมายถึง สิ่งที่เกิดจากส่วนประกอบสองส่วนขึ้นไป (พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ไทย-อังกฤษ เวอร์ชัน 2009. 2553: ออนไลน์)

องค์ประกอบ หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ที่เกิดจากการรวมเข้าด้วยกันของส่วนประกอบและขึ้นส่วนต่างๆ ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้ในตัวเอง แต่อาจต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก (โรงเรียนสังกัดสำนักงาน ก.ม.ป.ป.: ออนไลน์)

องค์ประกอบ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเป็นสิ่งใหญ่, ส่วนของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องประกอบทำให้เกิดเป็นรูปขึ้นใหม่โดยเฉพาะ, ส่วนประกอบ ก็เรียก (พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542: ออนไลน์)

สรุปคำว่า องค์ประกอบ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ใช้ประกอบทำให้เกิดเป็นรูปขึ้นใหม่โดยเฉพาะสามารถปฏิบัติงานได้ในตนเองแต่อาจต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก

2.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คำว่า รูปแบบ (Model) มีความหมายคือ ตัวแบบ แม่แบบ ต้นแบบ แบบจำลอง แบบฉบับ (เกียรติชัย เขียววรรณ. 2544: 822; พ. เสถบุตร. 2548: 638; และ อักษรเจริญทัศน์. 2543: 323)

โมเดล หมายถึง การแสดงภาพความเป็นจริงที่เรากำลังสนใจค้นคว้าออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง บางครั้งก็เป็นรูปวาด รูปถ่าย รูปแกะสลัก บางครั้งก็เป็นกราฟหรือสมการคณิตศาสตร์ (มียากาวะ. 2529: 11)

โมเดล หมายถึง 1. แบบจำลองเลียนแบบของจริง 2. ตัวแบบที่เป็นแบบอย่าง 3. แบบจำลองการดำเนินงานที่แสดงความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ในระบบ และ 4. การอธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลในรูปของระบบสัญลักษณ์(อิงลิช แอนด์ อิงลิช. 1986: 326; อ้างอิงจาก เสรี ชัดแจ้ง. 2538: 50)

โมเดล หมายถึง โครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างหน่วยต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ดังนั้นรูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่า 1 มิติ หลายตัวแปร และตัวแปรดังกล่าวต่างมีความเกี่ยวข้อง (เชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผล) ซึ่งกันและกัน (อุทุมพร จามรมาน. 2541: 22)

รูปแบบ คือ โครงสร้างที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ร่วมมิตร คำพา. 2551: ออนไลน์)

รูปแบบ หมายถึง ตัวแทนของความเป็นจริงเป็นการทำให้ความสลับซับซ้อนเข้าใจได้ง่ายขึ้น การสะท้อนบางส่วนของปรากฏการณ์ออกมาให้เป็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องและความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน (สุทัศน์ ขอบคำ. 2540: 19)

รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แปรผันไปตามบริบท ในขณะที่เนื้อหาหมายถึงสาระสำคัญที่อยู่ใน
สิ่งนั้นๆ ถึงแม้ว่าเนื้อหาจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดและมีส่วนในการกำหนดรูปแบบ แต่ทั้งสองสิ่งก็ต้อง
สอดคล้องสัมพันธ์กันขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปไม่ได้ เพราะรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาจะช่วยทำ
ให้ทั้งสองส่วนมีความสมบูรณ์ (พัชรินทร์ สิริสุนทร. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
ต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2.1 ลักษณะของรูปแบบในขอบข่ายการวิจัย

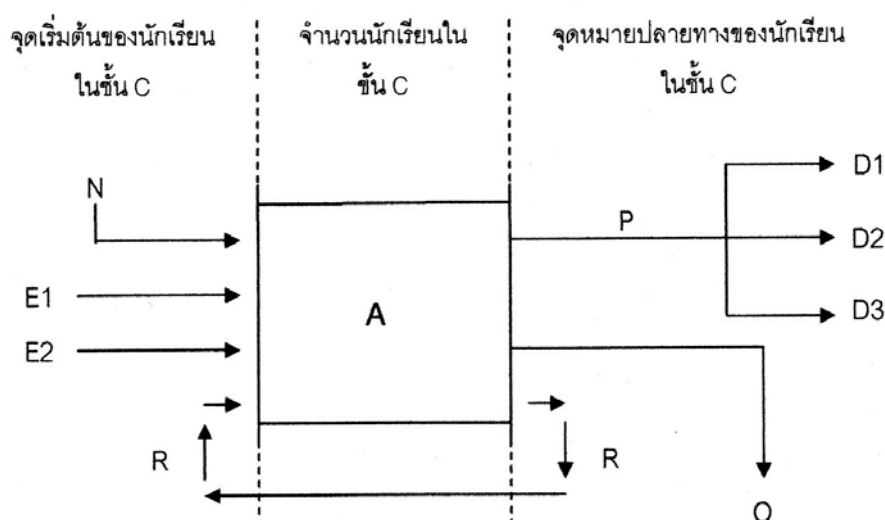
รูปแบบที่อยู่ในขอบข่ายการวิจัย (อุทุมพร จามรมาน. 2541: 22-23) มีลักษณะดังนี้

1. นำไปสู่การอธิบายและทำนายได้ โดยอิงข้อมูลจากการสังเกตที่เชื่อถือได้
2. นำไปสู่ผลเดิม ถ้ามีการทดลองซ้ำ
3. นำไปสู่การอธิบายเชิงเหตุ-ผล
4. ช่วยขยายความรู้และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ได้มากขึ้น
5. มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ และ
6. กระบวนการสร้างรูปแบบ เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งและไม่สิ้นสุด

2.2.2 ประเภทของรูปแบบ

มีการจำแนกรูปแบบเป็น 5 ประเภท (Keeves. 1994; อ้างอิงจาก เสรี ชัดเข้ม. 2538: 51-68) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบตามพัฒนาการของการใช้รูปแบบออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. **รูปแบบเชิงเทียบเคียง (Analogue Models)** ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบเชิงกายภาพ ที่ใช้ทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น รูปแบบแสดงพัฒนาการของอะตอม เป็นต้น สร้างขึ้นโดยใช้หลักการเทียบเคียงโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของสิ่งที่คล้ายคลึงกัน และให้สอดคล้องกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่ในขณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นจึงต้องมีองค์ประกอบที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปทดสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ ดังตัวอย่างรูปแบบของประชากรนักเรียนในโรงเรียน (Model of a School Population) สร้างขึ้นโดยการเทียบเคียงกับลักษณะของแท่งค้ำน้ำ ซึ่งประกอบด้วยท่อน้ำเข้าและท่อน้ำออก เทียบได้คือ จำนวนนักเรียนที่เข้าและออกจากระบบโรงเรียน ยูเนสโกจึงได้นำแนวคิดนี้มาสร้างแบบจำลองเพื่อการวางแผนการศึกษา (Educational Simulation Model, ESM) ดังนี้

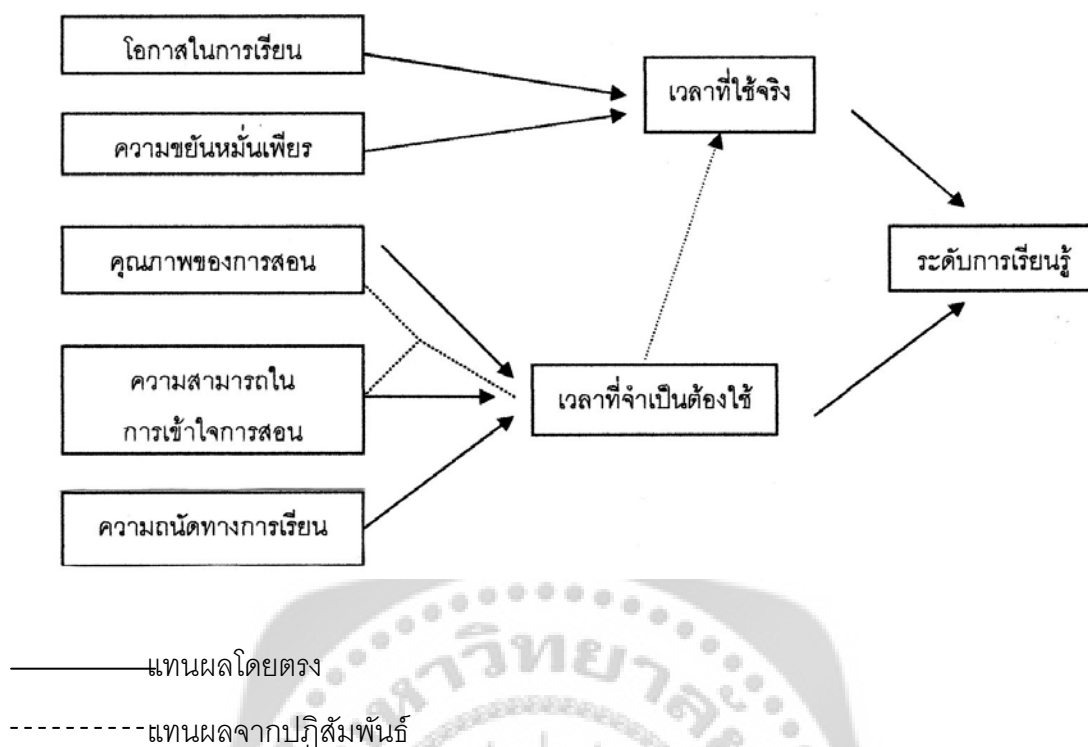

ภาพประกอบ 4 แบบจำลอง ES ของยูเนสโก

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529. รูปแบบจำลองเพื่อการคาดประมาณทางการศึกษา; อ้างอิงจาก เลวี ชัดเข้ม. 2538: 58.

จากภาพประกอบ 4 แสดงถึงจำนวนนักเรียน (A) ซึ่งเข้ามาเรียนในชั้น C ประกอบด้วย นักเรียนใหม่ (N) นักเรียนซึ่งเลื่อนชั้นขึ้นมาจากหลักสูตรต่างๆ (E1, E2) นักเรียนตกซ้ำชั้นเดิมจากการศึกษาที่แล้ว (R) ส่วนจำนวนนักเรียน (A) ซึ่งออกจากชั้น C ประกอบด้วย นักเรียนที่ต้องเรียนซ้ำชั้นเดิมในปีถัดมา (R) นักเรียนซึ่งออกไปจากระบบ (O) นักเรียนซึ่งเรียนต่อ (P) หลักสูตรต่างๆ (D1, D2, D3) ในชั้นสูงขึ้นไป

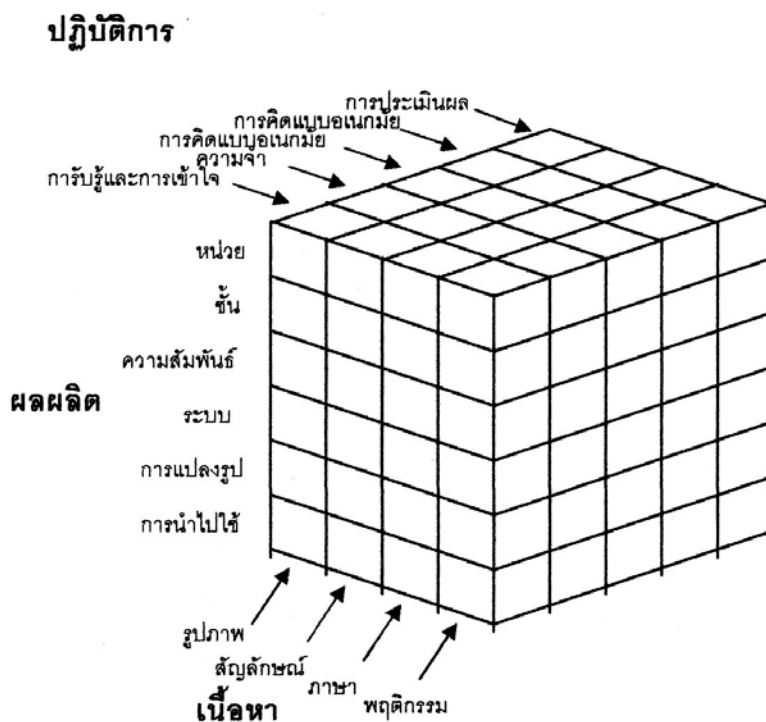
2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบเป็นภาษาหรือข้อความ โดยใช้หลักเทียบเคียงเชิงแนวความคิด ทำให้อธิบายรายละเอียดของรูปแบบได้ดี จึงให้เนื้อหาสาระได้มากกว่า รูปแบบเชิงข้อความสามารถใช้ศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการศึกษาได้ดี ดังตัวอย่าง รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน (Models of School Learning) ของแครโรลล์ (Carroll, 1963) ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

ที่มา: Noonan and Wold. 1988. *Evaluation in Education*. pp. 324.; อ้างอิงจาก
 เสรี ชัดแจ้ง. 2538: 60.

3. **รูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic Models)** เป็นการจัดลำดับโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบอย่างเป็นลำดับขั้น มีลักษณะคล้ายๆ กับแผนที่ ดังนั้นรูปแบบจึงเป็นสิ่งเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเข้าด้วยกัน ดังตัวอย่าง รูปแบบโครงสร้างทางเชาว์ปัญญา (Structure of Intellect Model) ของ กิลฟอร์ด (Guilford. 1967)

ภาพประกอบ 6 รูปแบบโครงสร้างทางเซาวิปัญญา

ที่มา: อานาสตาซี แอน. 2519. การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา; อ้างอิงจาก เสรี ชัดแท้. 2538: 60.

จากภาพประกอบ 6 รูปแบบความสามารถทางสมองของมนุษย์ในเชิงองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ด้านปฏิบัติการ (Operation) เนื้อหา (Contents) และด้านผลผลิต (Products)

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Models) แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรที่ใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ดังรูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของริเชย์ (Richey. 1990) ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$Ach = bL + bC + bE + bD + e$$

เมื่อ Ach คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

L คือ ผู้เรียน

C คือ เนื้อหาวิชา

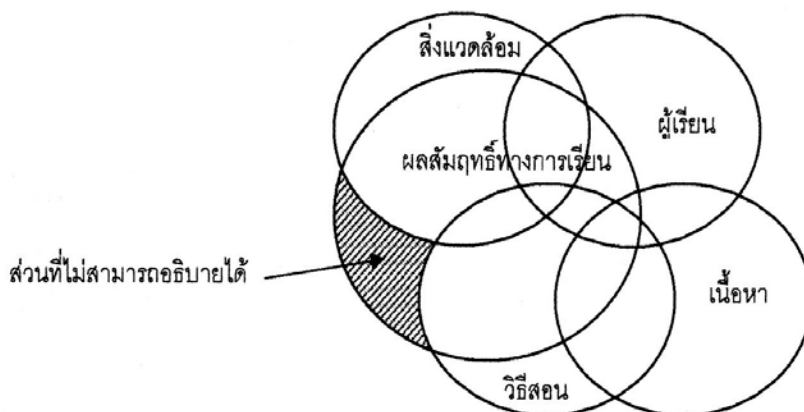
E คือ สิ่งแวดล้อม

D คือ วิธีสอน

e คือ ส่วนที่ไม่สามารถอธิบายได้

b คือ ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ที่เป็นผลจากตัวแปรแต่ละตัว

จากรูปแบบของริเชย์ สามารถแสดงเป็นภาพประกอบ 7 ดังนี้

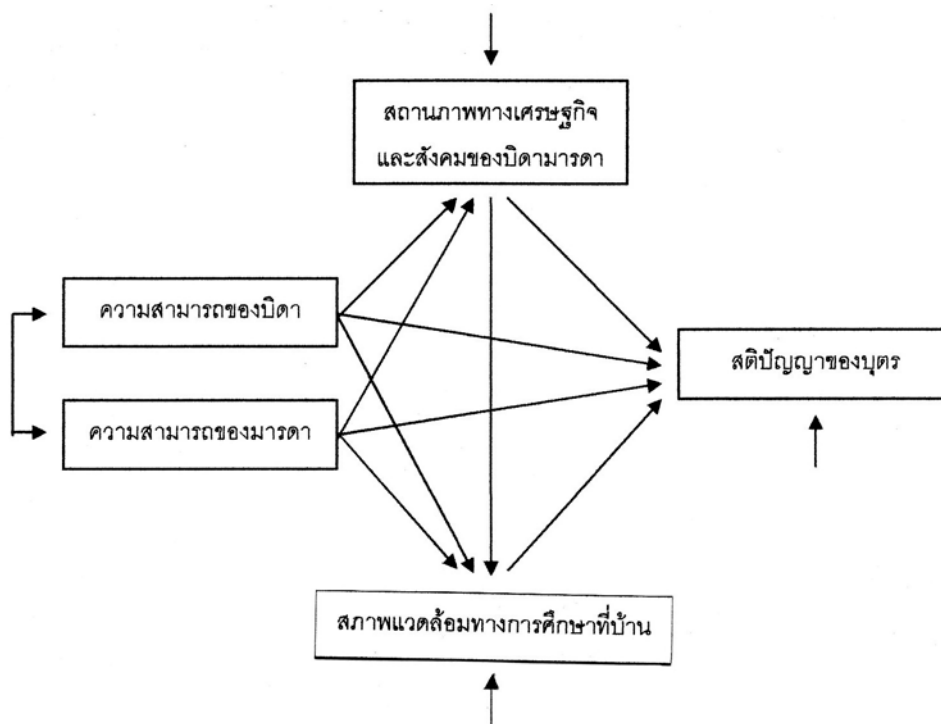
ภาพประกอบ 7 รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ที่มา: Richey. 1990. *The Theoretical and Conceptual Bases of Instructional Design*. pp. 134; อ้างอิงจาก เสรี ชัดแจ้ง. 2538: 60.

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Models) รูปแบบเชิงสาเหตุทำให้เราสามารถศึกษาแบบเชิงข้อความซึ่งตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนได้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง แนวคิดที่สำคัญของรูปแบบเชิงสาเหตุก็คือ รูปแบบต้องสร้างชี้หากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว ความสัมพันธ์จะถูกเขียนออกมาเป็นสมการเส้นตรง ซึ่งแต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร รูปแบบเชิงสาเหตุ จำแนกอย่างกว้างๆ ได้ 2 ลักษณะดังนี้

5.1 รูปแบบที่มีทิศทางของสาเหตุไปในทิศทางเดียว

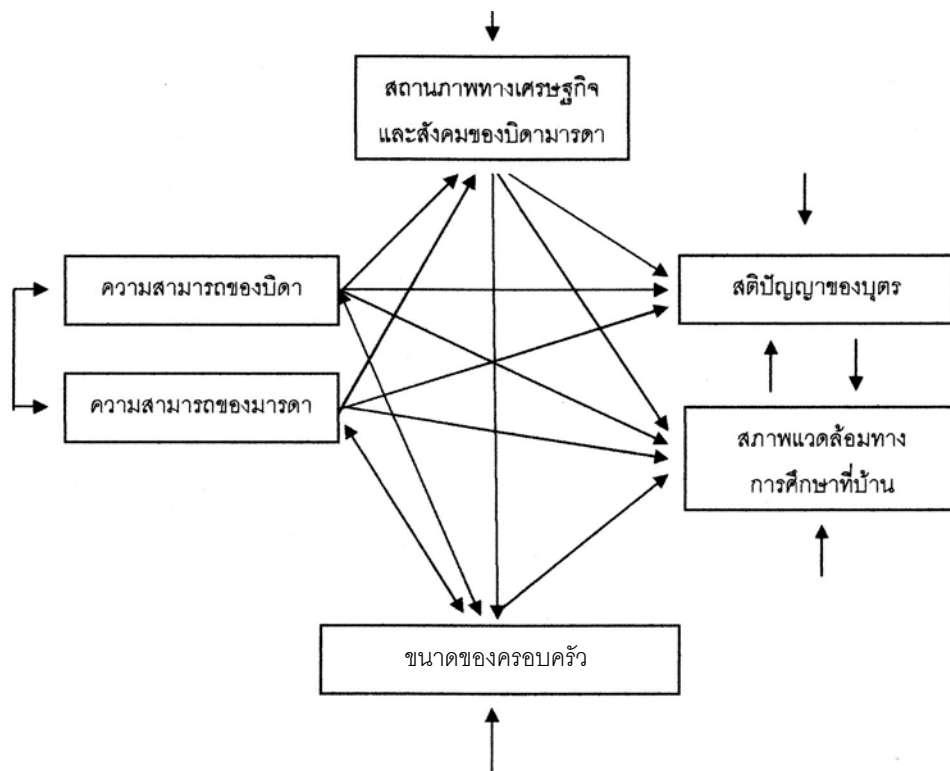
(Recursive Models) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทางเดียวกัน หรือไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ ดังตัวอย่างรูปแบบแสดงความสามารถทางสติปัญญาของบุตรที่มีสาเหตุมาจากตัวแปรความสามารถของบิดามารดา และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน (Inheritance of Ability Model) ของวิลเลียม (Williams. 1967) ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 รูปแบบแสดงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสติปัญญาของบุตร

ที่มา: Keeves. 1988. *Educational Research, Methodology and Measurement : International Handbook*. pp. 565; อ้างอิงจาก เสรี ชัดแจ้ง. 2538: 66.

5.2 รูปแบบที่มีทิศทางสาเหตุสองทิศทาง (Non-Recursive Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในรูปแบบ อย่างน้อยหนึ่งตัวเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของตัวแปรภายในรูปแบบอีกตัวหนึ่ง หรือมีทิศทางความสัมพันธ์ย้อนกลับนั่นเอง ดังตัวอย่างรูปแบบแสดงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสติปัญญาของบุตร (Mutual Influence of Environmental and Intelligence) ของวิลเลียม (Williams. 1976) ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 รูปแบบแสดงอิทธิพลซึ่งกันและกันของตัวแปรสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้านกับสติปัญญาของบุตร

ที่มา: Keeves. 1988. Educational Research, Methodology and Measurement : International Handbook. pp. 565; อ้างอิงจาก เสรี ชัดเข้ม. 2538: 66..

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่ารูปแบบเชิงแนวคิดมีหลายประเภท แต่สิ่งที่สำคัญคือรูปแบบที่ใช้ศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ทางสังคมต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ ประการแรก มีลักษณะสอดคล้องกับสภาพความจริง และอีกประการที่สองคือ สามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง (เสรี ชัดเข้ม. 2538: 54)

ในการสร้างแผนภาพรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้จะเลือกสร้างรูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) เนื่องจากรูปแบบนี้เป็นการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบเป็นภาษาหรือข้อความซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่มีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปความมาเป็นข้อมูลในการสอบถามผู้บริหารในรอบต่อไป และใช้หลักการของแบบที่มีทิศทางของสาเหตุไปในทิศทางเดียว (Recursive Models) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหนึ่งไปยังอีกองค์ประกอบในทิศทางเดียวกัน มาใช้เป็นตัวเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นระหว่างองค์ประกอบเพื่อสร้างขึ้นเป็นแผนภาพของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ

ส่วนขั้นตอนของการสร้างนั้นหลักการการเขียนแผนภาพการไหลข้อมูลได้อธิบายไว้ดังนี้ (รายละเอียดการเขียนแผนภาพการไหลข้อมูล 2548: ออนไลน์) 1. กำหนดขอบเขตการศึกษา 2. ผังภาพระดับศูนย์ (Level 0) บางครั้งเรียกผังภาพระดับแม่ เป็นผังแรก สามารถทำได้โดยการแตกขั้นตอนการทำงานเพิ่มรายละเอียดในระดับลูกได้ ขณะที่ข้อมูลเข้าและข้อมูลออกจากผังภาพแรกยังคงเดิมตลอดการแยกขั้นตอน 3. เส้นการไหลข้อมูลที่ตรงกันระหว่างระดับแม่และระดับลูกเรียกว่าเส้นเชื่อมโยงข้อมูล (Interface Data Flow) แสดงด้วยเส้นลูกศรชี้ต่อออกหรือเข้าจากพื้นที่ว่างไปยังผังภาพระดับลูก

2.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารจัดการมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการบริหารองค์การจะช่วยให้องค์การสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงาน บุคลากร ตลอดจนกลไกการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม (จันทร์ธานี สงวนนาม. 2545: 9) ซึ่งความหมายของการบริหารจัดการนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การบริหารหรือการจัดการ คือกระบวนการทำงานกับคนโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2547: 1)

การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด (จันทร์ธานี สงวนนาม. 2545: 11)

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ในการบริหาร (Administration as an Activity) นั่นคือการทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (จรัส โพธิศิริ. 2523: 3)

การบริหาร เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การโดยอาศัย หน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) (คาร์รอลล์ แอนด์ กิลเลน 1987; อ้างอิงจาก วิโรจน์ สารรัตน์. 2546: 1)

การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (วินัย ดิสงศ์. 2550: 44)

การบริหาร คือ การนำทั้งทรัพยากรบุคคล วัตถุดิบ เงินทุน เวลา และองค์ประกอบอื่น ๆ มาประสานเข้าด้วยกันให้ขับเคลื่อนสู่วัตถุประสงค์เดียวกัน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2551: ออนไลน์)

การบริหารจัดการหมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่บริหารของหน่วยงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยอาศัย ภาวะผู้นำที่จะเพิ่มสมรรถภาพ ความสามารถ และรวมน้ำใจของบุคลากร ในองค์การให้สามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องการบริหารจัดการ. 2552: ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยอาศัยเทคนิคการใช้คน เงินทุน ทรัพยากร เวลาที่มีอยู่ รวมทั้งศิลปะในการทำงานต่างๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

เมื่อนำคำจำกัดความของ องค์ประกอบ รูปแบบและการบริหารจัดการเข้าด้วยกันแล้ว รูปแบบการบริหารจัดการ จึงหมายถึง โครงสร้างที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการบริหาร โดยมีคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ดำเนินการโดย อาศัยเทคนิคการใช้คน เงินทุน ทรัพยากร เวลาที่มีอยู่ และศิลปะในการจัดการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

องค์ประกอบการบริหาร 4 M's

ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหารโดยทั่วไป คือ องค์ประกอบการบริหาร 4 M's ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) (สมพงษ์ เกษมสิน. 2514: 7; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรหมนาภ. 2521: 79) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา (หวน พิณรุฬห์. 2528: 59; อ้างอิงจาก จุฑามาส พุ่มสวัสดิ์. 2547: 22) ดังมีรายละเอียด (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534: 40-41; อ้างอิงจาก กรกมล ตระกูลไพศาล. 2549: 17-18) คือ

1) **บุคลากร (Man)** หมายถึง กำลังคนที่องค์การมีอยู่จะต้องมีจำนวนพอเพียงและมีคุณภาพทั้งความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานให้สอดคล้องกับงานที่จะต้องปฏิบัติ รวมถึงความสามารถความเสียสละ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

2) **เงิน (Money)** หมายถึง งบประมาณ ที่จะต้องใช้ดำเนินงานต้องพอเพียง ในด้านการจัดการเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเงินจะต้องหาทุนมาใช้ในการดำเนินงานและมาเป็นค่าใช้จ่าย เพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับสมาชิกและประชาชน ดังนั้นองค์กรที่มีแหล่งที่มาของเงินทุนที่ดีจะได้เปรียบทางด้านจัดการ

3) **วัสดุอุปกรณ์ (Materials)** หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ต้องมีจำนวนพอเพียง สอดคล้องกับภารกิจนั้น รวมไปถึงอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการด้วย

4) **การจัดการ (Management)** พิจารณาถึงความเหมาะสมของการผสมผสาน ระหว่างทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

การแบ่งประเภทของทรัพยากร

ทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรืออื่นๆที่จะเป็น เครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์การสำเร็จได้(หวน พิณรุฬพันธ์. 2552: ออนไลน์) การแบ่งทรัพยากร ในการผลิต/การบริการ เป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 ทรัพยากรบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การทุกคนประเภทที่ 2 ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเครื่องจักร/อุปกรณ์สำนักงาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสิ่งที่สนับสนุนให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ (การบริหารทรัพยากร. 2551: ออนไลน์) ทางเศรษฐศาสตร์ในมุมมองเกี่ยวกับการศึกษาได้แบ่งทรัพยากรเป็น 2 ประเภท เช่นกัน คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัตถุและสถานที่ (drdan. 2550: ออนไลน์)

3. การบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในประเทศต่างๆ

จากการรวบรวมข้อมูลด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในประเทศต่างๆ คือยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถ (พ.ศ. 2549-2559) ของไทย แนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ในสหรัฐอเมริกา มาตรฐานคุณภาพ แห่งชาติของสหราชอาณาจักร นโยบายด้านนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของออสเตรเลีย มิติแห่ง การพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของไต้หวัน นโยบายและรูปแบบวิธีการ ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของ สิงคโปร์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1) **ประเทศไทย** ได้เสนอหลักการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ใน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. 2549-2559) (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 39-53) ไว้ดังนี้

1.1) **การกำหนดนโยบาย** ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 รัฐบาลเป็นหน่วยกลางในการดำเนินงาน โดยเริ่มจากการตั้งคณะกรรมการ ระดับชาติ อันประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงาน องค์การที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ โดยมี กระทรวงศึกษาธิการเป็นฝ่ายเลขานุการให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่เก็บสะสมคลังเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการเสาะหา คัดกรองและตรวจสอบความสามารถของเด็กที่มีแววความสามารถพิเศษระดับสูง ให้มี การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และระบบการจัดการศึกษาและบริการที่ถูกต้องสำหรับกลุ่มเด็ก และเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ มีการวางนโยบายและแผนปฏิบัติงานที่ให้เกิดความต่อเนื่องของ การดำเนินงานตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับสูงสุดของการศึกษา รวมถึงมีแผนรองรับด้านอาชีพที่ เหมาะสม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้เข้าร่วมเป็นกรรมการคณะทำงาน ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาประเทศ

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่รัฐบาลมุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งรวมถึงสถาบันการอาชีวศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษในสาขาต่างๆ โดยรัฐบาลจะเป็นผู้สนับสนุนให้มีระบบการจูงใจเพื่อให้คณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ แต่ละสถาบันร่วมเป็นที่เลี้ยง (Mentor) และให้บริการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเข้าเรียนโดยใช้ระบบการเทียบโอน มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ อย่างเป็นองค์รวมและครบวงจร มีการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความรู้ใหม่ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ รวมถึงการจัดโครงการฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2) บุคลากร มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเช่น ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักจิตวิทยา นักการศึกษา นักแนะแนว รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งต่างมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป ดังเช่นผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สังเกต จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนแสดงความสามารถ เป็นผู้บันทึกพฤติกรรมเพื่อเป็นข้อมูลส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญในการระบุ ตรวจสอบศักยภาพของเด็ก จากนั้นทำการส่งเสริมและพัฒนาให้เหมาะสมตามความถนัดต่อไป ในการพัฒนาบุคลากรควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษแก่ผู้ปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าอบรม การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอก

1.3) การบริหารจัดการ การบริหารจัดการในรูปแบบพิเศษต่างๆ นั้นต้องเอื้อต่อการดำเนินงานจัดการศึกษา มีการสร้างระบบ กลไก และวิธีการต่างๆ ในการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สมาคมที่เกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ต่างๆ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม สร้างแรงจูงใจให้กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ

1.4) ทรัพยากร ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐไม่ว่าจะเป็นทุนการศึกษา ศึกษาดูงาน เข้าค่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างทั่วถึงเป็นธรรมและเสมอภาค มีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสถาบัน บุคคล องค์กร หน่วยงาน ชุมชนต่างๆ ร่วมดำเนินการผลิตและเผยแพร่ความรู้ ก่อตั้งศูนย์สำรวจแวความสามารถของเด็กในแต่ละจังหวัด ซึ่งเป็นการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติหรือจัดตั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะทาง อย่างน้อยจังหวัดละ 2 แห่ง มีห้องปฏิบัติการของสถานศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกฝนความเชี่ยวชาญและความชำนาญพิเศษอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ให้กระทรวงศึกษาธิการควรจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษที่ทำหน้าที่ดำเนินงาน ประสานการดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ระหว่างองค์กรทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

1.5) **จิตวิทยา** สถานศึกษาคควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กทุกด้าน อย่างชัดเจน ทั้งด้านอารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม สังคมและร่างกาย ให้เป็นไปด้วยหลักการปฏิบัติที่ ถูกต้องสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและควรสอดแทรกความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ความเป็น ผู้เสียสละและทำประโยชน์ให้ผู้อื่น

1.6) **หน่วยงานภายนอก** ซึ่งได้แก่องค์กรทั้งรัฐและเอกชน ควรเปิดโอกาส ให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเข้าร่วมเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน ที่หลากหลาย มีการจัดตั้งชมรม สมาคม ของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมพลังในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

1.7) **การวิจัย** ในด้านการวิจัยภาครัฐควรสนับสนุนให้มีคณะกรรมการวิจัย และพัฒนาระดับชาติที่ประกอบด้วยผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการ ประสานและสนับสนุนงานวิจัยในการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้มี ความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปอย่างมีทิศทางและเป้าหมายร่วมกัน

1.8) **กฎหมาย** ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษให้เต็มตามศักยภาพอย่างครบวงจรทุก ระดับการศึกษา ในด้านสิทธิทางกฎหมายได้จัดทำหรือแก้ไขกฎระเบียบ แนวปฏิบัติที่เอื้อต่อสถานศึกษา ให้สามารถดำเนินการได้ มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาชั้น พื้นฐานแล้วจะต้องต่อเนื่องจนถึงระดับอุดมศึกษาอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศ

สรุปจากยุทธศาสตร์การพัฒนารเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. 2549- 2559) ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าไทยมีการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเป็น 7 ด้าน คือ 1. นโยบาย 2. บุคลากร 3. การบริหารจัดการ 4. ทรัพยากร 5. จิตวิทยา 6. หน่วยงานภายนอก 7. การวิจัย 8. กฎหมาย

2) **สหรัฐอเมริกา** สมาคมเพื่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้นำเสนอหลักการทางด้านบริหารจัดการศึกษาเป็นออกเป็น 5 ด้าน (National Association for Gifted Children. 2010: Online) คือ

2.1) **ผู้บริหาร** (Appropriately qualified personnel must direct services for the education of gifted learners) การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะ ประสบความสำเร็จได้ต้องเริ่มจากผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนอง ความต้องการและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างแท้จริง เป็นผู้สามารถ ปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านความรู้ทักษะของตนอย่างสม่ำเสมอ สามารถแบ่งปันสิ่งต่างๆ เป็นองค์ ความรู้หรือประสบการณ์นี้แก่โรงเรียนอื่นๆ ได้

2.2) คุณสมบัติของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

(Knowledge & Skill Standards in Gifted and Talented Education for All Teachers) ครูผู้สอนควรเข้าใจนิยาม ทฤษฎี และการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่มีความแตกต่างในพื้นฐานด้านครอบครัว สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกนิสัย การเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน และมีความเข้าใจในแผนงาน ยุทธศาสตร์เพื่อจะพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูงให้เต็มศักยภาพ

2.3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Gifted education

programming must include positive working relationships with constituency and advocacy groups, as well as compliance agencies) การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นอกจากจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียนแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุน สถานศึกษาควรให้ความรู้ความเข้าใจ สื่อสารกับผู้ปกครองอย่าง สม่ำเสมอทั้งด้านนโยบาย แนวทางและผลการดำเนินงานของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการจัดตั้ง คณะกรรมการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษซึ่งประกอบด้วย บุคลากรภายใน โรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและคนชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและทิศทาง เดียวกัน

2.4) ทรัพยากรและสื่ออุปกรณ์ (Requisite resources and materials

must be provided to support the efforts of gifted education programming) ทรัพยากรเป็นส่วน ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน อาคารสถานที่ และงบประมาณ ต้องมีอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของ ผู้เรียน ซึ่งการสนับสนุนทรัพยากรและสื่ออุปกรณ์ควรจัดอยู่ในแผนงบประมาณหลักของโรงเรียน นอกจากนี้ทรัพยากรอาจได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชน ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ดูงานหรือ แหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน ก็ล้วนแล้วเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมศักยภาพ ของนักเรียน

2.5) นโยบาย (Policies specific to adapting and adding to the nature and operations of the general education program are necessary for gifted education)

นโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นแนวทางในการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ เริ่มจากการให้คำนิยาม การคัดแยก การจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนงบประมาณ หนังสือ สื่อการสอน การสื่อสารนโยบายไปยังผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการทบทวนนโยบาย

สรุปจากการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของสหรัฐอเมริกาได้เป็น 5 ด้าน คือ 1. ผู้บริหาร 2. คุณสมบัติของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ 3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน 4. ทรัพยากรและสื่ออุปกรณ์ 5. นโยบาย

3) สหราชอาณาจักร จากการกำหนดมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (The National Quality Standards) ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งกล่าวถึงการบริหารจัดการ (Department for Children, Schools and Families. 2009: Online) ไว้ดังนี้

3.1) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร (Leadership) ความเป็นผู้นำของผู้บริหารในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ได้บังคับบัญชา ว่าการดำเนินงานจะสามารถเกิดได้จริงและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและเทคนิคในการทำงานของผู้บริหาร เริ่มตั้งแต่การร่วมกันหารือด้านวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลด้านประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการให้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินตนเองของโรงเรียน การปรับปรุงแก้ไขงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.2) นโยบาย (Policy) นโยบายได้กล่าวถึงความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรทุกคนจะต้องปฏิบัติ โดยให้นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นส่วนหนึ่งในแผนการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถวัดและประเมินผลได้

3.3) จริยศาสตร์และการดูแลนักเรียน (Ethos and pastoral care) ด้านจริยศาสตร์และการดูแลนักเรียน กล่าวว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษไม่ว่าจะอยู่ในระดับใด ก็ยังคงต้องการการดูแลด้านสังคม อารมณ์และการเรียนรู้ควบคู่กันไป โรงเรียนจึงควรมีหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ให้การช่วยเหลือแก่นักเรียนเหล่านี้

3.4) การพัฒนาบุคลากร (Staff development) บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษจึงมีการจัดอบรมพัฒนาความรู้แก่ทุกคน และสามารถนำความรู้นี้ขยายผลต่อไปยังชุมชนได้

3.5) ทรัพยากรเพื่อประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ (Resources for effective teaching and learning) ทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จึงควรมีการจัดหาสื่ออย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักเรียนแต่ละคน

3.6) การติดตามและประเมิน (Monitoring and evaluation) กำหนดความถี่ในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง และนำผลการติดตามและประเมินผลนั้นมาใช้ในการตั้งเป้าหมายและการจัดเตรียมสิ่งจำเป็นในการดำเนินงานครั้งต่อไป

3.7) ความสัมพันธ์กับครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานภายนอก (Engaging with the community, families and beyond) ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานภายนอกมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านการเสาะหา การเรียนรู้และพัฒนาเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการสื่อสารจากโรงเรียนไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ทั้งนโยบายและการจัดการเรียนการสอน การเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็ก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน

สรุปจากมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาฉบับล่าสุดได้หลักการบริหารจัดการเป็น 7 ด้าน คือ 1. ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 2. นโยบาย 3. จริยศาสตร์และการดูแลนักเรียน 4. การพัฒนาบุคลากร 5. ทรัพยากรเพื่อประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ 6. การติดตามและประเมิน 7. ความสัมพันธ์กับครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

4) ออสเตรเลีย ในรัฐควีนส์แลนด์มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน (Department of Education and Children's Services. 2007: Online) คือ

4.1) การส่งเสริมพัฒนาด้านสังคมและอารมณ์ (Supporting positive social and emotional development) เด็กบางคนมีความไม่สมดุลในด้านสังคมและอารมณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรตระหนักถึงในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ควรให้นักจิตวิทยา ครูแนะแนว ผู้ให้คำปรึกษาด้านวิชาการของโรงเรียน ได้ให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาด้านจิตวิทยาเด็ก เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพ สังคมและอารมณ์ของเด็กไปพร้อมๆ กันและสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.2) ผู้รับผิดชอบ (Responsibility) การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ต้องอาศัยผู้อำนวยการสถานศึกษา (Directors) สนับสนุนบุคลากรให้ดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ติดต่อบริษัทงานสร้างร่วมมือภายในและภายนอกสถานศึกษา มีครู (Teachers) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน สามารถจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นรายบุคคล มีบุคลิกลักษณะเป็นผู้นำ ใฝ่หาความรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถทำงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ หน่วยงานท้องถิ่น (Districts) มีบทบาทในการ

สนับสนุนด้านการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษร่วมกับโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการวางแผนในด้านการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรและส่งรายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าให้แก่แผนกการศึกษาและการบริการเด็กเป็นประจำทุกปี และสุดท้ายคือแผนกการศึกษาและการบริการเด็ก (DECS state office) เป็นหน่วยงานหลักที่ให้บริการและการดูแลด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชุมชน

4.3) การประเมิน (Evaluation) มีการประเมินในระดับนโยบายว่าการวางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายมากน้อยเพียงใด ผลการดำเนินงานสนับสนุนแนวนโยบายเป็นไปอย่างถูกต้องและให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ มีการประเมินผลในแต่ละส่วนงาน เช่น การประเมินด้านการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพนักเรียน ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการทำงานของโครงการได้

สรุปการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของออสเตรเลียได้เป็น 3 ด้านคือ 1. การส่งเสริมพัฒนาด้านสังคมและอารมณ์, ผู้รับผิดชอบ 3. การประเมิน

5) ใต้หวัน มีการกำหนดมิติแห่งการพัฒนากิจการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (Ministry of Education, 2007: Online) ซึ่งได้จากการประชุมเรื่องการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษที่ใต้หวันได้จัดขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2006 และได้มีการรวบรวมจากคำแนะนำจากมหชนจากการประชุมอภิปรายต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ครู เพื่อใช้ในการกำหนดมิติแห่งการพัฒนากิจการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ (Developmental dimensions) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเป็น 4 ด้าน คือ

5.1) ด้านการบริหารและทรัพยากร (Administrative and Resources)

ด้านการบริหารและทรัพยากรมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1) การบริหารองค์การและการดำเนินงาน (Administrative Organization and Operation) กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งมีคณะกรรมการเพื่อระบุคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษในแต่ละโรงเรียน มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษเพื่อทำหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างจริงจัง

5.1.2) กฎหมายและงบประมาณ (Regulation and Budget)

กฎหมายเป็นสิ่งที่กำหนดให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งยังมีการกำหนดงบประมาณที่เป็นสัดส่วนที่แน่นอน เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้ปฏิบัติว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะสามารถเกิดขึ้นได้จริง รัฐบาลกลางจึงจัดสรรงบประมาณไม่น้อยกว่า 3% ในแต่ละปีเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาพิเศษ และรัฐบาลท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณในแต่ละพื้นที่การศึกษาไม่น้อยกว่า 5%

5.1.3) ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต (Community and Internet Resources) ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุนแก่การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านสถานที่ศึกษา เช่น แหล่งเรียนรู้ชุมชน พิพิธภัณฑ์ ห้างสมุด รวมทั้งการให้บริการอินเทอร์เน็ตของชุมชน

5.1.4) ความร่วมมือจากผู้ปกครอง (Parent's involvement) ซึ่งเป็นการสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานของตน ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้บุตรหลานเข้าร่วมโครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษของโรงเรียนหรือผู้ปกครองสอนด้วยตนเอง ก็เป็นส่วนในการส่งเสริมศักยภาพเด็กเช่นกัน

5.1.5) ระบบการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (Supporting System) โดยเฉพาะองค์กรทางการศึกษา เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ทั้งของภาครัฐและเอกชน ศูนย์ทรัพยากรเพื่อการศึกษาพิเศษ (Special Education Resource Center) ที่สามารถให้คำแนะนำหรือบริการด้านการบริหารจัดการ การคิดแยก การประเมินผล หลักสูตร อุปกรณ์การสอน และการให้คำปรึกษาต่างๆ

5.2) ด้านการอบรมครู (Teacher training) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับครู (Teacher Education Act) ได้ประกาศใช้ใน ปี ค.ศ. 1999 ซึ่งกำหนดให้ครูต้องได้รับการอบรมและมีวุฒิการศึกษาเฉพาะด้านการจัดการศึกษาพิเศษต้องเรียนเพิ่มเติมในรายวิชานี้ ส่วนการพัฒนาความเชี่ยวชาญของครู สามารถทำได้ด้วยการจัดสัมมนาโดยบุคลากรจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่งเสริมการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือระดับที่สูงกว่าสอนโดยอาจารย์จากมหาวิทยาลัย

5.3) ด้านการให้คำปรึกษาและการติดตามผล (Counseling and Follow-ups) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

5.3.1) การให้คำปรึกษาและการติดตามผล (Counseling and Follow-ups) เพื่อให้เกิดความสมดุลทางด้านศักยภาพที่สูงจะต้องรวมไปถึงการมีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์อีกด้วย ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและครูประจำวิชาจะเป็นผู้ที่ให้การช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น ฉะนั้นครูทุกคนควรที่จะได้รับความรู้ในการให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

5.3.2) การวิจัยติดตามผล (Follow up research) งานวิจัยจะช่วยด้านการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และช่วยให้เข้าใจความต้องการในด้านต่างๆ และการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ฉะนั้นโรงเรียนควรดำเนินการด้านการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านจิตวิทยาของเด็กให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องและควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องแม้กระทั่งนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจบการศึกษาไปแล้ว

5.4) ด้านการประเมินและการควบคุม (Evaluation and Supervision)

ด้านการประเมินผลทำให้ทราบผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและในแต่ละชั้นตอน โดยผู้ที่ทำการประเมินมาจากหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเพื่อเป็นการควบคุมและตรวจประเมินโรงเรียนประถมศึกษาโดยมีการประเมินอย่างน้อยทุกๆ 2 ปี

สรุปการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของไต้หวัน ได้เป็น 9 ด้าน คือ 1. การบริหาร 2. งบประมาณ 3. ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต 4. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง 5. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 6. ด้านการอบรมครู 7. ด้านการให้คำปรึกษา 8. การวิจัยติดตามผล 9. ด้านการประเมินและการควบคุม

6) สิงคโปร์ มีการกำหนดนโยบายและรูปแบบวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการจัดการศึกษาสำหรับการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษในด้านการคัดแยกหลักสูตร และครู (Sum Chee Wah. 2009: Online) ส่วนเจดีย์ศรี พิบูลชล; และคนอื่นๆ (2551: 12) ได้กล่าวถึงด้านนโยบายและงบประมาณสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในประเทศสิงคโปร์ จึงสามารถสรุปประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้ดังนี้

6.1) ครู มีคุณวุฒิด้านวิชาการที่เหมาะสม มีประสบการณ์สอน ได้รับการอบรมพื้นฐานด้านหลักสูตร เกณฑ์วัดผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ส่วนครูใหม่นั้นจะถูกฝึกโดยผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์การศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเป็นระยะเวลา 2 ปี

6.2) นโยบาย กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดนโยบายเพื่อให้ครูและสังคมได้ตระหนักถึงศักยภาพที่โดดเด่นของเด็กและช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านการพัฒนาความคิดระดับสูง ทักษะกระบวนการ และทัศนคติในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ให้เด็กเห็นคุณค่าและมีความพอใจในตนเอง พัฒนาความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม

6.3) งบประมาณ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนให้เรียนในโครงการผู้ที่มีความสามารถพิเศษ (Gifted Education Programme; GEP) ในระดับมัธยมจะได้รับการเสนอชื่อเพื่อให้ได้รับทุนการศึกษาต่อไปในโครงการ Educate Entrance Scholarships for Independent Schools (EESIS) ซึ่งช่วยเหลือเรื่องค่าเล่าเรียน (หนึ่งวิชาคิดเป็นเงินขั้นสูง 2,400 ดอลลาร์ต่อปี) สำหรับนักเรียนต่างชาติ มีสิทธิ์รับทุนการศึกษาของโปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเท่าๆ กัน แต่เด็กต้องเรียนในโรงเรียนที่ระบุให้เฉพาะเท่านั้น เพราะหากเรียนในโรงเรียนทั่วไป ค่าเล่าเรียนจะสูงกว่านักเรียนที่เป็นประชากรของสิงคโปร์

6.4) **กฎหมาย** ประเทศสิงคโปร์ผนวกการส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษในระบบการศึกษา โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานสูง และกระทรวงศึกษาธิการได้จัดโปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ (Gifted Education Program: GEP) ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

สรุปการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษของสิงคโปร์ได้เป็น 3 ด้าน คือ 1. ครู 2. นโยบาย 3. งบประมาณ 4. กฎหมาย

เมื่อรวบรวมองค์ประกอบในการบริหารจัดการโครงการส่งเสริม และพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษของทั้ง 6 ประเทศแล้ว สามารถสรุปได้ตามตาราง 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของแต่ละประเทศ ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษของแต่ละประเทศ

องค์ประกอบ	ไทย	สหรัฐฯ	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ไต้หวัน	สิงคโปร์	ความถี่	สรุปประเด็น
1.		ผู้บริหาร	ความเป็นผู้นำของ ผู้บริหาร	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา			3	การนำ องค์กร
2.	นโยบาย	นโยบาย	นโยบาย	นโยบาย	นโยบาย	นโยบาย	6	นโยบาย
3.	บุคลากร	คุณสมบัติของ ครูผู้สอน	การพัฒนาบุคลากร	ผู้รับผิดชอบ	การอบรมครู	ครู	6	บุคลากร
4.	ทรัพยากร	ทรัพยากรและ สื่ออุปกรณ์	ทรัพยากรเพื่อ ประสิทธิภาพการ สอนและการเรียนรู้		กฎหมายและ งบประมาณ	-งบประมาณ -ทรัพยากร	5	ทรัพยากร
5.	จิตวิทยา		จริยศาสตร์และการ ดูแลนักเรียน	การส่งเสริม พัฒนาด้าน สังคมและ อารมณ์	การให้คำปรึกษา	จิตวิทยาและ อารมณ์	5	ระบบแนะ แนวและ จิตวิทยา

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ไทย	สหรัฐฯ	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ไต้หวัน	สิงคโปร์	ความถี่	สรุปประเด็น
6.		ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	ความสัมพันธ์กับครอบครัว ชุมชน	-พ่อแม่ผู้ปกครอง -หน่วยงานท้องถิ่น	-ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต -ความร่วมมือจากผู้ปกครอง		4	ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน
7.	หน่วยงานภายนอก		ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	แผนการศึกษาและการบริการเด็ก	ระบบการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก		4	การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
8.			การติดตามและประเมิน	การประเมิน	การประเมินและการควบคุม		3	การประเมินผลโครงการ
9.	การวิจัย				การวิจัยติดตามผล		2	การวิจัยติดตามผล
10.	กฎหมาย				กฎหมายและงบประมาณ	กฎหมาย	3	กฎหมาย
11.	การบริหารจัดการ				การบริหารองค์การและการดำเนินงาน		2	การบริหารจัดการ

จากตาราง 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของแต่ละประเทศ สรุปประเด็นได้เป็น 11 ด้าน คือ 1. การนำองค์กร 2. นโยบาย 3. บุคลากร 4. ทรัพยากร 5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน 7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 8. การประเมินผลโครงการ 9. การวิจัยติดตามผล 10. กฎหมาย 11. การบริหารจัดการ แต่เนื่องจากในข้อ 10. กฎหมายเป็นส่วนที่ภาครัฐได้กำหนดขึ้น เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและมีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นส่วนที่นอกเหนือจากการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไข และจากบทสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้ง 6 โรงเรียนจะเห็นได้ว่าภาครัฐให้การช่วยเหลือด้านการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษน้อยมาก อีกทั้งผู้บริหารได้ให้เหตุผลของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนานักเรียนกลุ่มนี้มากกว่าการต้องการทำตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) ผู้วิจัยจึงได้ตัดประเด็นด้านกฎหมายออก ส่วนข้อ 11. การบริหารจัดการ เป็นการควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (หลักการบริหารด้วย 4M. 2552: ออนไลน์) อันเป็นส่วนที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาจากงานวิจัยนี้อยู่แล้ว จึงได้ตัดประเด็นนี้ออกเพื่อมิได้เป็นการซ้ำซ้อน

4. องค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

จากการศึกษาข้อมูลด้านการดำเนินงานของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน และสิงคโปร์แล้ว ได้ทำการวิเคราะห์หาองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษเป็น 9 ด้านคือ การนำองค์กร นโยบาย บุคลากร ทรัพยากร ระบบแนะแนวและจิตวิทยา ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การประเมินผลโครงการ และ การวิจัยติดตามผล อันมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

4.1 การนำองค์กร เป็นการดำเนินการโดยผู้นำหรือผู้บริหาร ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

ผู้นำ (Leader) เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำ บุคคลผู้ผลักดัน (Mobilizer) ผู้บันดาล (Inspirer) ผู้สร้างพลังร่วม (Synergizer) ผู้สร้างแรงจูงใจกระตุ้น (Motivator) ผู้ก่อให้เกิดพลัง (Energizer) การปฏิบัติการดำเนินการของมวลสมาชิกให้เข้าสู่เป้าหมายตามที่ต้องการ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. 2545: 9)

ผู้นำ คือบุคคลที่ผู้อื่นยอมรับ สามารถนำผู้อื่นได้ ซึ่งอาจได้มาจากการแต่งตั้งหรือจากการยกย่องของผู้ตาม เป็นผู้ที่สามารถใช้อำนาจอิทธิพลต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อนำกลุ่มประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง (มัย สุขเอี่ยม. 2551: 71)

ผู้บริหาร คือ ผู้ที่ทำให้หน่วยงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยตนเองไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานนั้นโดยตรง แต่อาศัยความร่วมมือให้ผู้อื่นเป็นผู้ปฏิบัติแทน (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2534: 201; อ้างอิงจาก ทองพิภา วิริยะพันธุ์. 2546: 96)

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานทางวิชาการ การปกครอง อุดมการณ์หรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (คารมณีย์ เพียรภายลุน. 2553: ออนไลน์)

ภาวะผู้นำ บางทีเรียกว่า การเป็นผู้นำบ้าง ผู้บังคับบัญชาบ้าง หรือหัวหน้าบ้าง เพราะผู้นำเป็นตัวส่งผลต่อการทำงาน สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์กร ส่งผลต่อคนส่วนรวม ต่อความสำเร็จขององค์กร (ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ; และ วิบูลย์ ไตวณะบุตร. 2542: 131)

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นพฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ และผู้ตามซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อร่วมมือดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร (Yuki; & DuBrin. 1998; อ้างอิงจาก มัย สุขเอี่ยม. 2551: 71)

การนำองค์กร (Leadership) คือ การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนำการกำหนด วิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมือง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553: 13)

สรุป ผู้นำหรือผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มคนปฏิบัติงาน เป็นผู้ผลักดัน สร้างพลังร่วม สร้างแรงจูงใจกระตุ้น โดยมีบทบาทหน้าที่ในการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลงานทางวิชาการ การปกครอง อุดมการณ์หรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยคุณสมบัติข้างต้นจึงแสดงให้เห็นว่าผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้หน่วยงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์กร

ฉะนั้นการนำองค์กรก็คือ การดำเนินการของผู้บริหารในการทำหน้าที่การวางแผน ปฏิบัติงาน ประสานงาน ควบคุมดูแล และนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลงานทางวิชาการ การปกครอง บริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โครงการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การนำองค์กรเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารทุกคนที่ต้องวางวิสัยทัศน์ แผนหลัก วางแนวทางการบริหารจัดการที่คล่องตัว (ลีปพนนท์ เกตุทัต. 2549: 14-15) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือมีคุณสมบัติ เป็นผู้วิสัยทัศน์ที่ดี (Vision) สามารถคาดคะเน เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของความเป็นไปได้ มีความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นผู้มีความอดทนต่อความเสี่ยง (Risk to rerance) มีความไว้วางใจได้ (Trust Worthy) มีคุณธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Confidence) มีภาวะผู้นำ (Leadership) สามารถสร้างคนสร้างทีมงานได้ กล้าหาญกล้าเสี่ยง ทางด้านการสื่อสาร (Communication) ก็สามารถสื่อสารได้อย่างตรงวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย เนื้อหาที่มีความกระชับน่าเชื่อถือ นอกจากนี้การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การสร้างศรัทธาเชื่อมั่น เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม มีความภาคภูมิใจ ทำให้ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ยึดตามศรัทธา และยินดีจะร่วมงานและปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้นำเห็นสมควร สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ร่วมงาน เห็นคุณค่าของตน ของงาน มีกำลังใจและมีความสุขในการทำงาน ผู้นำต้องแสดงให้เห็นถึงการนำวิธีการใหม่ มาแก้ปัญหา เมื่อผู้ตามคล้อยตามแล้วก็สามารถคิดและหาความคิดริเริ่มได้ด้วยตนเอง ให้ความสนใจเป็นรายบุคคล มีการมอบหมายงานได้เหมาะสม มีจิตวิทยาการบริหารงานสูง มีความรู้เชิงวิชาการมาก สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ตามได้ (ธีรเดช สุขโข. 2543: 9) อีกทั้งในด้านการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ต้องเป็นผู้มีความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการจัดการเรียนการสอนที่จำเพาะและเหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มนี้ มีการประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ สามารถใช้เทคนิคและทักษะในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 97) ได้กล่าวว่วิสัยทัศน์ด้านการศึกษา ต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณภาพและมีความสามารถในการจัดการจึงจะบรรลุผลได้ คุณภาพของผู้นำถือเป็น การตัดสินใจความล้มเหลวหรือความสำเร็จเลยทีเดียว ผู้นำที่ดีมีความสามารถด้านการบริหารโรงเรียน สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียน อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 32) ได้กล่าวเสริมถึงบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษาในการจัดทำโครงการ นำร่อง เพื่อการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเริ่มจาก ขั้นแรกคือการเตรียมความพร้อมของผู้อำนวยการสถานศึกษา ก่อนตัดสินใจดำเนินการ ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเตรียมตนให้พร้อม โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อ และความคิดเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาสำหรับผู้มี

ความสามารถพิเศษ มีความตระหนักถึงความสำคัญของโครงการสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความมุ่งมั่น กำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติให้ชัดเจน สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก จัดประชุมชี้แจงรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา นักศึกษานิสิต พ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน และสมาคมต่างๆ

สรุปได้ว่าการนำองค์กรเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหาร ที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากร ในการจัดโครงการ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ รอบรู้ มีทักษะในการบริหารงานโรงเรียน มีความน่าเชื่อถือ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี รวมถึงต้องมีความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและมีความมุ่งมั่นเพื่อให้โครงการ บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

4.2 นโยบาย สมคิด พรมจรรย์ (2550: 9, 12) ได้กล่าวถึงนโยบายไว้เป็น 2 นิยาม โดยนิยามแรก นโยบายหมายถึงแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นทิศทางสำหรับการตัดสินใจ และนิยามที่สอง นโยบายหมายถึงแนวทางหรือการตัดสินใจของหน่วยงานหนึ่งเพื่อเป็นการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น นโยบายการศึกษา นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน เป็นต้น วิรัช สงวนวงศ์วาน (ม.ป.ป.: 153) ได้กล่าวว่า นโยบาย (Policy) คือ กรอบหรือแนวทางที่ใช้ในการตัดสินใจ นโยบายของกิจการต่างๆ จะถูกกำหนดขึ้นเพื่อสนองตอบจุดประสงค์หรือเป้าหมายของกิจการนั้น เมื่อกิจการกำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์ได้แล้ว ผู้บริหารระดับสูงจะพิจารณาแนวทางต่างๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย นโยบายของกิจการจะช่วยให้สามารถเลือกแนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้น นโยบายจึงช่วยผู้บริหารให้สามารถตัดสินใจดำเนินการได้โดยง่าย ไม่ต้องกังวลกับแนวทางอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือนโยบายของกิจการ นโยบายควรเป็นข้อความที่ชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ มักจะแสดงลักษณะเฉพาะจนหน่วยปฏิบัติสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าให้เลือกดำเนินการในแนวใด ไม่ว่าจะ เป็นนโยบายในระดับสูง หรือระดับหน่วยปฏิบัติ คุณลักษณะที่สำคัญของนโยบายคือ ข้อความที่ใช้เขียนต้องมีความกะทัดรัด ชัดเจนไม่สลับซับซ้อน ผู้ปฏิบัติทุกระดับที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

สรุปความหมายของนโยบายคือแนวทางดำเนินงานของหน่วยงาน ที่เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องอันจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่วางไว้

นโยบายสำหรับโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจึงควรกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งในนโยบายหลักของโรงเรียน มีข้อความที่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้ถูกต้อง การสื่อสารและประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนทราบ ควรแจกจ่ายข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายให้แก่ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการบอกกล่าวด้วยวาจา จดหมายข่าว การประชุมแบบทางการ ไปปพลิเคชัน การประชุมกับชุมชน หรือตามความเหมาะสมกับสภาพชุมชนนั้นๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันถึงลักษณะเด็กที่มีความสามารถพิเศษ วิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดู การจัดการศึกษาที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าเด็กปกติ (ศักดิ์ดา ปัญญาพรผล. 2548: 129) การสื่อสารนี้จะส่งผลดีต่อความร่วมมือในการดำเนินโครงการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.3 ด้านบุคลากร บุคลากรมีส่วนสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นอย่างมาก เนื่องจากบุคลากรเป็นผู้ขับเคลื่อนโดยตรงในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยทั้งความรู้และประสบการณ์ในการจัดการ การวางแผน การตรวจสอบ ประเมินผลเพื่อให้โครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษดำเนินไปด้วยความราบรื่น โดยเฉพาะครูผู้สอนต้องสามารถถ่ายทอดความรู้ ชี้แนะแนวทางให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพแก่เด็ก

ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติดังนี้คือเป็นผู้ที่เข้าใจลักษณะของเด็กและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีบุคลิกภาพและความรู้ที่เหมาะสมกับการสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสาขาวิชาต่างๆ เป็นผู้มีความตั้งใจจริงในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อดทนและทุ่มเทให้กับงาน ฉลาดเฉลียว ขยันว่องไว มีคุณธรรม รู้จักเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ มีจิตวิทยาในการสอน รู้จักวิธีในการกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิดและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ จัดให้เด็กได้มีโอกาสในการเรียนรู้ตามอัธยาศัยด้วยตนเอง ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมเด็กควบคู่กับการจดบันทึกพฤติกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล(ผดุง อารยะวิญญู 2531: 24-26; และเพลินดา ประดับสุข 2542: 104) และนอกจากนี้ครูต้องเป็นผู้เปิดใจกว้างต้องยอมรับว่า นักเรียนหลายคนเก่งกว่า มีจินตนาการไกลกว่า ครูเพียงมีประสบการณ์มากกว่าเท่านั้น ครูต้องจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก ครูต้องมุ่งเน้นให้นักเรียน เก่ง ดี มีความสุข ครูต้องช่วยเผยแพร่หลักสูตร แนะนำครูคนอื่น ๆ ถึงแนวทางการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ต่อไปด้วย (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2549: 13)

การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือ การประชุมชี้แจงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษแก่บุคลากรของโรงเรียน การคัดเลือกครูเพื่อดำเนินการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น การอบรม "รูปแบบการจัดการศึกษา

สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ" แก่บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ การให้การนิเทศแก่บุคลากรโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ การเสริมแรงจูงใจแก่บุคลากรโดยให้รางวัลต่างๆและส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท(ผดุง อารยะวิญญู 2551: 56-57)

คุณลักษณะที่ครูควรปลูกฝังแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีเป้าหมายด้านคุณลักษณะของนักเรียนดังนี้ 1) นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้อย่างอิสระด้วยตนเองมีความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเกิดแรงจูงใจภายใน มีความยืดหยุ่น มีความรู้ความคิดกว้างขวาง มีความอดทน สามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง 2) นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะในด้านการยอมรับตนเอง มีความรับผิดชอบสูง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งจะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3) นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในด้านประกอบกิจกรรมที่ริเริ่มด้วยตนเอง ตัดสินใจในการเลือกกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ค้นหาและรวบรวมเอกสารทางวิชาการตามความสนใจของตน วางแผนและตั้งจุดมุ่งหมายในการประกอบกิจกรรมต่างๆ 4) นักเรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีแนวความคิดเป็นของตนเอง มองสิ่งต่างๆ ในหลายแง่มุม สรุปแนวความคิดจากแนวกว้างมาสู่แนวแคบ และจากแนวแคบออกไปสู่แนวกว้าง นำแนวความคิดไปประยุกต์ใช้ มองการไกลและสามารถพยากรณ์สิ่งต่างจากข้อมูลที่มีอยู่ 5) นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดเชิงวิจารณ์ เสาะแสวงหาข้อมูล ศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ ศึกษาเปรียบเทียบเพื่อบอกความเหมือนและความแตกต่าง วิเคราะห์ แนวคิดต่างๆ สังเคราะห์แนวคิดต่างๆ แปลความหมาย ประยุกต์เพื่อนำไปใช้ พัฒนาความคิดรวบยอด 6) นักเรียนสามารถประเมินตนเองในด้านการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานที่บรรลุตามเป้าหมาย การทบทวน ปรับปรุงสิ่งที่ทำไปแล้ว การประเมินผลงานของตนเอง ความพอใจในการตัดสินใจของตน (ผดุง อารยะวิญญู. 2531: 19-21)

ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างคุณลักษณะเหล่านี้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยครูที่มีความรอบรู้ มีวิธีการสอนที่สามารถสอดแทรกการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยไม่ยึดแต่ความคิดตนเป็นใหญ่แต่ฝ่ายเดียว มีมุมมองเปิดกว้าง ยืดหยุ่น ฯลฯ และที่สำคัญอันจะขาดไปเสียมิได้คือการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม นั่นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ในการสร้างแนวคิดนี้ให้กับครูและถ่ายทอดลงไปสู่นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ แต่ก็มีให้ทั้งหมดเพราะบุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนมีส่วนทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดสาระการเรียนรู้ หัวหน้าโครงการ ครูทุกคน ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฯลฯ ก็ล้วนแล้วต้องทำหน้าที่ของตนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนกลุ่มนี้เช่นกัน

4.4 ทรัพยากร ผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องการปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดสถานการณ์ที่ท้าทายและการกระตุ้นการเรียนรู้เพื่อให้พวกเขาได้แสดง ศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: คำนำ) ดังนั้น ทรัพยากรที่ใช้ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนการวิจัย การให้ทุนทางการศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมตามวัย ตามลักษณะ ของการเรียนรู้ของเด็ก ด้านสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียน รวมไปถึงงบประมาณที่ ต้องจัดเตรียมไว้ได้อย่างเพียงพอในทุกกิจกรรมของโครงการฯ ดังเช่นโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา มีการ จัดเตรียมงบประมาณ ในระยะบุกเบิกและเริ่มโครงการใหม่โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณประจำปี เพื่อ สนับสนุนการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 12 % ในด้านการพัฒนาบุคลากร พัฒนา อาคารสถานที่ พัฒนา สื่อและวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งหลังจากที่ได้มีการปรับการศึกษาในระบบใหม่แล้วมีการ สนับสนุนด้านต่างๆ แก่นักเรียนจะพบว่าเด็กจำนวนหนึ่งฉายแววให้เห็นว่ามีความสามารถ ความสนใจ หรือความถนัดบางด้านออกมา เด็กบางคนจะแสดงออกถึงความสามารถหลายด้าน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 57) จะเห็นได้ว่าทรัพยากรก็เป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้ การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จ

4.5 ระบบแนะแนวและจิตวิทยา เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 76) กล่าวว่า การแนะแนวและ จิตวิทยาเป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบ มีการปรับกลไกและระบบการทำงานแบบเป็นทีม มีการพัฒนาครู เพื่อให้มีความรู้ แ ละเทคนิคพื้นฐานด้านการแนะแนวและจิตวิทยา และมีการจัด กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนปัญหาที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ของเด็กจนทำให้เด็กบางคนที่มีศักยภาพสูงไม่สามารถแสดงพรสวรรค์ที่แฝงเร้นอยู่ได้ เด็กบางคนมี พฤติกรรมเบี่ยงเบน เด็กบางคนทำร้ายตนเองและสังคม เด็กบางคนอยู่อย่างทุกข์ทรมานด้วยสาเหตุ ต่างๆ คือ 1) ภาวะบกพร่องจากกายภาพ หรือสภาพปัญหาที่เกิดจากสภาพร่างกายภาวะบกพร่องทาง สมองที่มีผลต่อการรับรู้ การแปลข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นที่น่าประหลาดใจว่าอัจฉริยบุคคลจำนวนไม่น้อย ที่เดียวที่มีภาษาบกพร่องทางการเรียนรู้ 2) สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู เด็กที่มาจากครอบครัวที่มี สภาพแตกแยก ทะเลาะเบาะแว้ง วิธีเลี้ยงที่แตกต่างกันของคนในครอบครัว ปัญหาต่างๆ ที่เกิดภายใน จนเป็นภาวะกดดันหรือสร้างผลกระทบทางจิตใจ หรือการเป็นต้นแบบที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้นเหตุสำคัญ ที่สุดต่อพฤติกรรมของเด็กทั้งพฤติกรรมทางความคิด พฤติกรรมทางอารมณ์และสังคม3) สภาพแวดล้อม ทั้งในบ้าน นอกบ้าน สภาพสังคม เช่นเด็กที่อยู่ในเขตด้อยโอกาส ชุมชนแออัด ชนกลุ่มน้อย เขตสงคราม เขตที่อยู่ในภาวะเสี่ยง เช่น เขตโรงงาน บ่อนการพนัน ยาเสพติด ฯลฯ ทำให้ศักยภาพที่อาจมีอยู่ไม่ สามารถแสดงออกมาได้ เพราะไม่มีสิ่งกระตุ้นเร้า มีแต่ปัจจัยทำลาย

บุคลากรในโรงเรียนต้องให้การดูแลและช่วยเหลือนักเรียนด้วยความจริงใจโดยไม่มีสิ่งใดเคลือบแฝงในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเชิงบวก เปิดโอกาสให้พวกเขาได้แสดงออกในทางที่สร้างสรรค์ ทั้งทางด้านสังคมและทางอารมณ์ที่ถูกต้องเหมาะสมคอยให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือในด้านต่างๆ เนื่องจากเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือกลุ่มที่มีสติปัญญาสูง เขาเหล่านั้นมักมีโครงสร้างทางประสาทที่ละเอียดอ่อนกว่าซับซ้อนกว่าและมีความไวเกินกว่าคนทั่วไป จึงส่งผลให้เกิดความขัดแย้งภายในที่รุนแรงกว่าคนทั่วไป ที่สำคัญการมีสติปัญญาสูงมิได้หมายความว่าเขาเหล่านั้นจะสามารถปรับตัวดี หรือมีความมั่นคงทางอารมณ์และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทางสถานศึกษาต้องให้ความสนใจและตั้งรับพร้อมรุกในการแก้ไขปัญหาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544ข: 1) ทางสถานศึกษาจึงควรให้มีระบบการแนะแนวและจิตวิทยาเพื่อเป็นที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือทางออกได้อย่างถูกวิธีโดยในสถานศึกษา ต้องมีการทำงานเป็นทีมและประสานงานกันอย่างเป็นระบบ ในทีมงานซึ่งประกอบด้วย นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษาพิเศษ ครู และผู้ปกครองทุกคน สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในด้านข้อมูลต่างๆ ด้านของเด็กและเป็นข้อมูลในการแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูทุกคนควรมีความรู้ ความเข้าใจ ลักษณะสภาพจิตใจ พฤติกรรมการแสดงออกของเด็กกลุ่มนี้ ช่วยกันสังเกตความผิดปกติหรือลักษณะเด่นที่ควรส่งเสริมเด็กในทางที่เขาเหล่านั้นถนัด (อุษณีย์ โพธิ์สุข; และคนอื่นๆ. 2544: 11)

กระบวนการแนะแนวและจิตวิทยา ประกอบด้วยดังนี้ 1. การปรับโครงสร้างในการแนะแนวและจิตวิทยา โดยการทำงานเป็นทีมที่มีการแบ่งแยกความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา มีการประสานงานกันอย่างเป็นระบบ (Multidisciplinary team) ซึ่งประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษาพิเศษ ครู และผู้ปกครองทุกคน 2. การปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างมีข้อมูล 3. การให้ความรู้ การปรับทัศนคติและเทคนิคพื้นฐานของการแนะแนวและจิตวิทยาแก่ครูทุกท่าน เพื่อให้รู้วิธีสังเกตศักยภาพ ที่โดดเด่นอย่างเป็นระบบ ซึ่งครูก็จะเป็นบุคคลที่สำคัญในการให้ข้อมูลต่างๆ ของเด็ก ร่วมกับผู้ปกครอง 4. การให้ความช่วยเหลือทางด้านจิตวิทยา ในกรณีที่มีปัญหาเกินกว่าครูจะช่วยเหลือได้จะได้ส่งต่อได้อย่างถูกต้อง 5. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก และการส่งเสริมศักยภาพของเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม (มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์. 2538: 10; อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544ข: 11)

ระบบแนะแนวและจิตวิทยาจึงเป็นระบบที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ รวมไปถึงการให้บริการแก่ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียนที่ต้องการความรู้ ต้องการปรึกษาด้านจิตวิทยาเด็ก เพื่อให้การสนับสนุนด้านจิตวิทยาแก่เด็กได้อย่างถูกต้อง ไม่ลดทอน

ศักยภาพของเด็กและหาทางออกของปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นรายบุคคล และสถานที่ทำให้คำปรึกษาก็คือห้องแนะแนวโดยจัดในบริเวณที่ไม่มีคนพลุกพล่าน ภายในห้องแนะแนว และควรมีเอกสาร แผ่นพับ เกม และอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านหรือได้ทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ และทำความเข้าใจตนเองมีกิจกรรมคลายเครียด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544ข: 24) นอกจากนี้ ครูด้านจิตวิทยาและการแนะแนวควรมีบุคลิกที่เปิดกว้าง ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานคนอื่นได้ ทั้งเป็นที่ปรึกษาให้เด็กด้วยความรักและเมตตา มีความเสียสละ มีความอดทนและใจเย็น มีวุฒิทางการศึกษาด้านการแนะแนวและจิตวิทยา มีประสบการณ์ เป็นต้น ส่วนผู้ปกครองก็มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านการส่งเสริมทางการศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องให้ความรู้กับผู้ปกครองไม่ว่าเป็นการอบรม การสัมมนา หรือการประชุมแกนนำผู้ปกครองเพื่อขยายผลในกลุ่มผู้ปกครองต่อไป ทั้งนี้ทางสถานศึกษาสามารถรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีหน่วยจิตเวชเด็กหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีบุคลากร และสามารถให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมครูผู้สอนได้ดำเนินการสอนตามหลักจิตวิทยาและการเรียนรู้ของเด็ก สามารถแก้ไขปัญหาด้านจิตใจ ด้านพฤติกรรมเด็กที่ผิดปกติได้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง แสดงศักยภาพของตนได้เต็มที่ พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมและคุณธรรมควบคู่ไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544ข: 18-21)

ดังข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบว่าด้านระบบแนะแนวและจิตวิทยามีความจำเป็นยิ่งในการให้ความรู้แก่นักเรียน ครู บุคลากรภายในโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจลักษณะ การแสดงออก พฤติกรรม ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้การดูแลและให้การช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ปิดกั้นและเปิดโอกาสการถึงพร้อมด้วยศักยภาพของพวกเขาอย่างเต็มที่และถูกทาง

4.6 ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน บาบารา คลาร์ค (Barbara Clark. 1988: 164) กล่าวว่าในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนั้น นอกจากมีการกำหนดปรัชญาการศึกษาพิเศษและนโยบายแล้ว ยังต้องนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียน ในด้านการดำเนินการโครงการ เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 76) ได้กล่าวต่อว่าควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ มีการประสานขอความร่วมมือกับชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถ ได้แก่ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองมาให้ความรู้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อีกทั้งโรงเรียนควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง และควรทราบว่าในธรรมชาติของเด็ก การดูแล การส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้ปกครองไม่ควรเคี่ยวเข็ญให้ลูกเป็น ในสิ่งที่เขาไม่เป็น และเป็นไม่ได้ แต่ควรส่งเสริมเรื่องที่เขารัก เขาชอบ เขาเป็น และสามารถเป็นได้ (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2549: 14)

ก็จะเป็นการช่วยนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมสถานศึกษา การร่วมกิจกรรมพิเศษที่สถานศึกษาจัดขึ้น จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและผู้สอน การเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้ความชำนาญ เฉพาะเรื่องที่ตรงกับกิจกรรมหรือโครงการพิเศษของโรงเรียนในฐานะวิทยากรหรือผู้บรรยายเสริมพิเศษ การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน เพื่อทำให้เกิดการเชื่อมโยง กระบวนการเรียนรู้และสื่อสารอย่างถูกต้องให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสถานศึกษา เป็นต้น (ทัตนา แสงศักดิ์. 2549: 145) ซึ่งก็ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งสิ้น เพราะความร่วมมือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว หากเป็นไปในแนวทางเดียวกันแล้วก็จะก่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนให้นักเรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การช่วยดูแลด้านพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

ฉะนั้นความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน จึงต้องอาศัยการติดต่อ สื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือ กับผู้ปกครองและชุมชน ในการร่วมกันสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.7 การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษต้องอาศัยความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ดังเช่น ศูนย์เสาะหาและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในท้องถิ่น (Gifted and Talented Exploring Center; GTX) โดยสถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและ นวัตกรรมการเรียนรู้ (สสอ.) จัดตั้งขึ้นให้เป็นศูนย์นำร่องสำหรับท้องถิ่นและเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนต่างๆ อาศัยการทำงานเป็นเครือข่าย คือ โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน ผู้ปกครอง และ สสอ. สามารถได้รับการสนับสนุนทุนและงบประมาณจากท้องถิ่นในการทำงานทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้ด้วยตัวของศูนย์ GTX เอง ซึ่งจะดำเนินการเสาะหาและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มศักยภาพ 8 ด้านหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม ศิลปะ ดนตรี กีฬา สังคมศาสตร์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งศูนย์ GTX ยังมีความทันสมัยสามารถเลือกสื่อใหม่ๆ ที่เหมาะสม สามารถปรับปรุงรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ได้ (อรพินท์ สพโชคชัย. 2551: 1-7)

โครงการเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ฝ่าย Gifted (ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสถาบันแห่งแรกในประเทศไทยที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยพัฒนาและให้บริการสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษมากกว่า 30 ปี โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ด้านวิชาการ เช่น

การค้นหาและวินิจฉัยความสามารถพิเศษด้านต่างๆ การจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ และการดูแลช่วยเหลือผู้ที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง 2) ด้านวิจัยและพัฒนา เช่น การสร้างองค์ความรู้สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ การพัฒนาเครื่องมือวัดในการเสาะหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 3) ด้านการสร้างเครือข่ายและเผยแพร่ เช่น เป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้านความสามารถพิเศษและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับมวลชน (โครงการเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ฝ่าย Gifted (ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพ). 2552: แผ่นพับ) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและเป็นโครงการต่อเนื่องในระดับอุดมศึกษา ดังเช่น โครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ที่สนับสนุนทุนการศึกษาให้นักเรียนและนิสิต นักศึกษาในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. 2548: 31-32)

ในระดับองค์กรระดับนานาชาติ เช่น The World Council for Gifted and Talented Children (WCGTC) จะจัดการประชุมนานาชาติ ทุกๆ 2 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.1975 จนถึงปัจจุบัน ขณะนี้มีประเทศสมาชิกประจำอยู่ 39 ประเทศ โดยมีประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกด้วย หลังจากที่มีองค์กรนี้แล้ว ก็ได้มีการก่อตั้งองค์กรระดับภูมิภาคที่สำคัญ ๆ อีก 3 องค์กร คือ The Asia-Pacific Federation of the WCGTC (ประเทศไทยเป็นสมาชิก) Ibero-American Federation of the WCGTC และ The European Council for High Ability โดยองค์กรดังกล่าวได้ประสานความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (อุษณีย์ โพธิ์สุข. 2541: 13-14)

4.8 ด้านประเมินผลโครงการ การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารงานโครงการโดยข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ (สมคิด พรหมจ้อย. 2550: 37-38) ดังที่มีผู้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินคุณค่าหรือการตีราคาข้อมูลที่ได้จากการวัดโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่นๆ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2544: 5)

การประเมินผล เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าหรือตัดสินใจที่เกิดจากการสังเกตจากประสบการณ์และจากการฝึกฝนของผู้ประเมิน(Sax. 1989: 14; อังอิงจาก พิชิต ฤทธิจรูญ. 2544: 4)

การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ ตลอดจน การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของ แผนงาน/โครงการนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ที่กำหนดขึ้น จึงเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของแผนงาน/โครงการ ว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ นั้นหรือไม่เพียงใด (หทัยรัตน์ ลิ้มอรุณวงศ์. 2553: ออนไลน์)

การวิจัยประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าของโครงการและความสำเร็จของโครงการอันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณค่าของ โครงการ กล่าวคือ เป็นเครื่องแสดงว่าโครงการได้ดำเนินไปแล้วได้ผลสมตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อย เพียงใดตลอดจนในอนาคตควรจะดำเนินการอย่างไร (พัชรา สินลอยมา. 2551: ออนไลน์)

การประเมินผล หรือการประเมินผลการทำงาน (Performance evaluation) หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อประเมิน ความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานว่ามีการใช้ทรัพยากร/ปัจจัยต่างๆ อย่างไร มีการดำเนินงาน เป็นไปตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดหรือไม่ (ชัชชญา ศรีอรุณสว่าง; และ ชลวิทย์ เชื้อหอม. 2553: ออนไลน์)

สรุปการประเมินผลโครงการ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการว่าได้ผลตาม วัตถุประสงค์ ตามแผน ตามขั้นตอนตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดหรือไม่และยังเป็นเครื่องบ่งชี้ ถึงคุณค่าของโครงการว่าควรดำเนินการต่อไปในอนาคตหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการไปนั้นประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลวและควรสนับสนุนต่อไปหรือไม่ รวมทั้งทราบถึงข้อบกพร่อง อันจะนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไขโครงการ ทั้งในด้านการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร โครงการและช่วยให้ผู้มีหน้าที่ในการตัดสินใจในขั้นตอนต่างๆ ได้ถูกต้อง การประเมินผลทำให้ทราบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามแผน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหรือไม่ ดังองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. ประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยพิจารณาว่าการดำเนินงานนั้นได้ผลคุ้มค่ากับต้นทุนหรือไม่ และมีแนวทางอื่นที่ดีกว่าที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด เป็นการพิจารณาถึง ความสามารถในการผลิตผลงานที่ใช้ปัจจัยหรือต้นทุนการดำเนินงาน (Input) โดยเทียบกับผลผลิตหรือ ผลลัพธ์ (Output) ของโครงการ 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) โดยพิจารณาว่าการดำเนินงานได้ผล ผลิตหรือผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด มีเหตุผลอะไรที่ทำให้การ ปฏิบัติงานนั้นประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว 3. ผลกระทบ (Impact) โดยพิจารณาว่าผลผลิต หรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยส่วนรวมและกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างไร (ชัชชญา ศรีอรุณสว่าง; และ ชลวิทย์ เชื้อหอม. 2553: ออนไลน์)

การประเมินผลประกอบด้วย 3 ระยะ (พัชรา สิ้นลอยมา. 2551: ออนไลน์) คือ

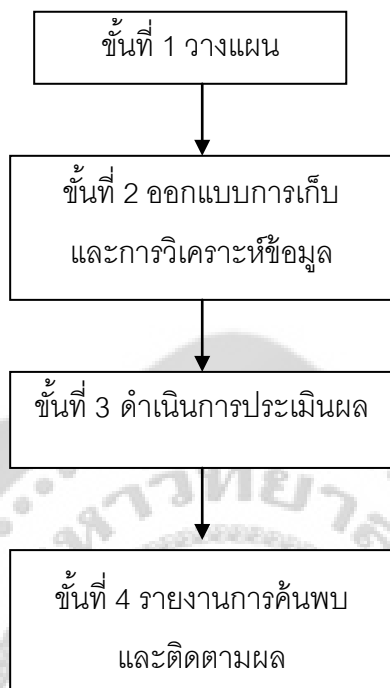
1. การประเมินผลก่อนเริ่มแผนงานหรือโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลความจำเป็น(needs) หรือศักยภาพต่างๆ เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาตลอดจนเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนเริ่มโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบถึงความสำเร็จหากมีการดำเนินโครงการ ตลอดจนการประเมินเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการก่อนพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการ

2. การประเมินขณะโครงการดำเนินอยู่ เป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ ในด้านการดำเนินงานและผลเบื้องต้นซึ่งสารสนเทศที่ได้นำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มโอกาสความสำเร็จตามเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพภายในกรอบเวลาและทรัพยากรที่กำหนดให้มากที่สุด

3. การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งเป็นการวิจัยประเมินความสำเร็จของโครงการซึ่งมีการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการทันทีและมีการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง เช่น เดือน หรือ 1 ปี เพื่อศึกษาความยั่งยืนของผลลัพธ์ตลอดจนการบรรลุจุดหมายในเชิงผลกระทบของโครงการ

ในการประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสามารถใช้การประเมินผลเดียวกับหลักการดังกล่าวข้างต้น วัตถุประสงค์เดียวกันคือต้องการทราบถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบของโครงการ โดยจะต้องมีหลักการหรือเกณฑ์ในการประเมินโครงการ การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมิน เช่น เกณฑ์ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับนานาชาติ ปริมาณผลงานที่โดดเด่นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมของนักเรียน และคนในสังคมในระดับที่เป็นที่ยอมรับของสากล ความสมบูรณ์ของโครงสร้างทางการศึกษาที่พัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของเด็ก การใช้มาตรฐานระบบการศึกษา รวมถึงการบริหารและระบบการจัดการสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล การกระจายการบริหารในทุกสาขา ทุกกลุ่มชน และรวมถึงด้าน พัฒนาการของโครงการ ความเปลี่ยนแปลงหรือความเจริญก้าวหน้าของโครงการเป็นดัชนีที่ดี เช่น การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของเด็ก ครู ผู้ปกครอง การเปลี่ยนแปลงเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ แรงจูงใจ การแสดงออกถึงความสุขเป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544ก: 40)

ขั้นตอนการประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษแบ่ง 4 ขั้นตอนดังนี้ (กลุ่มงานปฏิบัติการศึกษาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน. 2542: 20-22) ดังนี้

ภาพประกอบ 10 ขั้นตอนการประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ขั้นที่ 1 การวางแผนสำหรับการประเมินผล มีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญขึ้นมาชุดหนึ่งทำหน้าที่แนะนำและดูกระบวนการประเมินผล ทบทวนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการปรับปรุงงบประมาณให้เอื้อต่อการประเมินผล ดึงคนสำคัญที่มีความสนใจการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น กรรมการโรงเรียน ครูประจำชั้นปกติ ครูใหญ่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นต้น กำหนดระยะเวลาสำหรับการประเมินผล กำหนดองค์ประกอบของโครงการที่จะต้องถูกประเมิน ระบุถึงผลที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบ จัดลำดับความสำคัญของคำถาม โดยเฉพาะการหาคำตอบในเรื่อง การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนและบรรลุเป้าหมายหรือไม่

ขั้นที่ 2 ออกแบบการเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล เลือกรูปแบบการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการประเมินที่วางไว้ เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน การประเมินผลงานของนักเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ และบันทึกการประชุม เป็นต้น โดยการเก็บข้อมูลอาจได้มาจากหลายวิธีการร่วมกันเพื่อให้ทราบถึงคำตอบที่ถูกต้องชัดเจนที่สุด เช่น การประเมินในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความเข้าใจ ความคิดระดับสูง การวิเคราะห์ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ดำเนินการประเมินผล ดำเนินการประเมินผลตามแนวที่วางไว้ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งนำไปสู่การสรุปผลการประเมินและจัดทำรายงานสรุปผลเพื่อเตรียมนำเสนอต่อที่ประชุมหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขั้นที่ 4 รายงานการค้นพบและติดตามผล รายงานการค้นพบ วิเคราะห์ผลกระทบของข้อค้นพบต่อทิศทางในอนาคตของโครงการ เตรียมรายงานการประเมินผลในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้อ่านที่มีความแตกต่างกัน จากนั้นมีการวางแผนปรึกษาหารือกับคนที่เกี่ยวข้องและผู้มีอำนาจตัดสินใจเพื่อหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขในปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้ทราบว่าการลงทุนด้านการศึกษาด้านบุคลากร ทรัพยากร เวลา มีผลลัพธ์เป็นอย่างไรหรือขั้นต่อนในการดำเนินการเสร็จไปแต่ละขั้นหรือได้รับการตอบรับเป็นอย่างไร ซึ่งผลการประเมินที่ถูกต้องแม่นยำนั้นต้องเกิดจากการตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินที่น่าเชื่อถือ รัดกุม จากนั้นไม่ว่าผลสรุปการดำเนินการจะเป็นเช่นไรก็ล้วนแล้วแต่สร้างประโยชน์ให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งสิ้น หากผลเป็นที่น่าพอใจก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการก้าวต่อไปข้างหน้า หรือหากมีข้อผิดพลาดหรือล้มเหลวก็สามารถหาสาเหตุ หรืออธิบายเหตุการณ์ที่มีข้อบกพร่องนั้นได้ อันส่งผลให้มีการดำเนินการวิจัยติดตามผลเพื่อค้นคว้า หาคำตอบ ให้พบแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อไป

4.9 การวิจัยติดตามผล (Follow up research)

หลังจากมีการประเมินโครงการแล้วจะทำให้ทราบว่าโครงการประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด อีกทั้งทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของขั้นตอนการดำเนินการและตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทราบโอกาสหรือช่องทางในการพัฒนาโครงการ ในการแสวงหาการแก้ไข ป้องกันและการสร้างองค์ความรู้ใหม่

ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเย (2554: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของการวิจัยว่าเป็น กระบวนการในการศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นหาความรู้ความจริง (Reliable Knowledge) เพื่อนำเอาความรู้และความจริงที่ได้มาช่วยในการแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจในระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ฟอนพัชรา สิ้นลอยมา (2551: ออนไลน์) ได้กล่าวถึง การวิจัยทางการศึกษาในความหมายที่ใกล้เคียงกันว่าแต่เพิ่มเติมในส่วนกระบวนการที่ชัดเจน คือ กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นความจริงเชิงตรรกะ (Logical) หรือความจริงเชิงประจักษ์ (Empirical) มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในด้านการติดตามผล (Follow-up) หมายถึง การกระทำอย่างต่อเนื่องเมื่อมีการเริ่มต้นแล้ว หรือเป็นการกระทำหลังจากบางสิ่งเพิ่งจบลง (Sally Wehmeier. 2000: 521, พจนานุกรม. 2553: ออนไลน์) เมื่อนำมารวมเป็น Follow up research จึงหมายถึง การวิจัยติดตามผลซึ่งดำเนินการภายหลังจบโครงการ

โดยใช้กระบวนการในการศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นหาความรู้ความจริงอย่างเป็นระบบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา หรือแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ อันจะนำไปสู่การดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการวิจัยมีดังนี้ คือ 1) ช่วยส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการและศาสตร์สาขาต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งกับผู้วิจัยและผู้นำเอาเอกสารโดยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติ หรือแก้ปัญหาโดยตรง ช่วยทำให้ผู้ปฏิบัติได้เลือกวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด ก่อให้เกิดการประหยัด 2) ช่วยในการกำหนดนโยบาย หรือหลักปฏิบัติงานต่างๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 3) ช่วยให้เห็นพบทฤษฎีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ 4) ช่วยพยากรณ์ผลภายหน้าของสถานการณ์ ปรากฏการณ์และพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง (พัชรา สินลอยมา. 2551: ออนไลน์)

การดำเนินการวิจัย ยึดถือและปฏิบัติตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักมีลำดับขั้นตอนของการทำวิจัย 5 ขั้นตอน (ขั้นตอนและประเภทในการวิจัย. 2551: ออนไลน์) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา (Problem Identification) เมื่อต้องการศึกษาเรื่องใด ต้องตั้งปัญหาที่จะศึกษาให้ชัดเจน และนิยามปัญหาที่จะวิจัยว่าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ขั้นที่ 2 การตั้งสมมุติฐาน (Formulation Hypothesis) การตั้งสมมุติฐานเป็นการทำนายผลการวิจัย เป็นการเดาว่าเรื่องต่างๆ ที่ศึกษานั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร

ขั้นที่ 3 การรวบรวมข้อมูล (Collection of Data) ผู้วิจัยจะต้องวางแผนว่าจะใช้วิธีการใดเก็บรวบรวมข้อมูลและหาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการตอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) ผู้วิจัยจะต้องใช้ วิธีการทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยและแปลความหมายของข้อมูล

ขั้นที่ 5 การสรุปผล (Conclusion) เป็นการสรุปผลว่าการวิจัยครั้งนี้ได้ผลอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นทำเป็นรายงานการวิจัยเพื่อเป็นเอกสารแสดงผลการศึกษาค้นคว้า

การทำงานวิจัยติดตามผลโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ สามารถทำการวิจัยติดตามผลโดยบุคลากรในโรงเรียนหรือโดยหน่วยงานภายนอกในรูปแบบต่างๆ เช่น

1. กรณีศึกษา (Case study) คือ การศึกษาสถานการณ์หรือองค์กรเชิงลึก โดยเน้นไปที่การศึกษา ประเด็นปัญหา ความท้าทาย การปฏิบัติ หรือประเด็นที่ต้องมีการตัดสินใจ เป็นการศึกษาจากข้อมูลสถานการณ์หรือองค์กรจริง ไม่ใช่เกิดจากจินตนาการหรือความคิดเห็นของผู้เขียน นอกจากนี้กรณีศึกษายังต้องมีการวิเคราะห์จากข้อมูลในหลากหลายมิติ เช่น ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสังเกตการณ์ และข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสารขององค์กรงานวิจัย และข่าวสารตามนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เป็นต้น (दनुरुदिन जेरिणु. 2553: ออนไลน์)

2. วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) หมายถึง การสืบสอบเชิงธรรมชาติ (Natural Inquiry) จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน การเรียนรู้ หรือ พฤติกรรมผู้เรียน โดยที่ครูเป็นผู้วิจัยในสิ่งที่ครูปฏิบัติอยู่ โดยที่ให้ความสำคัญไปในด้านผู้เรียน ด้านวิธีการสอน ด้านผู้สอน ด้านแหล่งเรียนรู้ โดยขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน มีผู้เรียน ผู้บริหารหรือ ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย ประโยชน์ที่ได้รับคือผลการวิจัยสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนได้ทันเวลา และตรงจุด ช่วยพัฒนาและทดสอบการแก้ปัญหาในชั้นเรียน สามารถนำเสนอข้อค้นพบและการรับฟังข้อเสนอแนะจากกลุ่มครู อันจะเป็นการขยายผลงานวิจัยให้ได้รับประโยชน์ที่กว้างขวางมากขึ้น (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2553: ออนไลน์)

3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นกระบวนการที่ผู้ปฏิบัติงาน ศึกษาการปฏิบัติงานของตน โดยใช้ระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์เพื่อค้นพบความจริงเกี่ยวกับสิ่งที่ปฏิบัติ หรือเป็นการแก้ปัญหา เช่น การสร้างวิธีการใหม่ ทักษะใหม่ เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหางานที่ปฏิบัติอยู่ (สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2554: ออนไลน์) โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้วงจร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือกระทำจริง (Action) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) การดำเนินการจะต้องต่อเนื่อง เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงแผนเข้าสู่วงจรใหม่ จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริงหรือสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. 2550: ออนไลน์)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีความแตกต่างจากการวิจัยเชิงวิชาการทั่วไป โดยมีลักษณะคือ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีจุดเน้นที่ผลการวิจัยนั้นนำไปใช้เฉพาะจุด เฉพาะที่ และเฉพาะเรื่อง โดยนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาได้ทันที่ที่ มุ่งหวังประโยชน์หรือคำตอบในช่วงสั้นซึ่งนำไปสู่การวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) สามารถทำการวิจัยเดี่ยวหรือเป็นผู้ร่วมโครงการโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นผู้วิจัยจะถูกกระตุ้นให้แสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาและปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง และที่สำคัญการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังกล่าวเป็นการมุ่งหาคำตอบที่เป็นองค์ความรู้หรือข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนา งานของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ด้วย (การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. 2550: ออนไลน์)

4. การร่วมมือกับหน่วยงานในการทำวิจัย เป็นอาจจะอยู่ในรูปแบบของการทำงานวิจัยร่วมกับสถาบันหรือองค์กรที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของเด็กและเยาวชน ดังเช่นงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในปี 2544 ได้สนับสนุนให้ ผศ.ดร. อุษณีย์ โพธิสุข ร่วมกับคณาจารย์จากหลายสถาบันดำเนินการวิจัย เรื่อง รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ซึ่งทำวิจัยในโรงเรียนไม่ทอดมศึกษา ใน 7 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ดนตรี ทัศนศิลป์ ทักษะความคิดระดับสูงแนะแนวและจิตวิทยา (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ. 2544ข: คำนำ) ในปี 2545 ได้สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับโรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนบดินทร์เดชะ(สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบและหลักสูตร การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมปลายเป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ข: คำนำ) โดยมีทั้งความร่วมมือทั้งด้านองค์ความรู้ บุคลากร สถานที่ และงบประมาณ

การวิจัยติดตามผลนั้น มิได้จำกัดอยู่ในรูปแบบใดแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการทำวิจัยกรณีศึกษา การทำวิจัยในชั้นเรียน งานนิพนธ์ งานปริญญานิพนธ์ หรือการทำงานวิจัยร่วมกับบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับหัวข้องานวิจัย ความรู้ความชำนาญของผู้วิจัย งบประมาณ และระยะเวลา ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยติดตามผลมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไข อุปสรรค ปัญหา ข้อยกพร่องต่างๆ ในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรของตนและสามารถเผยแพร่ต่อผู้ที่สนใจได้ ในด้านของผู้บริหารจึงควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีโอกาสได้เรียนรู้ในการทำวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้โดยการอบรม ประชุม สัมมนา ฯลฯ หรือการส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มนักวิจัยในโรงเรียนอันเป็นกำลังสำคัญในการคิดค้น ทดลอง วิจัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษาในโรงเรียนและโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศไทย

เพลินตา ประดับสุข (2542: 103-118) ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโครงการศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชนได้สรุปผลการวิจัยด้านต่างๆ ดังนี้

1. การบริหารบุคลากร

1.1 คุณสมบัติ/คุณลักษณะ ครูผู้สอน มีอารมณ์ดี ชยัน เก่ง ยุติธรรม ตรงเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นประชาธิปไตย ไม่เข้มงวดเกินไป ส่วนครูประจำศูนย์พัฒนา ต้องเป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด ว่องไว มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์

1.2 การคัดเลือก/การพัฒนา ทั้งครูผู้สอนและครูประจำศูนย์พัฒนาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ ครูประจำศูนย์นั้นจะเน้นด้านความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรม สื่อ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน ด้านการพัฒนานั้นได้มีการจัดอบรมแก่ครู การจัดประชุมสัมมนา งานโครงการต่างๆ เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญและจากคณะกรรมการของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน

2. การบริหารทรัพยากรอื่นๆ

ด้านสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย โรงเรียนมีนโยบายให้ครูและนักเรียนได้ร่วมกันในการจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้อการจัดมุมความรู้ มุมเกมเสริมทักษะ ศูนย์วิทยพัฒนา และห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น ด้านสื่อควรเป็นสื่อที่น่าสนใจ ทันสมัย ทำท่าย สามารถเห็นและจับต้องได้ ย่อมทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้กำหนดนโยบาย มาตรการ กำกับดูแล อำนวยความสะดวก สร้างขวัญและกำลังใจ ติดตามการประเมินผล ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษา

4. สัมพันธ์บ้านและชุมชน ผู้ปกครอง อบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ให้การเอาใจใส่ ให้คำแนะนำในการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสังเกตเพื่อได้ทราบว่าบุตรหลานของตนมีความถนัดหรือความสนใจในด้านใด

5. หลักสูตร มีเนื้อหาที่ยากซับซ้อนและเฉพาะเรื่องมากกว่าหลักสูตรปกติ โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำศูนย์วิทยพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ให้เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของเด็ก

6. การเรียนการสอน จัดอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นอิสระ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้การลงมือปฏิบัติจริงใช้เทคนิคที่หลากหลาย พร้อมทั้งสอดแทรกเรื่องสถิติ หน้าที่และคุณธรรม มีครูประจำชั้นทำหน้าที่ชี้แนะให้นักเรียนได้เข้าใจตนเอง รู้และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ส่วนครูแนะแนวทำหน้าที่ให้บริการทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ปัญหาส่วนตัว ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี รวมทั้งการจัดนิทรรศการเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับองค์ความรู้ต่างๆ อีกด้วย

อรพินทร์ ชูชม; มนัส บุญประกอบ และพรณี บุญประกอบ(2545: 21-24) ได้ทำการศึกษาโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS) ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ดำเนินการในช่วงการศึกษา 2540-2544 ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์จากคณะกรรมการบริหารโครงการ ครู อาจารย์ไทย อาจารย์ชาวต่างประเทศ ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งจากการประมวลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารโครงการ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้สรุปดังนี้

โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS) ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้แบ่งการบริหารออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารโครงการ เป็นการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ มีแผนการดำเนินงาน และมีการปฏิบัติตามแผนในการประชุมกิจกรรมต่างๆ ของโครงการที่ระบุไว้ โครงการได้มีการปฏิบัติตามแนวนโยบายหลัก ได้แก่ การทำโครงการ EPTS ให้เป็นโครงการตัวอย่างที่เป็นลักษณะโครงการ 2 ภาษา การใช้ทรัพยากรบุคคล

และสถานที่ร่วมกันและเอื้อประโยชน์แก่หลักสูตรปกติ 2) ด้านการบริหารวิชาการ พบว่ามีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการยึดหลักให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม มีการส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาเอกสารการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการ มีการประสานงานระหว่างวิชาโดยมอบหมายให้อาจารย์ระดับชั้นทำหน้าที่และมีการจัดทำเอกสารและตำราเป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนมีการดำเนินโครงการพิเศษต่างๆ ที่เอื้ออำนวยในการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ทำให้นักเรียนและอาจารย์มีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น และมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น 3) ด้านการบริหารบุคลากรพบว่าโครงการมีกระบวนการคัดสรรอาจารย์ชาวต่างประเทศให้มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อเตรียมงานทุกภาคเรียน และมีสวัสดิการต่างๆ ให้กับคณาจารย์ 4) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่าโครงการใช้หลักการบริหารงบประมาณเช่นเดียวกับราชการทั่วไป (ทำให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ แต่อาจไม่มีความคล่องตัวในการดำเนินโครงการ) และมีการจัดสรรงบประมาณบางส่วนมาเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโครงการ EPTS 5) ด้านการบริหารทรัพยากรเป็นไปเพื่อความประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด โครงการมีนโยบายในการใช้อาคารสถานที่และทรัพยากรใช้ร่วมกันกับของโรงเรียนสาธิต

โสภณ แยมทองคำ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และครูผู้สอน จำนวนทั้งหมด 157 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าด้านกระบวนการเสาะหา โรงเรียนมีวิธีการรับนักเรียนโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวกำหนดและสอบวัดความสามารถทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ซึ่งผลจากการรับทำให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์เพียง 50-80% ของนักเรียนที่รับเข้ามา ด้านวิธีการจัดการศึกษา โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนแบบคละกัน การจัดการเรียนการสอนเน้นการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์โดยคำนึงถึงความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก ด้านสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับที่น่าพอใจ เน้นการจัดอาคารเรียนวิทยาศาสตร์การจัดป้ายนิเทศและจัดให้บริการอินเทอร์เน็ต แต่การจัดหาหนังสือและข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนยังขาดความหลากหลายและเพียงพอ ด้านคุณลักษณะครูผู้สอนคือเป็นคนใจกว้าง มีมนุษยสัมพันธ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ครูส่วนใหญ่จะปรับปรุงตนเองอยู่เสมอก็ยังมีครูบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง ด้านวิธีการสอน ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แต่ก็เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาและรู้จักวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนเป็นผู้ผลิตสื่อเอง สื่อที่ผลิตได้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์แต่ยังขาดการปรับปรุงสื่อให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และแบบสังเกต

พฤติกรรมโดยสามารถวัดผลได้สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอน สภาพปัญหาในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์คือ ปัญหาที่เกิดจากการรับนักเรียน ปัญหาการขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ และปัญหาที่เกิดจากการเป็นโรงเรียนประจำ

บุญส่ง ล้อประกานต์สิทธิ์ (2545: บทคัดย่อ, 76) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากนักเรียนปกติและวิเคราะห์หาแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 378 คน สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทั้งหมด 52 คน ทางด้านคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ จำนวน 20 คน ด้านภาษาจำนวน 27 คน ด้านทัศนศิลป์จำนวน 12 คน และยังพบว่านักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมากกว่า 1 ด้าน จำนวน 7 คน ส่วนแนวทางในการบริหารจัดการ การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระดับมัศึกษานั้นได้จัดสัมมนา กลุ่มโดยฝ่ายบริหารและอาจารย์ผู้สอน ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ด้านหลักสูตรให้จัดเนื้อหาสอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน มีความยากและท้าทาย มีการเชื่อมโยงบูรณาการหลายๆ วิชาเข้าด้วยกัน เปิดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เน้นการพัฒนาสมองทุกส่วน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้ การจัดการเพิ่มประสบการณ์ ขยายหลักสูตรให้กว้างและลึกซึ้งขึ้น จัดโปรแกรมการศึกษานอกหลักสูตร การลดระยะเวลาเรียน การจัดตารางสอนเอื้อให้มีชั่วโมงว่างเพื่อการค้นคว้าอิสระ
3. ด้านบุคลากร ผู้บริหารและผู้สอน คือมุ่งให้ผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสนใจกับความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ผู้บริหารส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาตนเอง อาจารย์ผู้สอนมีกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเรียนรู้เป็นกลุ่ม คณะครู- อาจารย์ให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล
4. ด้านสื่อ อุปกรณ์ งบประมาณให้มีการจัดหาเงินทุนจากเงินงบประมาณท้องถิ่น สมาคมผู้ปกครอง ครู และนักเรียนเก่ากาญจนาอนุเคราะห์ การเพิ่มแหล่งเรียนรู้ในการค้นคว้าเครือข่ายใยภพ (Internet)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546: 109-127) จากรายงานการวิจัย “การพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชา

ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่อยู่ในเขต กรุงเทพมหานครจำนวน 7 แห่ง แต่ผ่านกระบวนการตรวจสอบความพร้อมเพียงเพียง 3 แห่ง คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนทั้งทางด้านการบริหาร งบประมาณ และความพร้อมของบุคลากรที่เข้าอบรมกระบวนการเนื้อหา วิธีการ ตลอดจนกระบวนการวัดและประเมินผลและมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

จากงานวิจัยครั้งนี้ได้กล่าวว่า หากผู้บริหารต้องการพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จะต้องให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ สถานที่ และบุคลากร และช่วยอำนวยความสะดวกทางด้านการจัดตารางสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการประสานงานติดต่อ ผู้ปกครอง ได้ผลสรุปงานวิจัยและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ควรมีแบบทดสอบวัดแววด้านภาษามากกว่า 1 แบบเพื่อใช้ในการคัดแยกนักเรียนเข้าโครงการเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาอังกฤษตรงตามวัตถุประสงค์ มีความสนใจในการเข้าร่วมโครงการ เป็นผู้ที่มีพร้อมจะทุ่มเทเวลาในการทำงาน รักการแสวงหาความรู้ มีกำลังใจสูงพอที่จะสร้างสรรค์ผลงานตามความถนัดและความสนใจของตน
2. ด้านผู้ปกครอง ควรควรมีบทบาทสำคัญในการให้ความรัก การดูแลเอาใจใส่ ความเข้าใจ บุตรหลาน รวมถึงมีส่วนสนับสนุนด้านการศึกษาให้บุตรหลานได้เรียนรู้ได้ศึกษาในด้านที่เขาเหล่านั้นต้องการและมีความถนัดอย่างสมบูรณ์ หากผู้ปกครองเข้าใจระบบการเรียนการสอน เป็นที่ปรึกษาที่ดี มีคุณภาพ ก็จะทำให้การบริหารจัดการโครงการฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียน คือผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกฝ่าย ต้องพร้อมที่จะสนับสนุนด้านทรัพยากร ด้านการอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน การประสานงาน ในเรื่องการจัดตารางสอนของนักเรียนและครู การใช้เวลา สถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ นักเรียนสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างสะดวก มีการจัดทำเอกสาร การวัดผลประเมินผล การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอผลงานต่อสาธารณชนภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้เรียนได้รับกำลังใจและสามารถพัฒนาความสามารถได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้การดำเนินการโครงการควรมีนโยบาย เป้าหมาย แผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสมและสถานการณ์โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ด้านสังคม ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ชุมชนได้รับทราบ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ชุมชนสามารถให้ความช่วยเหลือโรงเรียนได้ทั้งในด้านการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้สามารถเข้าใจธรรมชาติของเด็กและสามารถสนับสนุนการศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านงบประมาณหรือสื่อ

การเรียนการสอนที่ทางชุมชนสามารถให้การสนับสนุนได้ ด้านวิทยากรท้องถิ่น วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การขอความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ในการเรียนภาคปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาก็มีส่วนสำคัญทำให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษประสบความสำเร็จได้

5. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาอังกฤษควรมีความรู้ในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษา มีทัศนคติที่ดี และถูกต้องต่อเด็กลักษณะนี้ นอกจากนี้ต้องเป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ ใจกว้าง อดทน อุทิศตน และมีความคิดสร้างสรรค์

มลิวัดย์ ลับไพรี (2548: 208) ได้ทำการสำรวจและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน ในการจัดโครงการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เพื่อศึกษาความสำเร็จของนักเรียนและทราบแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ผลวิจัยพบว่า ผู้ปกครองและนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากทุกด้านเกี่ยวกับโครงการ และเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องของเวลาในการจัดกิจกรรม เกณฑ์การคัดแยกการจัดชั้นเรียน การประชาสัมพันธ์ ความต่อเนื่องของโครงการระดับมัธยมศึกษา การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน และการจัดตั้งศูนย์กลางที่บริหารงานโดยเฉพาะ

เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 3, 95-96) จากรายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพในโรงเรียนอนุบาลนครปฐม โรงเรียนอนุบาลสุธีธร และโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ครู นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และด้านการบริหารจัดการศึกษาในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะการอบรมเลี้ยงดู วิธีการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพ ความร่วมมือกับสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ โดยทำการศึกษาใน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลนครปฐม โรงเรียนอนุบาลสุธีธร ระดับช่วงชั้นที่ 1-2 และโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ โดยดำเนินการจัดการศึกษาใน 4 สาขา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 บทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ โดยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ ยุทธศาสตร์มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอื่นๆ ทั้งยังมีบทบาทในการปรับระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาเพื่อเตรียมค้นหาผู้มีความสามารถพิเศษเข้าโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพในด้านกระบวนการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดระบบแนะแนวและจิตวิทยา ประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและชุมชน วัดและประเมินผลการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การกำหนดวิธีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในโรงเรียน รวมทั้งเป็นผู้ประสานผู้ในการสนับสนุน และขอความร่วมมือกับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ พ่อแม่ ผู้ปกครอง หน่วยงาน องค์กรชุมชน และสมาคมต่างๆ

1.2 การคัดเลือกและพัฒนาครู พบว่า สถานศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะของครูที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ เฉพาะด้าน มีความสนใจ ตั้งใจในการทำงาน รับผิดชอบ ทุ่มเทให้กับการดำเนินงาน และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2. ด้านครอบครัว

พ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุมีผล มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพของลูกให้ประสบความสำเร็จ มีการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาลูกโดยการส่งเสริมให้เรียนพิเศษนอกเวลาเรียน ควบคุมสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ร่วมตรวจสอบและประเมินผล ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี บันทึกและรายงานผลการเรียนรู้ โดยจัดหาสื่อ อุปกรณ์ การเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสนับสนุนให้เรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ

3. ด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

3.1 การจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ ไม่ได้แยกจากการเรียนการสอนปกติ มีการจัดตารางเรียนให้กับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนปกติ ในเวลาก่อนเช้าเรียน กลางวัน และเย็น คือ 07.30-08.30 น., 12.00-13.00 น. และเวลา 16.00-17.00 น. โดยครูที่รับผิดชอบแต่ละสาระการเรียนรู้และจ้างผู้เชี่ยวชาญมาจัดการเรียนรู้ในบางสาระการเรียนรู้ทั้งครูไทยและครูต่างชาติ

3.2 การคัดแยกและสำรวจแนวความสามารถพิเศษ มีการคัดแยกและสำรวจแนวความสามารถพิเศษจากจำนวนนักเรียนทั้งหมดให้เหลือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเพียง 3% เพื่อเข้าโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพโดยใช้กระบวนการตรวจสอบหลายขั้นตอน มีข้อมูลหลายด้านประกอบกัน

3.3 การจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ แต่มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษให้สอดคล้องกับความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา

3.4 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ สถานศึกษาบางแห่งมีการปรับปรุงห้องเรียนเฉพาะด้านให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดลอมในลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดหาสื่อ อุปกรณ์ ที่มีความหลากหลายน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน มีการปรับปรุงสถานที่โดยรอบบริเวณสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีครูและบุคลากรทางการศึกษาคอยเอื้ออำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือ

3.5 ระบบแนะแนวและจิตวิทยาสถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นรายบุคคลในลักษณะแฟ้มทำเนียบผู้มีความสามารถพิเศษ มีครูประจำชั้นและมีครูประจำแต่ละสาระการเรียนรู้ เป็นผู้ทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในเวลาเข้าก่อนเรียน กลางวัน และเย็น มีครูแนะแนวร่วมกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายปกครอง และครูประจำสาระการเรียนรู้ ทำหน้าที่ส่งเสริมความรู้และปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโครงการ

3.6 การประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านและชุมชน สถานศึกษาได้ประสานของความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ร่วมเสนอข้อมูลนักเรียน ตรวจสอบและประเมินผล มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในบางโอกาส

3.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้มีความสามารถพิเศษ ใช้วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยประเมินผลในลักษณะการบูรณาการความสามารถที่มีอยู่ในตัวนักเรียนทุกด้าน และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธีร่วมกัน

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม โรงเรียนอนุบาลสุพรรณ และโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ ที่มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษใน 4 สาขา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ส่วนรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษนี้ได้ให้ความสำคัญในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านครอบครัว ด้านการบริหารจัดการ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บรู๊คส์และเฮร์แมน (Brooks; & Herman. 1991. abstract; อ้างอิงจาก กัลยา บุญยยืน. 2547: 37) กล่าวว่า โปรแกรมการเรียนของเด็กระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนแอลเอส เบสท์ (LA's BEST) ในลอสแอนเจลิส (แคลิฟอร์เนีย) ได้มีการวางแผนจัดการและได้รับการส่งเสริมจากชุมชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนระหว่างปี 1990-1991 โปรแกรมจัดการศึกษาแบบเพิ่มพูนประสบการณ์นี้เชื่อมโยงเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียน การพัฒนาด้านร่างกาย สังคมและพัฒนาการทางอารมณ์ด้วยและเป็นการพัฒนาความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน วัตถุประสงค์ของโปรแกรมนี้คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน การสนับสนุนโอกาสทางการศึกษา กิจกรรมต่างๆ เป็นกิจกรรมในลักษณะเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา กิจกรรมต่างๆ เป็นกิจกรรมด้านการสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะทางสังคมและความเข้าใจผู้อื่นและการมองเห็น

กลุ่มผู้วิจัยนอร์ดแองเกลีย (The Nord Anglia team. 2001: Online) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เริ่มต้นเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1999 ที่นอร์ดแองเกลีย ประเทศอังกฤษโดยหน่วยงานการบริการด้านการศึกษาในท้องถิ่น หรือ Department for Education Services (DfES) ได้ให้ทีมงานทำงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในเขตเมือง และชานเมืองเพื่อนำไปใช้ได้โรงเรียนต่างๆ ได้ ซึ่งในผลการวิจัยได้กล่าวว่าการให้การสนับสนุนและให้การศึกษที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษได้ผลลัพธ์กลับมาคุ้มค่าเกินกว่าที่โรงเรียนจะคาดคิด สิ่งที่จะเป็นพื้นฐานและเป็นสิ่งแรกที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษคือการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนของครูที่จะต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการและการเรียนรู้ของเด็กซึ่งบางโรงเรียนจะเน้นการดำเนินงานเพียงแค่ด้านการบริหาร สรุปผลงานวิจัยพบว่าสิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องมีคือการสนับสนุนด้านการเรียนอย่างจริงจังทั้งด้านสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ ฯลฯ และมีวิชาที่หลากหลายให้เลือกตรงกับความสามารถ ความสนใจของเด็ก ประการต่อมาคือต้องมีกระบวนการเสาะหาคัดแยกเด็กที่เป็นขั้นเป็นตอนและเชื่อถือได้ ส่วนประการสุดท้ายเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดคือครูต้องไม่หยุดนิ่งในการพัฒนาความรู้ของตน ปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ดอนน่า แมทธิวส์ (Donna Mathews. 2007: abstract) ได้ทำงานวิจัยเรื่องโปรแกรมการเรียนรู้ร่วมของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษกับนักเรียนปกติ ในความคิดเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนรวมทั้งสิ้น 530 คน จากการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป โรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนที่ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่าทั้งครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับโปรแกรมการเรียนรู้ร่วมของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษกับนักเรียนปกติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงถึงเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการและความคิดเห็นด้านการสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดโปรแกรมสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูงต่อไป

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งในด้านวิชาการและทางด้านทักษะที่เป็นเลิศ เช่น ความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา ดนตรี กีฬา ความเป็นผู้นำ ฯลฯ ซึ่งโครงการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความมุ่งมั่นและตั้งใจจริงจากผู้บริหาร ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารข้างต้นคือ ทำให้ทราบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษโดยแบ่งการศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารโครงการ วิชาการ บุคลากร ทรัพยากร งบประมาณ การเรียนการสอน สัมพันธ์บ้านและชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานในด้านต่างๆ ในแต่ละงานวิจัยก็จะมีแตกต่างไปบ้างตามบริบทของโครงการแต่ละโรงเรียน หรือตามวิชาที่ทำการเปิดสอน แต่ในส่วนของการบริหารจัดการ การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายใน และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ก็ยังคงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในทุกโครงการ การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาโครงการในโรงเรียนต่างๆ ทำให้ทราบถึงการจัดการศึกษาในภาพรวมของโครงการ อุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาทางปรับปรุงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

5.3 เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายที่ได้รับการยอมรับในหมู่นักวิจัยทางการศึกษาอย่างมากในปัจจุบัน ถูกค้นพบและพัฒนาโดย โอลาฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) และนอร์แมน ดาลกี (Norman Dalkey) ซึ่งเป็นนักวิจัยของบริษัทแรนด์ (The Rand Corporation) เมื่อต้นปี ค.ศ. 1950 เพื่อใช้ในการถาม และเก็บความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพยากรณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2553: ออนไลน์) ทั้งคู่ได้เขียนบทความเรื่อง "An Experimental Application of The Delphi Method to the Use of Experts" ลงในวารสาร Management Science ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน 1963 ซึ่งทำให้เทคนิคเดลฟายแพร่หลายไปอย่างกว้างขวาง(दनัย เทียนพุดม. 2528: ออนไลน์)

เทคนิคเดลฟาย คือ ขบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับอนาคตจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยที่ผู้วิจัยไม่ต้องนัดสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มาประชุมพบปะกัน แต่ขอร้องให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจปัญหาในรูปของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้ผู้วิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่างๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัด รวมทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายอีกด้วย นอกจากนี้เทคนิคเดลฟายยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลทางความคิดเห็นของผู้อื่นหรือเสียงส่วนใหญ่ (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์. 2553: ออนไลน์)

กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย

กระบวนการของการวิจัย เริ่มจากการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมตอบแบบสอบถาม และเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่ตรงความจริงและน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงต้องถามย้ำและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายรอบโดยทั่วไปมักจะถามความคิดเห็น 3-4 รอบ (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์. 2553: ออนไลน์) คือ

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกมักเป็นคำถามปลายเปิดและเป็นคำถามอย่างกว้างๆ เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน แบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนาจากคำตอบในแบบสอบถามของรอบแรก โดยผู้วิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำมาวิเคราะห์ที่พิจารณา รวมทั้งคัดข้อมูลที่สำคัญที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นก็จัดสร้างเป็นแบบสอบถาม

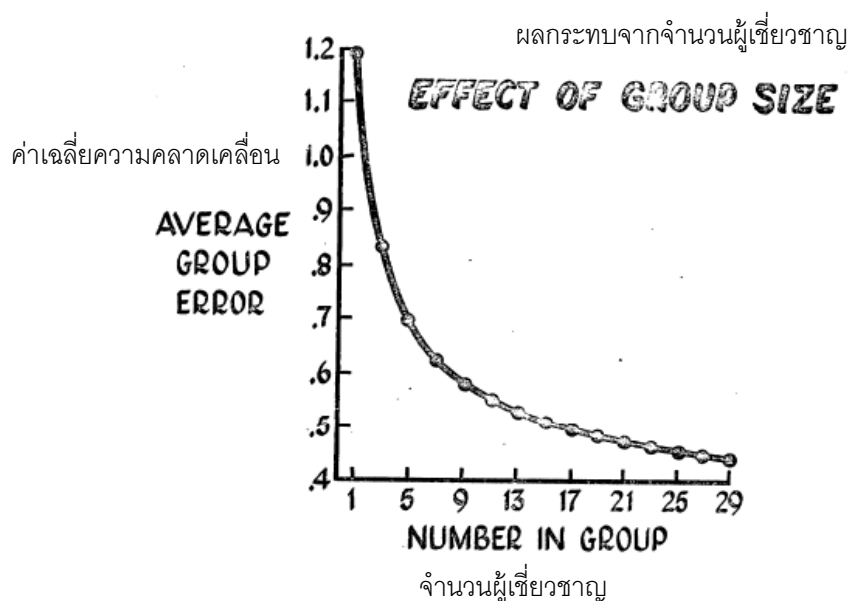
รอบที่ 2 ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นอีกครั้ง แบบสอบถามรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนต้องลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อในรูปแบบของการให้เปอร์เซ็นต์หรือแบบมาตราวัดแบบลิเคิต (Likert Scale) รวมทั้งเขียนเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยคนอกจากนี้หากมีคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจนหรือควรมีการแก้ไขจำนวนผู้เชี่ยวชาญสามารถเขียนคำแนะนำลงในช่องว่างดังกล่าวได้อีกด้วยแบบสอบถามในลักษณะนี้ผู้วิจัยควรมีให้คำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

รอบที่ 3 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้ว ผู้วิจัยจะนำคำตอบแต่ละข้อคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) และตำแหน่งที่ผู้ตอบท่านนั้นๆ ที่ได้ตอบในแบบสอบถามฉบับรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบท่านนั้นๆ อีกครั้งหนึ่ง จุดประสงค์ของแบบสอบถามรอบนี้เพื่อให้ผู้ตอบได้เห็นความแตกต่างระหว่างคำตอบเดิมของตนเอง มัธยฐาน และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมดแล้วพิจารณา ทบทวนอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่หากต้องการยืนยันคำตอบเดิมก็ได้รับการ ขอร้องให้เขียนเหตุผลสั้นๆ ลงตอนท้ายของแต่ละข้อด้วย การส่งแบบสอบถามในรอบนี้นั้นจะจัดส่งไปให้กับผู้ที่ตอบและส่งคืนแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วเท่านั้น

รอบที่ 4 ผู้ทำการวิจัยจะทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 คือ คำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ จากคำตอบที่ได้มาใหม่ แล้วใส่ลงในแบบสอบถามที่มีรูปแบบและเนื้อหาเช่นเดียวกับ ฉบับในรอบที่ 3 รวมทั้งใส่ตำแหน่งของผู้ตอบท่านนั้น ๆ ในฉบับที่ 3 ด้วย จากนั้นส่งไปให้ผู้ตอบ พิจารณาทบทวนคำตอบอีกครั้ง โดยทั่ว ๆ ไป มักจะตัดการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 4 แล้วใช้ผลที่ได้ ในรอบที่ 3 พิจารณาเสนอผลการวิจัย เพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และรอบที่ 4 มีความแตกต่างกัน น้อยมาก

การกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม จะไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่ามีจำนวนเท่าใด แต่จากรายงานการวิจัยของแมคมิลแลน พบว่าจำนวนผู้เชี่ยวชาญมีผลต่อความคลาดเคลื่อนของ คำตอบ (Macmillan, 1971: 52; อ้างอิงจาก เกษม บุญอ่อน, 2522: 27-28) ดังภาพประกอบ 11 ผลกระทบจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย และตาราง 3 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

ภาพประกอบ 11 ผลกระทบจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

ที่มา: Thomas T. Macmillan. (1971). The Delphi Technique. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2553. ออนไลน์.

ตาราง 3 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงของความคลาดเคลื่อน	ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน
1-5	1.20-0.70	0.50
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

ที่มา: Thomas T. Macmillan. (1971). The Delphi Technique. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2553. ออนไลน์.

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่า หากมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คน ขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน (Average group error) จะมีน้อยมาก

ข้อได้เปรียบของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายมีข้อได้เปรียบ สรุปได้ดังนี้ คือ

1. เป็นเทคนิคที่สามารถรวบรวมความคิดเห็นโดยไม่ต้องมีการพบปะประชุมกันซึ่งเป็นการทุ่นเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมาก
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นคำตอบที่น่าเชื่อถือเพราะเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นอย่างแท้จริง ได้มาจากการซักถามหลายรอบ จึงเป็นคำตอบที่ได้กลั่นกรองมาอย่างรอบคอบ สุดท้ายคือผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่และอิสระไม่ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางความคิดหรืออำนาจเสียง ส่วนใหญ่ เพราะผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นจะไม่ทราบว่ามีใครอยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญบ้าง และไม่ทราบด้วยว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นอย่างไร
3. ผู้ทำการวิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้โดยไม่จำกัด ทั้งในเรื่องจำนวนผู้เชี่ยวชาญ สภาพภูมิศาสตร์ หรือเวลา
4. เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนการดำเนินการไม่ยากนัก และได้ผลอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
5. ผู้ทำการวิจัยสามารถทราบลำดับความสำคัญของข้อมูล และเหตุผลในการตอบรวมทั้งความสอดคล้องในเรื่องความคิดเห็นได้เป็นอย่างดี

ข้อเสียเปรียบของเทคนิคเดลฟาย

การใช้เทคนิคเดลฟายจะมีข้อเสียเปรียบในกรณีต่อไปนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2553: ออนไลน์)

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกมิใช่เป็นผู้มีความสามารถหรือเชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความเชื่อมั่นได้
 2. ผู้เชี่ยวชาญไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างแท้จริงโดยตลอด
 3. ผู้ทำการวิจัยขาดความรอบคอบ หรือมีความลำเอียงในการพิจารณาวิเคราะห์คำตอบที่ได้ในแต่ละรอบ
 4. แบบสอบถามที่ส่งไปสูญหายระหว่างทาง หรือไม่ได้รับคำตอบกลับมาครบในแต่ละรอบ
- ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเลือกเทคนิคเดลฟายในการวิจัย เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ตกภายใต้อิทธิพลของเสียงส่วนใหญ่ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่แน่ชัดและหลากหลาย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิค
เดลฟายมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 วิธีการวิเคราะห์หาองค์ประกอบ
 - 3.2 วิธีการสร้างรูปแบบฯ
 - 3.3 วิธีการประเมินรูปแบบฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารจากโรงเรียนที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จาก 6 โรงเรียน
คือ โรงเรียนไผ่ทุดมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ผู้บริหารจากโรงเรียนที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มี
ความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อันประกอบด้วย ผู้อำนวยการ
จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 1 คน หัวหน้าโครงการฯ 1 คน รองหัวหน้าโครงการฯ
1 คน จาก 6 โรงเรียนข้างต้น รวมทั้งสิ้น 22 คน (ภาคผนวก ค) ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกันในทุกขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เทคนิคเดลฟาย มีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม
ของผู้บริหารโครงการฯ มีการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหาร

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย

2.3 แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2.1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหาร เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบ ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงาน การดำเนินงานที่เหมาะสมและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการบริหารจัดการโครงการฯ

การสร้างแบบสัมภาษณ์ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศ คือ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน และสิงคโปร์ แล้วใช้ทศรูปของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ได้จากแต่ละประเทศมาเป็นข้อคำถาม เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง

การหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสม

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างแบบสอบถามได้จากบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารในรอบที่ 1 โดยวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ออกเป็นองค์ประกอบหลักแยกเป็นหัวข้อ มีหัวข้อย่อยใดสนับสนุนประเด็นใหญ่เดียวกันก็จัดไว้ด้วยกัน หัวข้อใดมีความซ้ำซ้อนก็ตัดต่อให้กระชับ ทั้งนี้ในทุกกระบวนการจะยังคงความหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ดั้งเดิม สุดท้ายผู้วิจัยจะได้องค์ประกอบหลัก หัวข้อย่อย และรายละเอียดการดำเนินงานของการบริหารจัดการโครงการฯ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2

การหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ภาคผนวก ค) ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา ความครอบคลุม และการใช้ภาษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ต้องมีค่า ≥ 0.60

2.3 แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเหมาะสม ขององค์ประกอบพร้อมรายละเอียดการดำเนินงาน แผนภาพของรูปแบบฯ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร แนบกับแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำงานวิจัย การได้มาซึ่งข้อมูลงานวิจัย การสรุปผล อันเป็นข้อมูลประกอบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

การหาคุณภาพแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 วิธีการวิเคราะห์หาค่าประกอบ ได้จากวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศเพื่อเป็นข้อมูลในเบื้องต้นจากนั้นมีการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารกลุ่มเดียวกันเป็นจำนวน 3 รอบ คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหารรอบที่ 1 การตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เพื่อวิเคราะห์หาค่าประกอบ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1.1 การวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศ คือ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ใต้หวัน และสิงคโปร์ แล้วใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการแยกแยะแจกแจงเนื้อหาหรือแนวคิดที่ปรากฏในเอกสาร ทำให้ทราบโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาอย่างละเอียด (อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2543: ออนไลน์) ผู้วิจัยได้แจกแจงเนื้อหาออกเป็นองค์ประกอบหลักและหัวข้อย่อยตามเอกสารการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งจะให้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหาร รอบที่ 1 ต่อไป

3.1.2 การเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1) การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดเวลาและทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารของแต่ละโรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหาร รอบที่ 1 (ภาคผนวก ก) เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์พร้อมทั้งบันทึกเทป แล้วนำมาเขียนรายงานการสัมภาษณ์ รวบรวมเนื้อความจัดเข้าเป็นหมวดหมู่เพื่อสร้างข้อคำถามที่แบ่งออกเป็นองค์ประกอบหลัก หัวข้อย่อยและรายละเอียดการดำเนินการ อันเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย รอบที่ 2

2) การตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย รอบที่ 2 (ภาคผนวก ก) ส่งให้แก่ผู้บริหารทั้ง 22 ท่าน ทางไปรษณีย์ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 1 สัปดาห์ และรับกลับทางไปรษณีย์ เมื่อได้รับคืนแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วนำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

3) การตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตาม ขั้นตอนเดลฟายรอบที่ 3 (ภาคผนวก ก) ซึ่งเป็นข้อคำถามเดียวกับรอบที่ 2 ส่งให้แก่ผู้บริหารทั้ง 22 ท่าน มีการแสดงค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) รวมทั้งแสดง คำตอบของผู้บริหารแต่ละท่านจากรอบที่ 2 ลงในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้บริหารแต่ละท่าน ทราบว่าความคิดเห็นของตนในรอบที่ 2 มีความเหมือนหรือแตกต่างจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ส่วนใหญ่ และหลังจากพิจารณาผลการตอบแบบสอบถามแล้วผู้บริหารสามารถยืนยันหรือเปลี่ยน คำตอบของตนได้ เมื่อได้รับคืนแบบสอบถามรอบที่ 3 คืนทั้ง 22 ชุดแล้ว นำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

4) การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหาร โดยใช้ค่าทางสถิติคือ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความคิดเห็น สอดคล้องของผู้บริหารโครงการฯ โดยมีการแปลความหมายดังนี้

เกณฑ์ค่ามัธยฐาน (Median) จำแนกได้ดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.50 ขึ้นไป	หมายถึง	ผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่ามัธยฐาน 3.50-4.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับมาก
ค่ามัธยฐาน 2.50-3.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่ามัธยฐาน 1.50-2.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับน้อย
ค่ามัธยฐาน ต่ำกว่า 1.50	หมายถึง	ผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จำแนกได้ดังนี้

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 0.01-0.99	ถือว่า	คำตอบมีความสอดคล้องกันสูงมาก
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.00-1.99	ถือว่า	คำตอบมีความสอดคล้องกันสูง
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 2.00-2.99	ถือว่า	คำตอบมีความสอดคล้องกันต่ำ
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 3.00 ขึ้นไป	ถือว่า	คำตอบไม่มีความสอดคล้องกัน

การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 โดยทั่วไปจะกำหนดค่ามัธยฐานในระดับ มาก คือ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 (จุมพล พูลภักษ์ชีวิน. 2548: 28) ส่วน งานวิจัยนี้กำหนดเกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องที่ค่ามัธยฐาน ≥ 4.50 และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.00 โดยข้อคำถามนั้นๆ จะต้องผ่านเกณฑ์นี้ทั้งรอบที่ 2 และรอบที่ 3

3.2 วิธีการสร้างรูปแบบฯ หลังจากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบซึ่งได้จากการเก็บข้อมูล จากผู้บริหารแล้ว ต่อไปคือการสร้างรูปแบบฯ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) **การเลือกข้อความที่จะนำมาสร้างรูปแบบฯ** จากผลการวิเคราะห์ข้อความที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 3.1 แล้ว จากนั้นทำการหาค่า มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean; \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Rank) ของแต่ละข้อความ เป็นรายด้านขึ้นต่อต่อมาผู้วิจัยเลือกข้อความที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดคือมีความสำคัญมากที่สุด (ลำดับที่ 1) มาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบฯ

สาเหตุที่นำข้อความที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุดในลำดับที่ 1 เพียงลำดับเดียวเนื่องจากองค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีหลายด้าน และแต่ละด้านก็มีรายละเอียดมาก หากผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องการนำข้อมูลนี้ไปใช้แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด อย่างน้อยควรดำเนินการในสิ่งที่ผู้บริหารโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญในลำดับที่ 1 ก่อน

2) **การจัดกลุ่มองค์ประกอบ** จากข้อ 3.2 จะได้เป็นองค์ประกอบที่ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องและให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 แต่เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้ยังมีความหลากหลายและกระจัดกระจายอยู่ ผู้วิจัยจึงต้องการจัดองค์ประกอบเหล่านี้ให้เป็นหมวดหมู่โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร 4 M's ซึ่งมีอยู่ 4 ด้านคือ 1. คน (Man) 2. เงิน (Money) 3. วัสดุสิ่งของ (Material) 4. การจัดการ (Management) และหลักการแบ่งประเภทของทรัพยากร มาใช้ในการจัดกลุ่มองค์ประกอบดังกล่าว

3) **การหาความสัมพันธ์ของกลุ่มองค์ประกอบ** ได้มาจากวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ที่ผู้บริหารได้อธิบายถึงความเชื่อมโยงกันของการดำเนินงานระหว่างกลุ่มองค์ประกอบ จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มองค์ประกอบเป็นคู่ๆ

4) **การประกอบเป็นรูปแบบฯ** เมื่อได้กลุ่มขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ของกลุ่มองค์ประกอบ อันอยู่ในรูปแบบของการบรรยายความ แล้ว ผู้วิจัยจึงใช้หลักการของรูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบเป็นภาษาหรือข้อความ และใช้หลักการของรูปแบบที่มีทิศทางของสาเหตุไปในทิศทางเดียว (Recursive Models) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทางเดียวกัน มาใช้เป็นตัว เชื่อมโยง ที่เกิดขึ้นระหว่าง กลุ่มองค์ประกอบ เพื่อสร้างขึ้นเป็นแผนภาพของรูปแบบฯ ฉะนั้นรูปแบบฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ แผนภาพของรูปแบบฯ และคำอธิบายแผนภาพของรูปแบบฯ (รายละเอียดการดำเนินงาน)

3.3 วิธีการประเมินรูปแบบฯ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการประเมินรูปแบบฯ มีคุณสมบัติคือ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีผลงานที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เช่น ตำรา งานวิจัย ฯลฯ หรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในงานส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1) **การวิเคราะห์ผลการประเมิน** หลังจากที่ได้สร้างรูปแบบฯ แล้ว จึงส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ภาคผนวก ค) ทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ภาคผนวก ก) จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์ โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ต้องมีค่า ≥ 0.60

2) **การปรับปรุงรูปแบบฯ** โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ ร่วมกับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิและข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารทั้ง 3 รอบ จากนั้นทำการแก้ไขรูปแบบฯ ให้สมบูรณ์เพื่อส่งคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบเป็นขั้นตอนสุดท้าย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบ และสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการ

ส่วนแรกเป็นเรื่องของผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีดังนี้คือ

1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ

ส่วนที่สองเป็นเรื่องของผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีดังนี้คือ

2.1 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 การปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการ

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ได้ผลดังนี้คือ

1.1 **ผลการวิเคราะห์เอกสาร** จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับ นักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศ คือ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ไต้หวัน และสิงคโปร์ สามารถสรุปองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษจากประเทศต่างๆ ได้เป็น 9 ด้านดังนี้

1) **การนำองค์กร** ผู้บริหารในด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ควรมีคุณสมบัติ คือเป็นผู้สามารถปรับปรุงและพัฒนาทักษะของตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพและการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในด้านการดำเนินการเริ่มจากผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างแท้จริง สามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บังคับบัญชาว่าการดำเนินงานจะสามารถเกิดได้จริงและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ประการแรกคือวางแผนร่วมกันกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน อาทิเช่น การคัดเลือกเสาะหา การจัดหลักสูตรที่หลากหลาย มีผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและครู จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ มีการวางแผนใช้ทรัพยากรร่วมกันของระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพในการสร้างสรรค์การเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูแนะแนว นักการศึกษาพิเศษนักเรียนและผู้ปกครองให้มีเป้าหมายการดำเนินงานจัดการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันสนับสนุนความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายการประเมินด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการให้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินตนเอง ในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจด้านการบริหารจัดการ

2) นโยบาย รัฐบาลมุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งรวมถึงสถาบันการอาชีวศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ สถาบันร่วมเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) มีการเทียบโอน มีการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นองค์รวมและครบวงจรดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความรู้ใหม่ให้มีการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและนอกประเทศ มีการเผยแพร่ความรู้ด้านต่างๆ เกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษอย่างแพร่หลาย ขณะเดียวกันรัฐบาลต้องมีการดำเนินงานอย่างจริงจังให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

โดยเนื้อหาของนโยบายได้กล่าวถึงความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงศักยภาพที่โดดเด่นของเด็กและช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไปพร้อมๆ กัน มีการพัฒนาความคิดระดับสูง ทักษะ กระบวนการ และทัศนคติในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ให้เด็กเห็นคุณค่าและมีความพอใจในตนเอง พัฒนาความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ควรมีความยืดหยุ่นเพียงพอในการตอบสนองการเรียนรู้เป็นรายบุคคลทั้งในด้านกระบวนการคัดเลือกและเสาะหา ความแตกต่างของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน และที่สำคัญควรให้นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นส่วนหนึ่งในแผนการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถวัดและประเมินผลได้

3) บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เช่น ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักจิตวิทยา นักการศึกษา นักแนะแนว รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในที่นี้จะเน้นไปยังครูผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งควรมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้มีบุคลิกลักษณะเป็นผู้นำ ใฝ่หาความรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ได้รับการอบรมและมีวุฒิการศึกษา เฉพาะด้านการจัดการศึกษาพิเศษ เข้าใจนิยาม ทฤษฎี และการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่มีความแตกต่างในพื้นฐานด้านครอบครัว สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ สามารถออกแบบสื่อ กิจกรรม

การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อพัฒนาทักษะ ความคิด การแสดงออก ของนักเรียนในเชิงลึก เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ครูผู้สอนสามารถทำงานร่วมกับนักการศึกษาพิเศษเจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนว และทำงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีความเข้าใจใน แผนงาน ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เต็มศักยภาพ

ในการพัฒนาบุคลากรควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษแก่ผู้ปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าอบรม การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และสามารถนำความรู้นี้มาใช้ในการดำเนินการ อีกทั้งยังสามารถขยายผลต่อไปยังผู้ปกครองและชุมชนได้

4) ทรัพยากร เป็นส่วนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ ฯลฯ ต้องมี อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งการสนับสนุนด้านทรัพยากรควรจัดอยู่ใน แผนงบประมาณหลักของโรงเรียนเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณมีความชัดเจน นอกจากนี้การ สนับสนุนทรัพยากรอาจได้จากผู้ปกครองและชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ สถานที่ดูงานหรือ แหล่งเรียนรู้ การได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน

การสนับสนุนจากภาครัฐซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญมาก เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะต้องใช้งบประมาณมาก ด้วยเหตุว่าห้องเรียนเป็นกลุ่มเล็ก แต่ ต้องการครูผู้มีความเชี่ยวชาญจำนวนมาก จึงควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการช่วยเหลือเรื่อง ค่าเล่าเรียน รวมไปถึงการศึกษาดูงาน เข้าค่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างทั่วถึงเป็นธรรมและ เสมอภาค มีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสถานที่ควรมีห้องปฏิบัติการของสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกฝนความเชี่ยวชาญและความชำนาญพิเศษอย่างเต็มที่ ให้มีการ จัดตั้งศูนย์สำรวจแวວความสามารถของเด็กในแต่ละจังหวัด มีหน่วยประสานการดำเนินงานของหน่วย ปฏิบัติต่างๆ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ระหว่างองค์กรทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

5) ระบบแนะแนวและจิตวิทยา เด็กที่มีความสามารถพิเศษไม่ว่าจะมีความสามารถ อยู่ในระดับใดก็ตาม ยังคงต้องการการดูแลช่วยเหลือทั้งด้านสังคม อารมณ์ จิตใจควบคู่ไปกับการ เรียนรู้ เนื่องจากพวกเขามีความไวในด้านอารมณ์ความรู้สึก มีความจริงจัง รุนแรง มีกระบวนการคิด ระดับสูงซับซ้อนซึ่งต่างจากคนทั่วไป ด้วยความแตกต่างนี้จึงเป็นการยากที่จะได้รับการยอมรับจาก เพื่อนๆ จนเป็นสาเหตุของปัญหาด้านสังคมกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ ซึ่งอาจจะทำให้ออก พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเช่น มีความก้าวร้าว ก่อกวน หรือเก็บตัว เป็นต้น โรงเรียนจึงควรมีหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ให้การช่วยเหลือแก่นักเรียนเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นนักจิตวิทยา ครูแนะแนว ผู้ให้คำปรึกษา ด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้คำแนะนำในการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาด้าน อารมณ์ จิตใจของเด็กไปพร้อมๆ กัน

นอกจากนี้ครูที่ปรึกษาและครูประจำวิชาควรที่จะได้รับความรู้ในการให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนได้อย่างถูกต้องเพื่อที่จะมีส่วนช่วยในกาเสริมสร้างศักยภาพตามความถนัดของนักเรียน ช่วยปรับพฤติกรรม ปลุกฝังค่านิยมให้เป็นผู้เสียสละและทำประโยชน์ให้ผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

6) ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญกับการสนับสนุนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็น การดูแลใส่ใจ สังเกต เก็บข้อมูล เพื่อการค้นหาศักยภาพของเด็กร่วมกับทางโรงเรียน มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ ส่งเสริมกิจกรรมกระตุ้นทางความคิด การจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ที่ติดตามพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการดูแลด้านการพัฒนาทางสังคม อารมณ์และจิตใจให้เป็นไปทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุนแก่การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านสถานที่ศึกษา เช่น แหล่งเรียนรู้ชุมชน พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุดรวมทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณ

ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็เริ่มจากโรงเรียนมีการสื่อสารนโยบายและการจัดการเรียนการสอน ไปยังผู้ปกครองและชุมชนการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรภายในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและทิศทางเดียวกัน

7) หน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชน ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเข้าร่วมเรียนรู้ในประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย ทางด้านหน่วยงานทางการศึกษา เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ ทั้งของภาครัฐและเอกชน ศูนย์ทรัพยากรเพื่อการศึกษาพิเศษ ที่สามารถเข้ามาสนับสนุนในการให้คำแนะนำหรือบริการด้านการบริหารจัดการ การคิดแยก การประเมินผล หลักสูตร อุปกรณ์การสอนและการให้คำปรึกษาต่างๆ ควรเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ควรมีการจัดตั้งชมรม สมาคม ของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมพลังในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม หน่วยงานท้องถิ่นหรือชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนด้านการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษร่วมกับโรงเรียน ผู้ปกครอง อาจจะทำรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือองค์กรอิสระที่ให้การช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน

8) การประเมิน การประเมินผลทำให้ทราบผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและในแต่ละส่วนงาน การประเมินในภาพรวมเป็นการประเมินในระดับนโยบายว่าการวางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายมากน้อยเพียงใด ผลการดำเนินงานสนับสนุนแนวนโยบายเป็นไปอย่างถูกต้องและให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ การประเมินผลในแต่ละส่วนงาน เช่น การประเมินด้านการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพนักเรียน เป็นต้น

การประเมินควรกำหนดความถี่ในการติดตามและประเมินผล ข้อมูลการประเมินควรประกอบด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งหมด จากรายงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนว รายงานจากนักจิตวิทยา รายงานจากนักการศึกษาพิเศษ ผลของการทำแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบด้านจิตวิทยา การสังเกต การนิเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถประเมินออกมาเป็นความสำเร็จ การดำเนินงาน สามารถนำผลการติดตามและประเมินผลนั้นมาใช้ในการตั้งเป้าหมาย หรือการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินงานครั้งต่อไป

9) **การวิจัย** ในด้านการวิจัยภาครัฐควรสนับสนุนให้มีคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา ระดับชาติที่ประกอบด้วยผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการประสานและสนับสนุนงานวิจัยในการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปอย่างมีทิศทางและเป้าหมายร่วมกัน ในระดับของการปฏิบัติงานวิจัยนี้จะช่วยในการหาคำตอบ แก้ไขปัญหา เสริมสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก และการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 **ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหาร** หลังจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากประเทศต่างๆ แล้ว ได้นำข้อมูลมีการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารทั้งจากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม ดังมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.2.1 **ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร** ในประเด็นการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. **การนำองค์กร** เป็นการดำเนินงานของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารควรมีคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ อาศัยบทบาทหน้าที่และการวางแผนทางปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จึงได้นำเสนอประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน ผู้บริหารนั้นต้องมีคุณลักษณะดังนี้คือ

1. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร และกำหนดจุดหมายปลายทางที่ชัดเจน เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ (ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ . ม.ป.ป.: ออนไลน์) จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งว่า

“ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ไกลมาก ต้องให้การดูแลทั้งเด็ก ครู ผู้ปกครอง ต้องทำให้เชื่อมโยง คนที่จะทำ gifted ได้ต้องคิดแบบองค์รวม คิดเป็นจุดๆ ไม่ได้”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. ผู้บริหารเป็นผู้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดังคำกล่าวผู้บริหารว่า

“ผู้บริหารต้องเล่นด้วย ต้องลงมาปฏิบัติกับเราด้วย และต้องเข้าใจว่าทำไมต้องจัดทำไม่ต้องส่งเสริม เห็นความสำคัญ ตระหนัก สนใจที่ให้ความช่วยเหลืออย่างตลอด อย่างทะลุปรุโปร่ง”
(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

“ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนทุกด้าน ถ้าผู้บริหารไฟเขียวว่าถ้าคุณอยากทำอะไร คุณเสนอขึ้นมาแล้ว ผู้บริหารให้การสนับสนุน นั่นคือตัวสำคัญที่ทำให้กลไกดำเนินไปได้ทั้งหมด”
(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

“จริงๆ มันเป็นบทบาทของผู้บริหารโดยตรง เรื่องการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ถ้าผู้บริหารไม่ส่งเสริมก็ไม่มีทางทำได้สำเร็จ”
(ผู้บริหารท่านที่ 4. 2553: บทสัมภาษณ์)

3. ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ ตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ผู้บริหารเป็นผู้ให้การสนับสนุน ต้องกำกับและตรวจสอบ ผู้ปฏิบัติงานต้องการอะไร มันเป็นไปได้ไหมมันมีปัญหาอะไรหรือเปล่า ช่วยกำกับการบริหารจัดการของเขาให้ดำเนินไป”
(ผู้บริหารท่านที่ 5. 2553: บทสัมภาษณ์)

“เราก็ประสานงานกับน้องๆ ที่เป็นอาจารย์ที่อยู่ในโครงการการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการที่จะปรับพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนทั้งประถมและมัธยม วางแผนตรงนั้นให้มันชัดเจน และติดตามผลด้วยว่าทำไปแล้ว ผลออกมาเป็นอย่างไร ติดตามแล้วก็ไปวางแผนปฏิบัติต่อไปอีก ว่าเราควรทำอะไรอย่างไร”
(ผู้บริหารท่านที่ 6. 2553: บทสัมภาษณ์)

4. ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนการ รัจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะ และความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ทุกโครงการที่เห็นว่าจะส่งเสริมเด็กเราจะให้การสนับสนุนและจัดสรรให้เพียงพอ”
(ผู้บริหารท่านที่ 7. 2553: บทสัมภาษณ์)

“เราไม่ได้คาดหวังทางด้านชื่อเสียงหรือ อารางวัลจากการแข่งขันของนักเรียนกลุ่มนี้ เราส่งเสริมและพัฒนาเด็ก แต่เป้าหมายไม่ใช่ให้เค้าต้องไปเอารางวัล เราไม่เคยกดดันเด็ก เราเพียงให้เค้าเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน พัฒนาตนเอง”
(ผู้บริหารท่านที่ 8. 2553: บทสัมภาษณ์)

5. ผู้บริหารต้องสามารถวางแผนทางปฏิบัติ งานต้องอาศัยเทคนิคการบริหารได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“โรงเรียนของเรานี้ค่อนข้างทำงานเป็นทีมที่ดีมาก ไม่ใช่ทุกอย่างอยู่ที่คนใดคนหนึ่ง อยู่ที่ ผอ . รอง ผอ . หรือ หัวหน้าฝ่าย มีการประชุมซึ่งคิดว่ามันเสียเวลาแต่หลายความคิด มันดีกว่าความคิดเดียว คือแต่ละคนหัวเดียวมันอาจจะหลุดๆ ถ้าทำงานร่วมกันมันจะมีข้อมูล ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลทั้งหมด”

(ผู้บริหารท่านที่ 9. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงาน จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นของผู้บริหารทั้ง 9 ท่าน จะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำองค์กรโดยตรงคือ ผู้บริหาร ผู้เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานและวางแผนทางการปฏิบัติงานให้โครงการฯ สมฤทธิ์ผล

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการนำองค์กรกับองค์ประกอบต่างๆ จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นของผู้บริหารทั้ง 9 ท่าน จะเห็นได้ว่าผู้บริหารต้องทำงานร่วมกันทั้งบุคลากรทุกฝ่ายภายในโรงเรียนให้การสนับสนุนทุกด้านทั้งงบประมาณ ส่งเสริมกิจกรรม การตรวจสอบติดตามผล เป็นต้น

2. นโยบาย เกิดขึ้นจากการระดมสมองในรูปแบบของการประชุม เพื่อกำหนดหน้าให้ความรับผิดชอบแก่ผู้เกี่ยวข้อง แผนงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานและวิธีการติดตามผล โดยผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. เนื้อหา/เป้าหมายของนโยบาย คือส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้สังคม

ดังที่ผู้บริหารกล่าวเกี่ยวกับนโยบายว่า

“การพัฒนาเด็ก gifted โรงเรียนเราไม่ได้เอามาสอนวิทยาศาสตร์ ดิว เหมือนหลายโรงเรียน เราต้องการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น gifted หากเด็กเหล่านี้คนเก่งจริงแต่เค้าไม่ประสบความสำเร็จในการทำประโยชน์ให้กับสังคมก็เพราะขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เหล่านี้” (ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“การกำหนดนโยบายเราไม่ได้กำหนดเอง จากการที่เราประชุมเป็นการระดมสมองว่าปัญหามันคืออะไร เด็กพิเศษเวลาไปอยู่ชั้นปกติแล้วมีปัญหาอย่างไร เค้าก็จะเสนอเข้ามาเราทำงานร่วมกัน ไม่ใช่ one way เป็นการเอานโยบายเป็นตัวตั้ง ซึ่งได้จาก brain storming มา แล้วค่อยสร้างพันธกิจให้สอดคล้องกับนโยบายของเรา เพื่อให้ได้ผลตามที่ตั้งไว้ ทั้งหมดนี้ต้องเชื่อมโยงกันหมด เป็นเครือข่ายโยงกันหมด ไม่ว่าจะ เป็น ผู้ปกครอง แม้กระทั่งบุคลากรของเรา คนงาน นักการภารโรง”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. การสื่อสารนโยบาย มีการสื่อสารลงมาเป็นลำดับชั้น ดังผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า
 “มีการบริหารงานเป็นระดับชั้นจากอาจารย์ใหญ่ ลงมาผู้ช่วย ลงมาหัวหน้างาน ลงมา
 เรื่อยๆ อย่างของพี่มีการกระจายงาน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับ 4 สาขาใหม่ ถ้าเกี่ยวกับส่วนของพี่ก็เอาไปกระจาย
 ไปคุยกับวิชาการเราจะทำอย่างนั้นแล้วก็ติดตามผล สำเร็จไหมหรือมีปัญหาอะไร เราจะมีหน้าที่คอย
 ช่วยเค้า ขาดเหลือไหม งานเป็นยังไง เข้าใจตรงกันไหม ต้องหาเวลาประชุม และติดตามผล เกิดอะไรขึ้น
 ปัญหาอะไรต้องมีการแก้ไขในการทำงานครั้งหน้าต้องดีขึ้นกว่าเดิม”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานกับการกำหนดและสื่อสารนโยบายคือ ผู้บริหาร
 คณะกรรมการโครงการฯ และครูผู้ปฏิบัติงาน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายกับองค์ประกอบต่างๆ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด
 นโยบาย และมีการสื่อสารมายังบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านบุคลากร ในที่นี้กล่าวถึงบุคลากรภายในโรงเรียน โดยเฉพาะครูผู้สอน โดยมี
 ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน

1. การกำหนดตำแหน่งผู้ดำเนินโครงการฯ ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ก่อนอื่นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และกำหนดบทบาทหน้าที่ว่ากรรมการชุดนี้
 ต้องทำอะไรบ้าง แล้วหลังจากนั้นไปปรับความรู้ จากนั้นเราต้องขยายการให้ความรู้แก่อจารย์ที่จะเข้า
 มาช่วยเราดำเนินการ”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. การคัดเลือกบุคลากรโดยมุ่งเน้นไปที่การคัดเลือกครูผู้สอน ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าว
 ว่า

“เราเลือกคนที่ตั้งใจ ที่มีความสามารถ ต้องมีใจให้กับเด็กกลุ่มนี้ด้วย ครูก็ต้อง active
 ครูต้องเป็นผู้นำทุกอย่างในเรื่องการเตรียมความพร้อมตรงนี้ ครูต้องมีศักยภาพแล้วครูทุกท่านมิใช่จะ
 สอนได้เหมือนกันหมด”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

3. การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความรู้ในด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี
 ความสามารถพิเศษ ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งที่ว่า

“ส่วนของครูผู้สอนเราก็พัฒนา เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน หากมีจดหมาย
 เชิญ หรือเรารู้ว่าแหล่งไหน มีเราก็พร้อมที่จะส่งเสริม”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

4. การสร้างขวัญและกำลังใจ ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งที่ว่า

“ผู้บริหารต้องให้ขวัญและกำลังใจ ให้เค้าจะสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตัวเค้าเอง”

(ผู้บริหารท่านที่ 4. 2553: บทสัมภาษณ์)

5. ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ดังคำกล่าว
ผู้บริหารท่านหนึ่งที่ว่า

“ทุกหน่วยก็ต้องสนับสนุนหมด วัฒนธรรมองค์กรของเรา คือเมื่อมีงานอะไรทุก
หน่วยงานต้องช่วยเหลือ เริ่มจากหน่วยงานบริหาร ผู้บริหารก็ต้อง support ต้องมีนโยบายมาว่า
อาจารย์ต้องให้ความร่วมมือ กลุ่มดำเนินงานก็สามารถที่จะติดตามกับอาจารย์ต่างๆ ได้ ให้การ
support ทางด้านงบประมาณที่เพียงพอ หน่วยงานย่อย เช่น โสตทัศนศึกษาก็ต้องช่วยเรื่องเครื่องเสียง
ฝ่ายอาหารก็ต้องจัดนม อาหารว่างให้ อาคารสถานที่ก็ต้องช่วยเหลือ ฝ่ายพัสดุต้องช่วยด้านสื่อการ
สอน ฝ่ายหลักสูตร งานประจำชั้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 5. 2553: บทสัมภาษณ์)

วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหาร มีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการ
ทำงาน ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งว่า

“เราค่อนข้างจะมีความเป็นพี่น้องกันสูงมาก และมันเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำงานได้
สำเร็จ การบริหารบุคคลแบบพี่น้องช่วยทำให้เกิดความสำเร็จ”

(ผู้บริหารท่านที่ 6. 2553: บทสัมภาษณ์)

วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและ
เข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งว่า

“จากที่อยู่มา 8 ปี ครูที่นี่ ถ้าทำอะไรก็ทำร่วมกับเด็ก แล้วเด็กเค้าก็จะรู้สึกว่าเป็น
ส่วนหนึ่งของเขา มีความผูกพันเกิดขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 7. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านบุคลากร คือ คณะกรรมการ
โครงการฯ และครูผู้สอน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับองค์ประกอบต่างๆ ดังบทสัมภาษณ์
ผู้บริหารข้างต้น เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในทั้งด้านการแต่งตั้ง การคัดเลือกและการให้ความรู้

4. ด้านทรัพยากร เป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินโครงการฯ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ
สื่อ สถานที่ โดยมีผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดหาและสนับสนุนทรัพยากรชนิดต่างๆ มี

3 หัวข้อคือ

1. งบประมาณ ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและผู้ปกครอง ดังคำกล่าวของผู้บริหารที่ว่า

“งบประมาณที่โรงเรียนต้องจัดสรร ส่วนหนึ่งผู้ปกครองรับผิดชอบ ผู้ปกครองเองก็พร้อมที่จะสนับสนุน”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“นักเรียนที่ถูกคัดเลือกตามเกณฑ์จะเข้าหรือไม่เข้าโครงการก็ได้ หากเข้าโครงการจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม นโยบายต้องชัดเจนและอธิบายให้พวกเขาเข้าใจในด้านการมีส่วนร่วมและทิศทางการพัฒนาเด็ก gifted ของเราเป็นอย่างไร ถ้าเราวางทิศทางตรงนี้ การบริหารจัดการก็จะไปสู่เป้าหมาย”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. สื่อ ต้องมีความหลากหลาย ดังคำกล่าวผู้บริหารท่านหนึ่งที่ว่า

“สื่อสำคัญมาก สื่อด้านภาษาอังกฤษมาจากบริษัทต่างๆ ที่ส่งมาจากต่างประเทศ คณิตเน้นสื่อที่พัฒนาด้านความคิด”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

3. สถานที่เป็นส่วนหนึ่งสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ดังคำกล่าวผู้บริหารที่ว่า

“ห้องเรียนสำคัญที่สุด เป็นสิ่งที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพราะว่าเป็นตัวดึงดูดเค้า บรรยากาศของคุณครู บุคลิกของคุณครู หน้าตาของคุณครู อารมณ์ของคุณครู เป็นตัวดึงดูดเด็กได้หมด

(ผู้บริหารท่านที่ 4. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานในด้านทรัพยากร คือ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครูผู้สอน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรกับองค์ประกอบต่างๆ จากบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารทั้ง 4 ท่านจะเห็นได้ว่าทรัพยากรมีบุคลากรภายในโรงเรียนและผู้ปกครองเป็นผู้จัดหาและสนับสนุน

5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา เป็นหน่วยงานที่จำเป็นในการให้คำปรึกษาแก่ครูและนักเรียนทั้งด้านการเรียนรู้และการปรับปรุงพฤติกรรม โดยมีผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประเด็นการดำเนินงาน ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ครูแนะแนวมาช่วยแนะนำว่าจะทำอย่างไร ครูแนะแนวจะมีข้อมูลของเด็กเหล่านี้ จะมีวิธีการ ให้คำแนะนำ ครูผู้สอนก็นำมาออกแบบกิจกรรมเพื่อสามารถจัดการดูแลเด็กเหล่านี้ได้ ต้องรู้เขารู้เรา เด็กจะมีข้อมูลมาตั้งแต่ ป.1 ชื่อเสียงโด่งดัง เราจะรู้จักเด็ก เด็กคนนี้ชอบอ่านหนังสือ ทำไปงานเสร็จแล้วก็โยนหนังสือไปเลย เค้าจะนั่งนิ่ง เราก็ช่วยปรับพฤติกรรม”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานในด้านระบบแนะแนวและจิตวิทยา คือ ครูฝ่ายแนะแนวและครูผู้สอน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างระบบแนะแนวและจิตวิทยากับองค์ประกอบต่างๆ คือ ครูฝ่ายแนะแนวและครูผู้สอนทำงานร่วมกันในการเก็บข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

6. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง เป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนต้องการให้เกิดแนวร่วมในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนร่วมกัน โดยมีผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

1. การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง เริ่มต้นด้วยการสื่อสารจากทางโรงเรียนเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินงาน ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“นโยบายที่จะได้แจ้งกับผู้ปกครองตั้งแต่คุยกันครั้งแรกได้ว่าเรามีอะไรบ้าง เราต้องการอะไรจากเค้า ความร่วมมือ ขณะเดียวกันเราต้องการความช่วยเหลือจากเค้าด้วย เช่น ผู้ปกครองมีความสามารถเป็นนักแสดง อาจจะทำให้กิจกรรมให้เด็ก มาฝึกเด็ก เราบอกว่าโรงเรียนทำงานเองไม่ได้ ถ้าต้องการเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาเด็ก มันต้องทั้งครูทั้งผู้ปกครองร่วมมือกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“เราจัดกิจกรรมวันเสาร์ ถ้าผู้ปกครองสนับสนุนก็ต้องอนุญาตให้เด็กมาเรียน ถ้าเด็กประถมจะจัดหลังเลิกเรียนพอจบเทอม จะมีการจัดเข้าค่ายสักครั้งหนึ่งอาจจะเป็น 2-3 วัน เป็นการที่ผู้ปกครองเห็นด้วยและอนุญาตให้เด็กมาเข้าร่วมกิจกรรม”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

3. การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ตอนเข้ามามีตำรวจจราจรมาช่วย เราก็มีการมอบของขวัญให้จราจร คือ เราก็ตอบแทนหากเจ็บป่วยก็จะมีเจ้าหน้าที่พยาบาลมาช่วยตรวจร่างกาย ช่วยตรวจสุขภาพ เราจะได้รับสวัสดิการและความร่วมมือต่างๆ ค่อนข้างดี”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานด้านความร่วมมือจากผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกและบุคลากรภายในโรงเรียน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือของผู้ปกครองกับองค์ประกอบต่างๆ คือ ทางโรงเรียนและผู้ปกครองจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีเป้าหมายร่วมกันในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ส่วนชุมชนมีการให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ

7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่ให้ความรู้หรือร่วมส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ดังผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ คือ

ประเด็นการดำเนินงาน ดังที่ผู้บริหารได้กล่าวว่า

“ครั้งแรกเรามีการให้ครูไปอบรม เรื่องการสอนด้านนี้โดยเฉพาะ อาจารย์สำอองค์ ธีรบุญธนะมาอบรมให้ รวมทั้งโรงเรียนอื่นๆ ตามโครงการของ สกศ.”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“การเข้าไปร่วมกับกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอกค่อนข้างเยอะ เช่น จัดงานการอ่านที่เมืองทองธานี ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ไปจัดตลอด โรงเรียนเรามีตงนี่เด่นหลายด้าน ก็ได้ถูกเชิญจากหน่วยงานภายนอกค่อนข้างเยอะ และทุกวันศุกร์จะมีอาจารย์จากโรงเรียนต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เข้ามาเยี่ยมชมที่ห้องข้างบน ซึ่งจัดเป็นนิทรรศการ เราเปิดกว้างเรามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เราให้โอกาสในการที่คนอื่นจะมารับตรงนี้ของเรา”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

“มีหลายสถาบัน เค้มาแต่เรากรองก่อนในฐานะของผู้บริหาร บางครั้งก็เป็นเอกชนอย่าง บริษัท ซูโดกุ เป็นต้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก คือผู้บริหาร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกกับองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งเกี่ยวกับการพิจารณาจากผู้บริหารหรือคณะกรรมการโครงการฯ ก่อนที่จะอนุญาตให้หน่วยงานใดเข้ามาสนับสนุน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมหรือผลดีผลเสียที่จะได้รับ

8) การประเมินผลโครงการ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานว่ามีความก้าวหน้าหรือมีสิ่งใดที่ต้องแก้ไข ดังผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ คือ

ประเด็นการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“เราทำวิจัยควบคู่กันไป เมื่อเราออกแบบกิจกรรม เราทำวิจัยควบคู่กันไป เพราะคณะกรรมการเค้าทำงานวิจัยเท่ากับเป็นการศึกษาและพัฒนา มันเป็นการประเมินโครงการไปในตัวอยู่แล้ว จริงๆ แล้วทุกโครงการมันต้องออกแบบ เรียกว่า Active Research ควบคู่กันในการออกแบบกิจกรรม มันต้องออกแบบเก็บรวบรวมกันไป กิจกรรมมันเป็นวงจร R&D, PDCA มันเป็นวงจรของมัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. ประเมินผลหลังจบโครงการ การประเมินนักเรียนด้านการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง และประเมินความสำเร็จในภาพรวม ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ประเมินผลเป็นรายปี เช็คที่ 1.6 ว่าเป็นไง ครูแต่ละสาขาวิชาจะประเมินการสอนของตน ประเมินนักเรียน นักเรียนก็ประเมินตนเอง ว่าเขาทำกิจกรรมอะไร ชิ้นงานเป็นอย่างไร ผลดี มีข้อเสนอแนะ ประเมินว่าบรรลุเป้าหมายไหม.....ครูแต่ละคนประเมิน หลังจากนั้นหัวหน้าโครงการฯ จะมาประเมินมาเป็นภาพรวมอีกที”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการประเมินผลโครงการ คือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง หัวหน้าโครงการฯ

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลโครงการกับองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนและหัวหน้าโครงการฯ มีหน้าที่ประเมินผลโครงการฯ

9) **การวิจัยติดตามผล** เป็นส่วนที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของการดำเนินงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ดังผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ คือ

ประเด็นการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

1. การเก็บและส่งต่อข้อมูลของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา

“มีการรับเด็กเราจากระดับประถม คือ สาธิต ฝ่ายมัธยม ที่เค้าจะต้องรับเด็ก เราไป โดยปริมาณพอๆ กันครั้งต่อครั้ง เด็ก gifted จะถูกแบ่งไป ทั้ง 2 โรงเรียน อย่างกลุ่มเด็กเก่งและกลุ่มเด็กที่มีปัญหา จะมีการส่งต่อข้อมูล เพื่อพัฒนาต่อ”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

2. การติดตามการศึกษาต่อ ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“เราก็ทำวิจัยติดตามผลอยู่นะ ว่าเด็กของเราที่จบไป ไปต่อตรงไหนได้บ้าง ผลเป็นอย่างไร เด็กกลับมาให้เค้าให้ข้อมูลไว้เป็นยังไงจากการเรียนหลักสูตรของเราแล้ว แล้วไปเรียนต่อข้างนอกนี่เป็นไง เค้าก็บอกว่าสบายมากเลย เราเรียนแน่นเรียนเยอะ มันก็ง่ายที่จะเรียนร่วมกับข้างนอก”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

3. มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนั้นมีด้วยการมากมายหลายสาขาจึงองอาศัยสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่เฉพาะและหลากหลาย ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ส่วนใหญ่จะวิจัยวิธีการพัฒนา หรือสร้างเครื่องมือพัฒนา ครูต้องการใช้เครื่องมือนี้ ในการพัฒนาเด็ก เด็กกลุ่มนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย เด็กกลุ่มนี้ต้องเครื่องมือเยอะ”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

ประเด็นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการวิจัยติดตามผล คือ เจ้าหน้าที่วิจัยและนักเรียน

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยติดตามผลกับองค์ประกอบต่างๆ คือเจ้าหน้าที่วิจัยและนักเรียน

สรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่มีความครอบคลุม 3 ประเด็น คือ

1. การดำเนินงานใน 9 องค์ประกอบ อันได้แก่ องค์ประกอบด้านการนำองค์กร ซึ่งกล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษว่าควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีหน้าที่ในการวางแผนทางปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย ด้านนโยบายมีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ส่วนการสื่อสารนโยบายไปยังผู้เกี่ยวข้องทำได้โดยการสื่อสารจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับขั้นสู่ผู้ปฏิบัติ ด้านบุคลากรเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการฯ เพื่อเข้ามาเป็นผู้ดำเนินงานหลักของโครงการฯ มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีความใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่วนการพัฒนาบุคลากรทำได้โดยการจัดอบรมให้ความรู้ทั้งจากวิทยากรภายในและภายนอก ในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทำได้โดยการช่วยเหลือในด้านต่างๆ การพูดคุยไต่ถามให้อย่างเป็นกันเองจากผู้บริหาร มีวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการดำเนินโครงการฯ เช่น การมีส่วนร่วมของบุคลากร การมีสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน เป็นต้น ด้านทรัพยากรซึ่งประกอบไปด้วยงบประมาณ สื่อการสอน อาคารสถานที่ ที่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและผู้ปกครองให้มืออย่างเพียงพอและเหมาะสม ด้านระบบแนะแนวและจิตวิทยาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในโรงเรียนที่ครูแนะแนวและครูผู้สอนทำงานร่วมกันในการเก็บข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ด้านความร่วมมือจากผู้ปกครองซึ่งเริ่มจากการสื่อสารนโยบายและการดำเนินงานของโครงการฯ สู่ผู้ปกครองและชุมชน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการประเมินผลโครงการมีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการฯ ว่ามีความก้าวหน้าอย่างไรหรือมีสิ่งใดที่ต้องแก้ไข โดยสามารถประเมินผลในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานหรือประเมินผลในภาพรวมหลังจบโครงการฯ ด้านการวิจัยติดตามผลโดยเกี่ยวข้องกับการเก็บและส่งต่อข้อมูลของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา การติดตามการศึกษาต่อ และการพัฒนาเครื่องมือสื่อการสอนที่ใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มืออย่างหลากหลายและเหมาะสมกับการเรียนรู้

2. ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการนี้ ซึ่งมีทั้งบุคลากรภายใน คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการโครงการฯ ครู ผู้สอน ครูแนะแนว บุคลากรภายนอก คือ ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความสามารถพิเศษ จากหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนที่ให้การสนับสนุน

3. ความสัมพันธ์กันในแต่ละองค์ประกอบจากการได้สัมภาษณ์ผู้บริหารทั้ง 22 ท่าน ที่อยู่ในหัวข้อประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ พบว่าองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านข้างต้นไม่สามารถดำเนินการเพียงองค์ประกอบเดียวได้ ต้องอาศัยกันและกัน ดังตัวอย่างความคิดเห็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมของผู้บริหาร 3 ท่าน กล่าวว่

“มันก็สำคัญหลายๆ อย่าง ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนก็สำคัญ แนะแนว และจิตวิทยาประกอบ ทรัพยากร บุคลากร การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ภาครัฐ ถ้าเราพัฒนาเด็กไปก็สุดตรงนี้ จบ ป.6 ภาครัฐควรจะช่วยต่อให้เรามีที่ส่ง”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“ผู้บริหารมีนโยบายแต่บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ทำงานต่างๆ ไม่มีทางเป็นไปได้ส่วนอื่นๆ เป็นเรื่องปลีกย่อย งบประมาณถ้าเราไม่มีของเรา เราก็สามารถขอความร่วมมือกับสมาคมหรือผู้ปกครอง สถานที่ถ้าไม่มีเราก็แบ่งแยกห้องที่เรามีอยู่ หรือผู้ปกครองไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร ปัญหาอยู่ที่ตัวบุคลากรที่จะลงมือ ที่จะเชื่อมโดยจะทำตามแผนของบริหาร”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

“ทุกอย่างต้องมีครู ในฝ่ายบริหารเราคิดว่าครูมีความสำคัญที่สุด ในฝ่ายของครูเขาก็คิดว่าผู้บริหารสำคัญที่สุด ที่จริงก็ต้องเอื้อต่อกันและกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยผลการตอบแบบสอบถามเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 86.40 และอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.50 ด้านตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งอื่นๆ (อาทิเช่น อาจารย์ใหญ่ส่วนการศึกษาความสามารถพิเศษ, หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปหลักสูตรความสามารถพิเศษ และที่ปรึกษาโครงการฯ เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 40.90 ด้านประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ของผู้บริหารในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษคือ 5-10 ปี คิดเป็น 36.40 ด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 50.00 และด้านความรู้ในการจัด

การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษส่วนใหญ่ได้รับจากศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 81.80 ดังแสดงในตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และรอบที่ 3

จากการวิเคราะห์เอกสารและรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟายรอบที่ 2 ซึ่งรอบที่ 3 ซึ่งได้รับการตรวจสอบข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว (ดังตาราง 7 การแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม; ภาคผนวก ข) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเดียวกัน ผลการตอบแบบสอบถามแสดงผลในตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และ รอบที่ 3 (ภาคผนวก ข) แบบสอบถามนี้มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 88 ข้อ เมื่อพิจารณาความสอดคล้องเป็นรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ค่ามัธยฐาน ≥ 4.50 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.00 และค่าดังกล่าวทั้งสองรอบผ่านเกณฑ์ พบว่าข้อคำถามที่มีความสอดคล้องมีจำนวน 82 ข้อ ในจำนวน 2 ใน 6 ข้อ ที่ถูกตัดออกไปคือข้อที่ 72 และ 73 ผู้บริหารมีความเห็นไม่สอดคล้องกับข้อคำถาม จึงทำให้ในหัวข้อที่ 6.3 การสนับสนุนจากชุมชนถูกตัดออกไป

จากข้อคำถามที่มีความสอดคล้องจำนวน 82 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ(Rank) ในแต่ละองค์ประกอบซึ่งได้แสดงผลไว้ในตาราง 9 การจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ(ภาคผนวก ข) จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกค่ามัธยฐานเลขคณิตที่มีค่าสูงสุด คือลำดับที่ 1 (ยกเว้น หัวข้อ 1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ เลือกลำดับที่ 2 ด้วย เนื่องจากเป็นหัวข้อที่มีรายละเอียดมาก) มาใช้ในการสร้างรูปแบบฯ ดังแสดงตามตาราง 4 สรุปรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ

ตาราง 4 สรุปรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
1. การนำองค์กร				
1.1 คุณลักษณะผู้บริหารโครงการส่งเสริมและ พัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ				
1.	เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์	5.00	0.00	1
2.	เห็นความสำคัญในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ	5.00	0.00	1
1.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารโครงการฯ				
3.	มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้ เป็นไปตามนโยบาย	4.95	0.21	1
4.	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขัน ทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ	4.95	0.21	1
1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ				
5.	มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ	4.95	0.21	1
6.	มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในแต่ละปี	4.91	0.29	2
2. นโยบาย				
2.1 เนื้อหา/ เป้าหมาย				
7.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือการส่งเสริมนักเรียน ให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม	4.95	0.21	1
8.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่า การสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน	4.95	0.21	1

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
2.2 การสื่อสารนโยบาย				
9.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	4.95	0.21	1
3. ด้านบุคลากร				
3.1 การกำหนดตำแหน่ง				
10.	มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการและเลขานุการ	4.77	0.43	1
3.2 การคัดเลือกบุคลากร				
11.	ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.95	0.21	1
3.3 การพัฒนาบุคลากร				
12.	มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก	4.82	0.59	1
3.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ				
13.	พูดคุยสอบถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	4.77	0.43	1
3.5 วัฒนธรรมองค์กร				
14.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ	4.77	0.43	1
15.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหาร มีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	4.77	0.43	1
16.	วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น	4.77	0.43	1

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
4. ด้านทรัพยากร				
4.1 งบประมาณ				
17.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	4.73	0.46	1
4.2 สื่อ				
18.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.91	0.29	1
4.3 สถานที่				
19.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.64	0.49	1
5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา				
20.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน	4.64	0.49	1
6. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง				
6.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง				
21.	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ	4.64	0.49	1
6.2 การมีส่วนร่วม				
22.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยการช่วยเหลือด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง	4.59	0.67	1

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก				
23.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้านความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง	4.59	0.59	1
8. ด้านการประเมินผลโครงการ				
8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล				
24.	การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่	4.50	0.74	1
25.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	4.68	0.48	1
9. การวิจัยติดตามผล				
9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล				
26.	นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป.6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ	4.68	0.48	1
9.2 ติดตามการศึกษาต่อ				
27.	การติดตามผลหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ	4.45	0.60	1
9.3 ลักษณะงานวิจัย				
28.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้	4.55	0.67	1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ที่ได้จากรายการ 4 สรุปรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ และผนวกกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

1. การนำองค์กร ผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรมีคุณลักษณะที่สำคัญคือเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และเห็นความสำคัญในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย รวมทั้งให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องมีระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ โดยมีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ มีการระดมความคิดและรับฟังความคิดเห็นจากหลายๆ ฝ่าย เพื่อวางแผนร่วมกัน จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี

2. นโยบาย มีเนื้อหา/เป้าหมายที่ชัดเจน เป็นไปเพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ส่วนการสื่อสารนโยบายนั้นใช้การสื่อสารจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับขั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

3. บุคลากร มีการกำหนดตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการและเลขานุการ การคัดเลือกครูผู้สอนต้องมีคุณสมบัติคือเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่วนการพัฒนาบุคลากร มีการให้ความรู้แก่บุคลากร เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก เป็นต้น มีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยผู้บริหารควรสร้างความเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงพูดคุยสอบถามปัญหาต่างๆ จากการทำงาน และประการสุดท้ายคือวัฒนธรรมองค์กรอันมีผลต่อการทำงานของบุคลากร คือ 1. วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร ร่วมดูแล แนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนและทำงานร่วมกับผู้มีหน้าที่โดยตรง 2. วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหารมีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน 3. วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันมีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น

4. ทรัพยากร เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินโครงการฯ คือ 1. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียนและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 2. สื่อ ต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ 3. สถานที่คือห้องเรียนที่ต้องมีการจัดให้มีความน่าสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา มีการเก็บและปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อง่ายต่อการนำมาใช้ของครูและผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กแต่ละคน

6. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ความร่วมมือจากผู้ปกครองจะเกิดขึ้นได้จากการสื่อสารไปยังผู้ปกครอง ซึ่งทางโรงเรียนควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ แนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เช่น การปรับพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง

7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก โดยใช้มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง

8. การประเมินผลโครงการ การทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผลจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที ส่วนการประเมินในภาพรวมมีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ

9. การวิจัยติดตามผล แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1. การเก็บและส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ 2. มีการเก็บข้อมูลติดตามการศึกษาต่อหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ 3. มีการทำวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้

ผลจากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์เอกสารจากประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ใต้หวัน และสิงคโปร์พบว่า มี 9 องค์ประกอบ คือ 1. การนำองค์กร 2. นโยบาย 3. บุคลากร 4. ทรัพยากร 5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน 7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 8. การประเมินผลโครงการ 9. การวิจัยติดตามผล และจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารโรงเรียนที่มีโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 22 คน พบว่ามี 9 องค์ประกอบเช่นกัน ยกเว้นองค์ประกอบที่ 6 ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ตัดเหลือเพียง “ความร่วมมือจากผู้ปกครอง” เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องเกี่ยวกับการสนับสนุนจากชุมชน ด้านผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการนี้ ซึ่งมีทั้งบุคลากรภายใน คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการโครงการฯ ครู ผู้สอน ครูแนะแนว บุคลากรภายนอก คือ ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความสามารถพิเศษ จากหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนที่ให้การสนับสนุน และสุดท้ายด้านความสัมพันธ์กันในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านข้างต้นไม่สามารถดำเนินการเพียงองค์ประกอบเดียวได้ ต้องอาศัยกันและกัน

จากผลการศึกษารายการองค์ประกอบการบริหารจัดการข้างต้น ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในชั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ

การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ได้ผลดังนี้คือ

2.1 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ จากองค์ประกอบและรายละเอียดด้านการดำเนินโครงการฯ ที่ได้จากรายการ 4 สรุปรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ ผู้วิจัยได้นำมาสร้างรูปแบบโดยมี 3 ขั้นตอน คือ

2.1.1 การจัดกลุ่มองค์ประกอบ

โดยการใช้หลักการบริหาร 4 M's อันได้แก่

1. คน (Man) หมายถึง กำลังคนที่มีอยู่จะต้องมีจำนวนพอเพียงและมีคุณภาพทั้งความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานให้สอดคล้องกับงานที่จะต้องปฏิบัติ รวมถึงความสามารถความเสียสละความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด 2. เงิน (Money) หมายถึง งบประมาณที่จะต้องใช้ดำเนินงานต้องพอเพียง 3. วัสดุสิ่งของ (Material) หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ต้องมีจำนวนพอเพียงสอดคล้องกับภารกิจนั้น รวมไปถึงอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการด้วย 4. การจัดการ (Management) คือการพิจารณาถึงความเหมาะสมของการผสมผสานระหว่างทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ (สมพงษ์ เกษมสิน 2514: 7; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรหมภาพ. 2521: 79) นอกจากนี้การจัดกลุ่มขององค์ประกอบยังใช้การแบ่งประเภทของทรัพยากรในการผลิต/การบริการ มี 2 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 ทรัพยากรบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรทุกคน ประเภทที่ 2 ทรัพยากรด้านเทคโนโลยี/ เครื่องจักร/อุปกรณ์สำนักงาน สิ่งอำนวยความสะดวกหรือสิ่งที่สนับสนุนให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ (การบริหารทรัพยากร. 2551: ออนไลน์) ทางเศรษฐศาสตร์ในมุมมองเกี่ยวกับการศึกษาได้แบ่งทรัพยากรเป็น 2 ประเภทเช่นกัน คือ ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรวัตถุและสถานที่ (drdan. 2550: ออนไลน์)

สาเหตุที่เลือกองค์ประกอบการบริหาร 4M's มาใช้ในการจัดกลุ่มเพราะสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยต้องการหาองค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการฯ จึงไม่เลือกทฤษฎีการบริหารแบบอื่นๆ ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติ อีกประการหนึ่งคือ ผู้วิจัยต้องการให้ผู้ที่มีสนใจนำรูปแบบนี้ไปใช้สามารถดูแล้วเข้าใจได้ง่าย จึงจัด 9 องค์ประกอบเหลือเพียง 3 กลุ่ม โดยรวมองค์ประกอบด้านเงินและวัสดุไว้ด้วยกัน ตามหลักการแบ่งประเภทของทรัพยากร ที่แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรวัตถุและสถานที่

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากหลักการบริหาร 4 M's จะเห็นได้ว่า มีส่วนประกอบที่เป็น “คน” “ทรัพยากรทางกายภาพ (เงิน วัสดุและสถานที่)” และ “การจัดการ” ซึ่งสอดคล้องกับการจัดประเภทของทรัพยากร ประกอบกับปรีชา คัมภีรปกรณ์ ที่กล่าวว่าการดำเนินการหรือประกอบภารกิจขององค์กรนั้น มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ คน ทรัพยากร กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กร (ปรีชา คัมภีรปกรณ์. 2547: 6-7; อ้างอิงจาก สังวาลย์ วุฒิสเสลา. 2548: ออนไลน์)

จากที่กล่าวด้านองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มขององค์ประกอบการบริหารเป็น 3 กลุ่ม คือ คน ทรัพยากร และการปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

คน อันได้แก่ผู้บริหารที่เป็นผู้ริเริ่ม ก่อตั้งโครงการฯ เป็นผู้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีการกำหนดนโยบาย ควบคุมดูแล สนับสนุนการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน ส่วนบุคลากรภายในที่มีหน้าที่โดยตรงได้แก่ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการ เลขานุการโครงการฯ ครูผู้สอน และบุคลากรภายในที่มีหน้าที่สนับสนุน เช่น บรรณารักษ์ ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ครูฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ฯลฯ ซึ่งนั่นก็หมายความว่า บุคลากรทุกคนต้องมีส่วนร่วมในโครงการฯ ตามบทบาทหน้าที่ของตน ส่วนผู้ปกครองนั้นมีบทบาทในการสนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมโครงการฯ สนับสนุนด้านงบประมาณ การเรียนรู้และปรับพฤติกรรมร่วมกับทางโรงเรียนให้เป็นไปได้ไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

ทรัพยากร อันได้แก่ งบประมาณ สื่อ และสถานที่ ซึ่งเป็นส่วนที่สนับสนุนด้านดำเนินงานและการเรียนการสอน โดยงบประมาณนั้นใช้ในการจัดจ้าง จัดซื้อ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์อาคารสถานที่ ฯลฯ ด้านสื่อการสอนควรมีความหลากหลาย ชับซ้อน เหมาะสำหรับลักษณะและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน สามารถพัฒนาความคิด ทักษะได้ดี ส่วนสถานที่คือห้องเรียน ต้องจัดให้มีบรรยากาศที่น่าสนใจ แปลกใหม่ โดยเฉพาะเด็กประถมที่ต้องการค้นหา มีสีสันดึงดูดใจ มีห้องสมุด และมีระบบอินเทอร์เน็ตที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง มีศูนย์พัฒนาศักยภาพที่มีมุมคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ฯลฯ ให้นักเรียนเข้าไปเรียนรู้ได้ตามความสนใจ

การปฏิบัติการ จาก 2 ส่วนหลักข้างต้นคือ คน และทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารจัดการ แต่หากไม่มีระบบปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานในหน่วยงาน/แผนกแล้ว โครงการฯ คงไม่ประสบความสำเร็จ ฉะนั้น การปฏิบัติการจึงเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการดำเนินงานของหน่วยต่างๆ คือ 1. นโยบาย ซึ่งเกิดขึ้นจากการระดมสมองของฝ่ายบริหาร เพื่อวางแนวทางการทำงานให้แก่ผู้ปฏิบัติ เป็นเสมือนแผนที่นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ 2. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก คือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ที่ถูกต้อง 3. ระบบแนะแนวและจิตวิทยาโดยมีบุคลากรในด้านนี้จะเป็นผู้สังเกต บันทึก ให้คำปรึกษา

ให้คำแนะนำด้านพฤติกรรมที่ต้องแก้ไข และลักษณะความสามารถพิเศษที่ควรได้รับการส่งเสริมของนักเรียน 4. การประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ มีความสำเร็จเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด 5. ติดตามผล ในส่วนการเก็บข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา 6. ด้านการวิจัยเป็นส่วนที่หาคำตอบส่วนที่บกพร่องของโครงการฯ รวมไปถึงการสร้างเครื่องมือ และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการฯ ให้ดียิ่งขึ้น

สรุปผลจากการจัดกลุ่มขององค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน จัดได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 คนประกอบด้วยผู้บริหาร บุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครอง กลุ่มที่ 2 ทรัพยากร ประกอบด้วยงบประมาณ สื่อ/ อุปกรณ์ สถานที่ กลุ่มที่ 3 ปฏิบัติการ ประกอบด้วย ด้านนโยบาย มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ระบบแนะแนวและจิตวิทยา การประเมินผลโครงการ และการวิจัยติดตามผล

2.1.2 การหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ประกอบ ได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยแต่ละกลุ่มองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดังนี้

1) คนกับทรัพยากร

ผู้บังคับบัญชาทำหน้าที่จัดหาให้มีทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ให้สิ่งอำนวยความสะดวกและจัดให้มีเครือข่ายช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา (ผู้นำและภาวะผู้นำ, 2554: ออนไลน์) ในส่วนของการจัดการศึกษาก็เช่นกัน ผู้บริหารและบุคลากร (คน) มีส่วนในการจัดหาและใช้สอยทรัพยากรในการสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการฯ ดังคำกล่าว

“เรื่องงบประมาณ เราให้เค้าเต็มที เค้าจะเขียนของงบประมาณมา แต่เราก็ต้องมากรองว่าจำเป็นมากน้อยแค่ไหน”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“บุคลากรก็ต้องมีพื้นฐานในความเข้าใจเด็กแต่ละคน เพื่อจัดแนวทางให้ได้ อย่างเหมาะสม ในด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีให้กับเขาทั้งภายในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

“ในบทบาทของผู้บริหาร หนึ่งคือต้องเป็นคนที่มีความรู้ ต้องให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกในทุกๆ เรื่อง ปัจจุบันด้านต่างๆ ต่อไปเราต้องการห้องเรียน Creative Learning Center ขึ้นมา เราก็จะจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวก หน้าที่ผู้บริหารประการต่อมาคือ กำหนดนโยบายทำงานสร้างทีมงาน สนับสนุน มีทักษะในการสื่อสาร รวบรวมทรัพยากรต่างๆ เข้ามาสนับสนุนให้ได้”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

“หัวหน้าโครงการฯ เขียนของบฯ มาผู้บริหารเซ็นให้ไปเลย มันทำให้เรามีกำลังใจสนุกกับการทำงาน”

(ผู้บริหารท่านที่ 4. 2553: บทสัมภาษณ์)

จากข้อความข้างต้นพบว่า คนเป็นผู้จัดหา/ใช้สอยทรัพยากร

2) คนกับการปฏิบัติการ

ผู้บริหารมีหน้าที่หลักในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กร การจัดทำและปฏิบัติให้สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์โดยเฉพาะในระยะยาว ซึ่งเป็นความสามารถของนักบริหารในการควบคุมให้การปฏิบัติเป็นไปตามกลยุทธ์ที่วางไว้ (การจัดการเชิงกลยุทธ์. 2554: ออนไลน์) อีกทั้งผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง (คน) ยังมีหน้าที่กำหนดนโยบายเพื่อให้ทุกคนในองค์กรมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบาย ใช้มาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อเป็นตัวชี้วัดด้านการดำเนินงาน มีระบบจิตวิทยาและแนะแนวโดยครูแนะแนวเป็นผู้รับผิดชอบหลัก มีการประเมินผลและวิจัยมีเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายหรือครูผู้เกี่ยวข้องกับโครงการฯ เป็นผู้ดำเนินงาน ดังคำกล่าว

“การบริหารจัดการขององค์กรเรา เช่น งบประมาณ เราก็ไปหาด้วยตนเอง ดูจากความคล่องตัว ความเหมาะสมที่เราสามารถบริหารจัดการได้”

(ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์)

“ครูแนะแนวจะมีข้อมูลของเด็กเหล่านี้ จะมีวิธีการ ให้คำแนะนำ ครูผู้สอนก็นำมาออกแบบกิจกรรมเพื่อสามารถจัดการดูแลเด็กเหล่านี้ได้”

(ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

จากข้อความข้างต้นพบว่า คนเป็นผู้ปฏิบัติการ

3) ทรัพยากรกับปฏิบัติการ

ทรัพยากรเป็นตัวกลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมขององค์กรหรือหน่วยงานดำเนินไปได้ (สังวาลย์ วุฒิสเสลา. 2548: ออนไลน์) ซึ่งในที่นี้ ทรัพยากรคือ งบประมาณ สื่อ สถานที่ ดังคำกล่าว

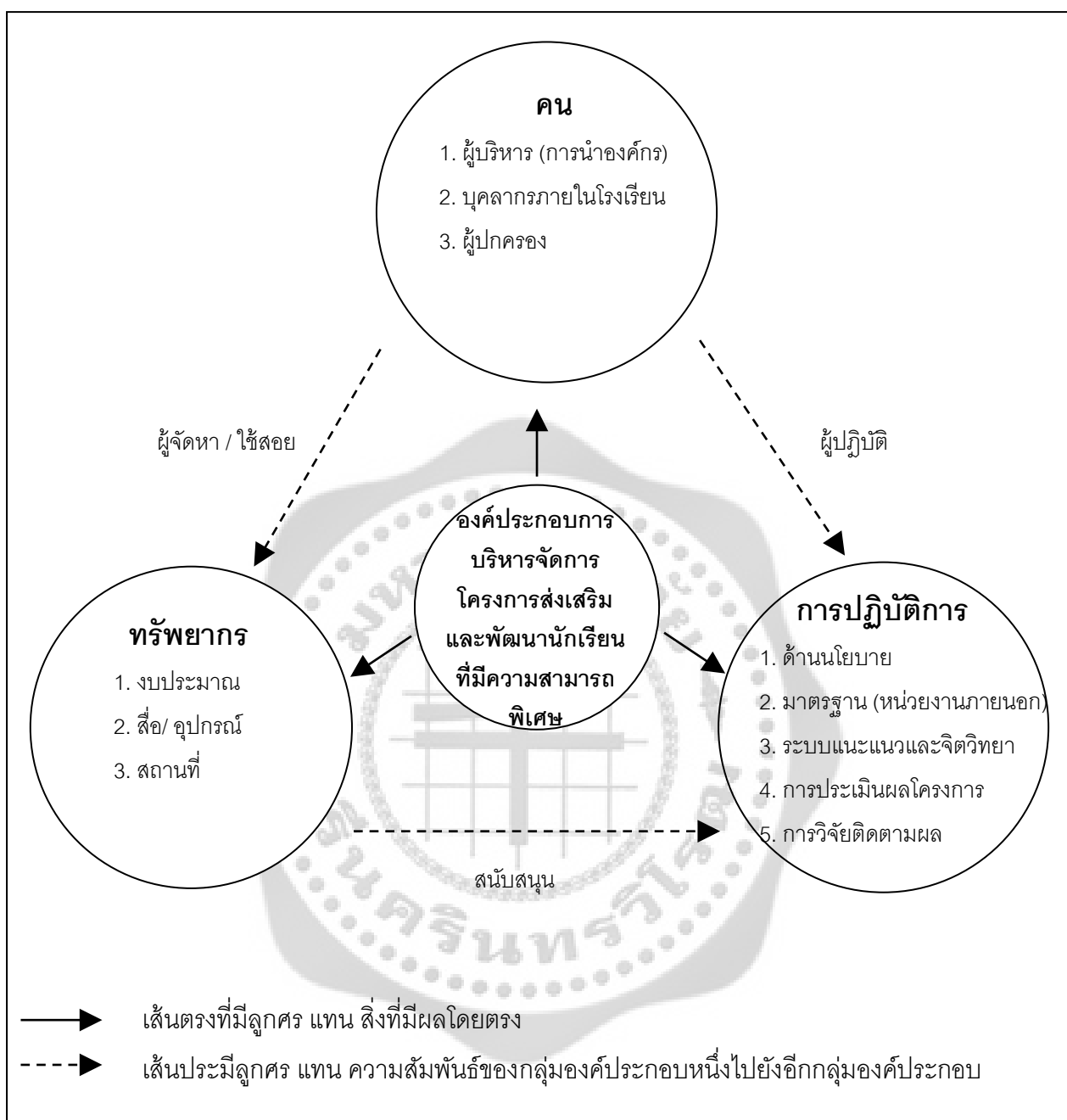
“ด้านอาคารสถานที่ ทางโรงเรียนให้ความสำคัญและเอื้ออำนวยตรงนี้มากที่สุดที่ต้องการอะไรเราก็ขอ ในการสอนนักเรียน จัดเป็นห้องให้เค้า เป็นห้องเรียนการศึกษาพิเศษ ไม่ว่าจะ เป็นเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนค่อนข้างเยอะมาก”

(ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: บทสัมภาษณ์)

จากข้อความพบว่า ทรัพยากร (งบประมาณ สื่อ สถานที่) เป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการ

สรุปผลจากข้อมูลการสัมภาษณ์สามารถหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มองค์ประกอบได้เป็นคู่ๆ ดังนี้คือ 1. คนเป็นผู้จัดหา/ใช้สอยทรัพยากร กล่าวคือ ผู้บริหาร และผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ สถานที่ในการดำเนินโครงการฯ บุคลากรภายใน เช่น ครูก็เป็นผู้นำสื่ออุปกรณ์การสอนไปใช้ในการเรียนการสอน 2. คนเป็นผู้ปฏิบัติการ กล่าวคือ ผู้บริหารและบุคลากรภายในเป็นผู้ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การใช้มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษมาเป็นแนวทางในการวางกรอบการดำเนินงานรวมทั้งบทบาทของผู้ดำเนินงาน ครูแนะแนวเป็นผู้ให้คำแนะนำด้านจิตวิทยาเด็ก คณะกรรมการโครงการฯ ทำหน้าที่ประเมินผลและวิจัยติดตามผลโครงการฯ 3. ทรัพยากรเป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ สื่อ สถานที่ล้วนเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ด้านการเรียนการสอนและการดำเนินโครงการฯ ทั้งหมด

2.1.3 การประกอบรูปแบบฯ เมื่อจัดองค์ประกอบเป็น 3 กลุ่มและหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแล้ว ต่อจากนั้นใช้หลักการสร้างรูปแบบเชื่อมโยงทุกส่วนเข้าด้วยกัน โดยใช้หลักการของรูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบเป็นภาษาหรือข้อความและใช้หลักการของรูปแบบที่มีทิศทางของสาเหตุไปในทิศทางเดียว (Recursive Models) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทางเดียวกัน ซึ่งสามารถประกอบขึ้นมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 12 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ
พิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ร่าง)

คำอธิบายแผนภาพรูปแบบฯ

จากภาพประกอบ 12 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ร่าง) แสดงรายละเอียดได้ดังนี้

คน ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม คือ

1. **ผู้บริหาร** (การนำองค์กร) ที่จะเข้ามาดูแลจัดการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ดังนี้

1.1. คุณลักษณะที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และเห็นความสำคัญในการส่งเสริม นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1.2. มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตาม นโยบาย ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้าน ต่างๆ

1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ

1.3.1 มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ

1.3.2 มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและ ศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี

2. **บุคลากรภายในโรงเรียน** บุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในโครงการฯ ตามบทบาทหน้าที่ ของตน

2.1 มีการกำหนดตำแหน่งสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง อันได้แก่ หัวหน้า โครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการ เลขานุการโครงการฯ

2.2 มีการคัดเลือกครูผู้สอนโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้คือ ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.3 มีการพัฒนาบุคลากร โดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2.4 มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร โดยผู้บริหารมีการพูดคุยสอบถาม ให้ ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงาน ให้กำลังใจและเป็นผู้ช่วยแก้ไขปัญหา

2.5 ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร ความเป็นกันเองของ ผู้บริหาร และการมีสัมพันธภาพที่ดีของครูและนักเรียน

3. **ผู้ปกครอง** เป็นผู้ที่ควรรับทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานและการมี ส่วนร่วมในโครงการฯ

3.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง โดยโรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

3.2 การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองมีส่วนให้ความร่วมมือในทุกด้าน ทั้งด้านการช่วยเหลือเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง

ทรัพยากร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. **งบประมาณ** ต้องมีเพียงพอในการดำเนินงาน ซึ่งได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

2. **สื่อ** ต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

3. **สถานที่** มีการจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อ

การปฏิบัติการ ประกอบการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ

1. **นโยบาย** เป็นการวางแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติงานไปทิศทางเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เนื้อหา/ เป้าหมายของนโยบาย เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน

1.2 การสื่อสารนโยบาย จากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

2. **มาตรฐาน** (หน่วยงานภายนอก) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง

3. **ระบบแนะแนวและจิตวิทยา** มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน

4. **การประเมินผลโครงการ** แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1 การทำวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที

4.2 การประเมินผลหลังจบโครงการเพื่อทราบผลการดำเนินงานโดยรวม มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ

5. การวิจัยติดตามผล

5.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูลของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ให้โรงเรียนมัธยมที่รองรับนักเรียนเหล่านี้เพื่อไปพัฒนาต่อ

5.2 ติดตามการศึกษาต่อ หลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ

5.3 งานวิจัย ทำเพื่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้ และส่งเสริมผลการสร้างรูปแบบฯ ได้เป็นดังภาพประกอบ 12 การบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ร่าง) พร้อมทั้งคำอธิบายแผนภาพ ผู้วิจัยจึงได้ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบฯ เป็นขั้นตอนต่อไป

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการวิเคราะห์และสรุปรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ออกมาเป็นแผนภาพ ผู้วิจัยจึงได้ส่งให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ โดยใช้แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ภาคผนวก ข) ซึ่งในแบบประเมินประกอบไปด้วยแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ และการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยข้อคำถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบพร้อมรายละเอียดการดำเนินงาน แผนภาพของรูปแบบฯ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

ผลของการตอบประเมินพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านไม่ได้ตอบแบบสอบถามในส่วนของการประเมินค่า 5 ระดับแต่จะให้ข้อเสนอแนะแทน จึงไม่สามารถนำมาแสดงค่าทางสถิติได้ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาแก้ไข ปรับปรุงรูปแบบฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น บางส่วนที่ไม่แก้ไขตามข้อเสนอแนะก็ระบุเหตุผลไว้ให้ทราบ ดังแสดงในตาราง 5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบฯ

ตาราง 5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบฯ

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุง
1.	รูปแบบฯ มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การนำองค์กร 2. นโยบาย 3. บุคลากร 4. ทรัพยากร 5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 6. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง 7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 8. การประเมินผลโครงการ 9. การวิจัยติดตามผล	เหมาะสมดี	
2.	ผู้บริหาร (การนำองค์กร) 2.1 คุณลักษณะผู้บริหาร โครงการฯ	คุณลักษณะน้อยไป	ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะที่มี ความสำคัญลำดับที่ 1 แต่ หากต้องการทราบเพิ่มเติม สามารถดูได้ที่ ตาราง 9 การ จัดลำดับความสำคัญในแต่ ละองค์ประกอบ
	2.2 บทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารโครงการฯ	เหมาะสมดี	
	2.3 ระบบการบริหาร/ แนวทาง ปฏิบัติ	เหมาะสมดี	
3.	นโยบาย		
	3.1 เป้าหมายของนโยบาย	เหมาะสมดี	
	3.2 การสื่อสารนโยบาย	1. มีวิธีการสั่งการหลายรูปแบบ 2. การสื่อสารด้านการ ดำเนินงานควรทำในรูปแบบ กรรมการ ที่ร่วมวางแผนการ บริหารจัดการร่วมกันไม่ควร เป็นคำสั่งจากผู้บริหารเพราะ จะไม่ได้ใจของผู้ทำงาน	ได้ทำการเพิ่มเติมที่ “ปฏิบัติการ” ข้อ 1.2.2 เกี่ยวกับการสื่อสารนโยบาย

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุง
3.1	เป้าหมายของนโยบาย	เหมาะสมดี	
3.2	การสื่อสารนโยบาย	1. มีวิธีการสั่งการหลายรูปแบบ 2. การสื่อสารด้านการดำเนินงานควรทำในรูปแบบกิจกรรม ที่ร่วมวางแผนการบริหารจัดการร่วมกันไม่ควรเป็นคำสั่งจากผู้บริหารเพราะจะไม่ได้ใจของผู้ทำงาน	ได้ทำการเพิ่มเติมที่ “ปฏิบัติการ” ข้อ 1.2.2 เกี่ยวกับการสื่อสารนโยบาย
4.	ด้านบุคลากร	1. ควรจะเพิ่มกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนเก่าด้วย ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความผูกพันกับสถาบันมากกว่าบุคคลภายนอกทั่วไป 2. ควรจะเพิ่มองค์กรที่ให้การสนับสนุนในสรรพกำลังทุกด้าน โดยเฉพาะภาคเอกชน 3. ควรมีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการจัดหาและสนับสนุน	ได้ทำการเพิ่มเติมที่ “คน” ข้อ 4. บุคลากรภายนอก คือ ผู้เชี่ยวชาญ กรรมการสถานศึกษา นักเรียนเก่า และภาคเอกชน
4.1	การกำหนดตำแหน่ง	เหมาะสมดี	
4.2	คุณสมบัติของครูผู้สอน	ครูจะต้องใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นรอบรอบของผู้เรียน มีความรู้ด้านเทคโนโลยี	ได้ทำการเพิ่มเติมที่ “คน” ข้อ 2.2 การคัดเลือกบุคลากรเพิ่มเติมคือ ครูผู้สอนควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและครูจะต้องใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นรอบรอบของผู้เรียน

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุง
	4.3 การพัฒนาบุคลากร	เหมาะสมดี	
	4.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ	เหมาะสมดี	
	4.5 วัฒนธรรมองค์กร	องค์ประกอบนี้ไม่เกี่ยวข้อง กับบุคลากร	ได้ทำการเพิ่มเติมที่ “คน” โดยย้ายวัฒนธรรมองค์กรมา ที่ข้อ 1.3.3 ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ระบบการบริหาร/ แนวทาง ปฏิบัติ
5.	ด้านทรัพยากร		
	5.1 งบประมาณ	เหมาะสมดี	
	5.2 สื่อ	1. สื่อ ถ้าระบุให้ชัดเจนเลย ว่า เป็นสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศจะชัดเจนมากขึ้น 2. สื่อควรมีความหลากหลาย และทันสมัย	ได้ระบุเพิ่มเติมที่ “ทรัพยากร” ข้อ 2 สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ
	5.3 สถานที่	มีอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ บริการในห้องเรียน	ได้ระบุเพิ่มเติมที่ “ทรัพยากร” ข้อ 3 มีอุปกรณ์เพื่อการ เรียนรู้บริการในห้องเรียน
6.	ระบบแนะแนวและจิตวิทยา	วิธีการน้อยไป	ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะที่มี ความสำคัญลำดับที่ 1 แต่ หากต้องการทราบเพิ่มเติม สามารถดูได้ที่ ตาราง 9 การ จัดลำดับความสำคัญในแต่ ละองค์ประกอบ
7.	ความร่วมมือจากผู้ปกครอง	เหมาะสมดี	
8.	การสนับสนุนจากหน่วยงาน ภายนอก	เหมาะสมดี	

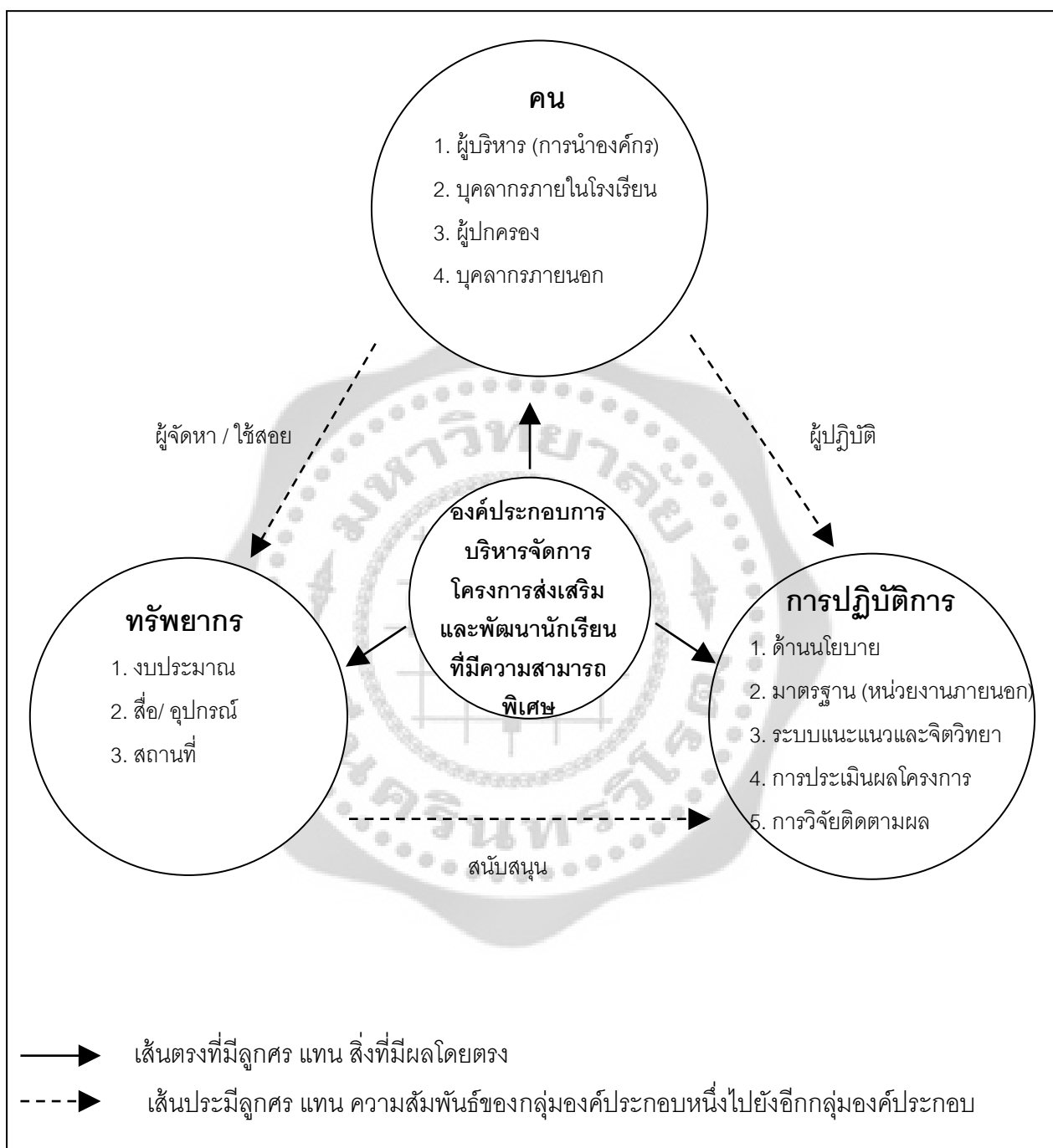
ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุง
9.	ภาพรวมของรูปแบบ	ควรมีการพูดคุยมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้ปกครองรวมทั้ง ชุมชน ในการจัดการศึกษา	จากรูปแบบที่สร้างขึ้นได้กล่าวถึงความร่วมมือจากผู้ปกครองแล้ว ในด้านความร่วมมือจากชุมชน ผู้บริหารให้ความสำคัญด้านชุมชนน้อย คือมี ค่ามัธยฐาน < 4.50 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนด้านความร่วมมือของนักเรียนได้ถูกจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งในแบบสอบถามข้อที่ 25 ในตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และ รอบที่ 3
10.	ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ	1. รูปแบบยังไม่สะท้อนแนวทางปรัชญา วิธีการดำเนินงานที่เป็นเอกลักษณ์ของตน ที่แตกต่างจากการบริหารจัดการองค์กรต่างๆ เพราะเป็นการมองแบบบริหารจัดการทั่วไป	1. หากลงไปในรายละเอียดจะพบว่าความแตกต่างว่าในด้าน ผู้บริหาร ที่ต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างจริงจัง นโยบาย ต้องกำหนดอย่างแน่ชัดว่า การจัดตั้งโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่าง

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุง
		<p>2. มีความเป็นรูปธรรมชัดเจน แต่อาจจะพบอุปสรรคปัญหา ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ คนส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจและขาดองค์ความรู้ด้านเด็กที่มี ความสามารถพิเศษจึงทำให้ การขับเคลื่อนอาจเป็นไปได้ช้า</p>	<p>เติมศักยภาพ มีการสื่อสารไป ยังบุคลากรภายในและ ภายนอกที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอน ต้องมีความรู้และ ประสบการณ์โดยตรง ฝ่าย แนะแนว มีบทบาทอย่างมาก ในการเก็บข้อมูล ให้ คำแนะนำแก่ครูผู้สอน ปรับ พฤติกรรมของนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษให้มีการ พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สังคมและอารมณ์อย่าง ถูกต้อง เป็นต้น</p> <p>2. ด้านการสื่อสารและ ประชาสัมพันธ์เป็นหน้าที่ของ ทางโรงเรียนที่ต้องมีการแจ้ง ให้ผู้ปกครอง ก่อนนักเรียนจะ เข้าโครงการฯ ไม่ว่าจะเป็น ลักษณะเฉพาะของเด็กที่มี ความสามารถพิเศษ การให้ การแนะนำส่งเสริมด้านการ เรียนรู้ สังคม อารมณ์ที่ ถูกต้อง แต่ในภาพรวมความ เข้าใจในด้านเด็กที่มี ความสามารถพิเศษของคน ส่วนใหญ่มีน้อยดังคำกล่าว ของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

2.3 การปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ มีการเพิ่มเติมในองค์ประกอบด้าน
คน คือ 4. บุคลากรภายนอก

ภาพประกอบ 13 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุง)

ในส่วนการเพิ่มเติมและแก้ไขรายละเอียดหลังจากการปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ ซึ่งรายละเอียดทั้งหมดจะแก้ไขเพิ่มเติมในคำอธิบายแผนภาพ คือ

คน ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม เพิ่มเติมในรายละเอียดกลุ่มผู้บริหาร บุคลากรภายในโรงเรียน บุคลากรภายนอก

1. **ผู้บริหาร** (การนำองค์กร) เพิ่มเติม ข้อ 1.3.3 ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือ ทั้งองค์กร ความเป็นกันเองของผู้บริหาร และการมีสัมพันธภาพที่ดีของครูและนักเรียน

2. **บุคลากรภายในโรงเรียน** มีการคัดเลือกครูผู้สอน เพิ่มคุณสมบัติข้อ 2.2 เป็นผู้ใฝ่รู้ ทันท่องสถานการณ์ปัจจุบัน มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ครูจะตั้งใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นรอบรอบของผู้เรียน

4. **บุคลากรภายนอก** (เพิ่มเติม) มีส่วนในการสนับสนุนด้านวิชาการและการดำเนินการ อัน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษาพิเศษและวิชาการ กรรมการสถานศึกษาและนักเรียนเก่าซึ่งเป็นบุคคลที่มีความผูกพันกับสถาบันมากกว่าบุคคลภายนอกทั่วไป องค์กรที่ให้การสนับสนุนในสรรพกำลังทุกด้าน โดยเฉพาะภาคเอกชน

ทรัพยากร เพิ่มเติมรายละเอียดข้อ 2 สื่อ ต้องมีความหลากหลาย มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ข้อ 3 สถานที่ เน้นไปที่ห้องเรียนที่จัดตกแต่งให้มีน่าสนใจ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้บริการในห้องเรียน

การปฏิบัติการ ประกอบการดำเนินงาน 5 ด้าน เพิ่มเติมเฉพาะด้านนโยบาย คือ

1. **นโยบาย** เพิ่มเติมข้อ 1.2.2 การสื่อสารผ่านคณะกรรมการ หลังจากมีการวางแผนร่วมกัน มีมติเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการโครงการ ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินวิจัยตามเทคนิคของเดลฟาย แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษจาก 6 ประเทศ คือ ไทย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ใต้หวัน สิงคโปร์ สามารถวิเคราะห์ได้เป็น 9 องค์ประกอบ คือ 1. การนำองค์กร 2. นโยบาย 3. บุคลากร 4. ทรัพยากร 5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน 7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 8. การประเมินผลโครงการ และ 9. การวิจัยติดตามผล

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารทั้ง 22 ท่าน เป็นจำนวน 3 รอบ ในรอบที่ 1 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ใช้แบบสอบถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างมีข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ ผลจากการสัมภาษณ์นำมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วส่งให้ผู้บริหารท่านเดิมทำแบบสอบถามเป็นรอบที่ 2 จากนั้นนำค่าคะแนนความคิดเห็นมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ลงในแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งมีข้อความเดียวกันกับรอบที่ 2 และเพิ่มในส่วนของคำตอบของผู้บริหารแต่ละท่าน เพื่อให้ผู้บริหารทราบคำตอบของตนว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับผู้บริหารส่วนใหญ่หรือไม่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเปลี่ยนคำตอบหรือยืนยันคำตอบเดิมของตนได้

ขั้นตอนที่ 3 การพิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารทั้งรอบที่ 2 และ 3 ตามเกณฑ์ที่ใช้คือค่ามัธยฐาน ≥ 4.50 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.00 จากนั้นทำการจัดลำดับความสำคัญ (Rank) โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากข้อมูลรอบที่ 3 แล้วเลือกลำดับที่ 1 (มีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงสุด) ในแต่ละหัวข้อ มาใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีการตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบพร้อมรายละเอียดการดำเนินงาน แผนภาพของรูปแบบฯ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบเป็นขั้นตอนสุดท้าย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ว่าเพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้คือ จากการศึกษาเอกสารจาก 6 ประเทศและเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายสามารถสรุปองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เป็น 9 ด้านคือ

1) **การนำองค์กร** หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารมีคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ อาศัยบทบาทหน้าที่และการวางแนวทางปฏิบัติงานของตนในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2) **นโยบาย** หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและมีความเข้าใจในการร่วมกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

3) **บุคลากร** หมายถึง คณะผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีบทบาทหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

4) **ทรัพยากร** หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนในการเพิ่มทักษะการเรียนรู้หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อันได้แก่ สื่อ สถานที่ และงบประมาณ

5) **ระบบแนะแนวและจิตวิทยา** หมายถึง ระบบการทำงานทางด้านจิตวิทยาอันเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการให้คำแนะนำและการปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

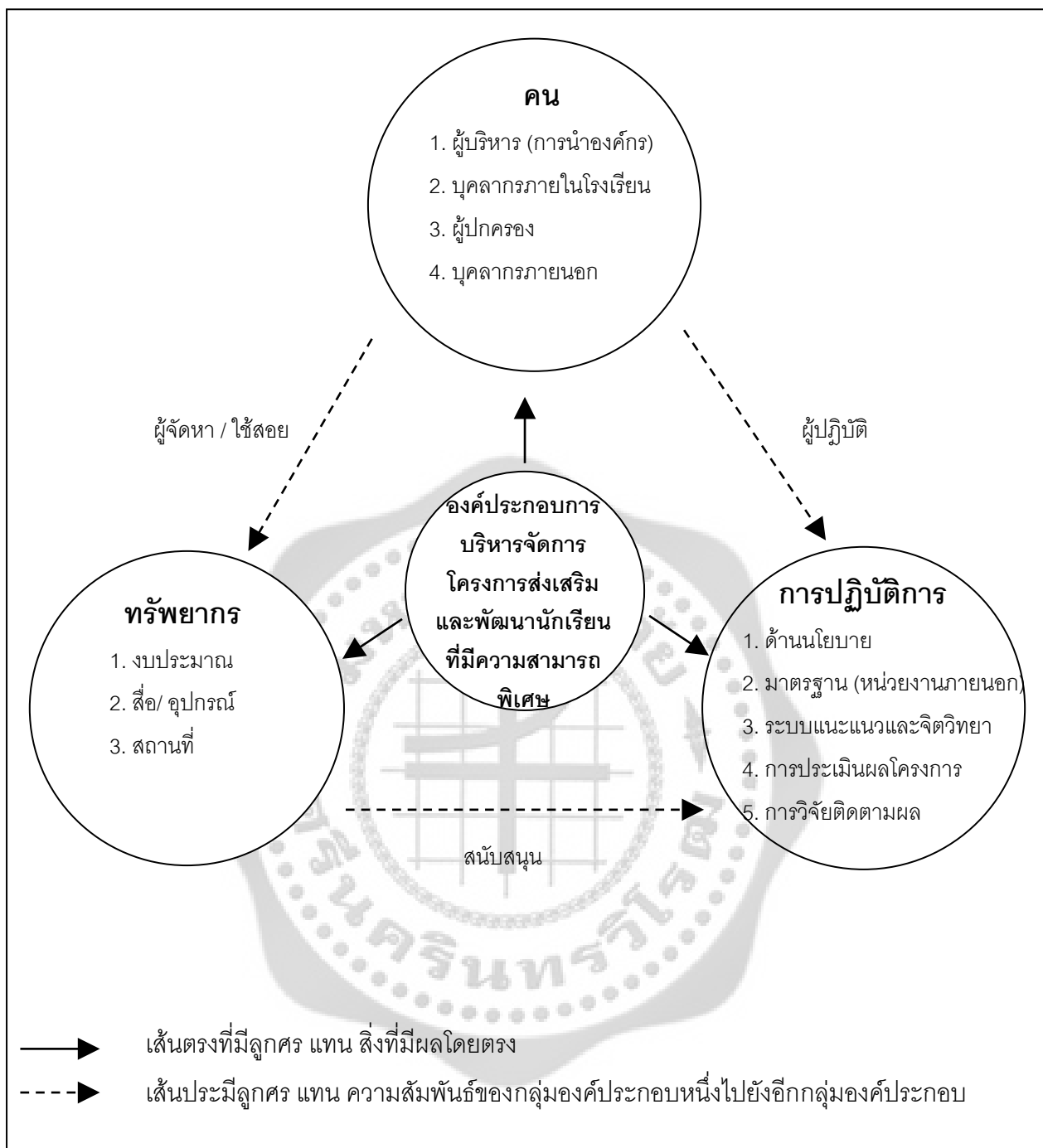
6) **ความร่วมมือจากผู้ปกครอง** หมายถึง การติดต่อ สื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

7) **การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก** หมายถึง หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เข้ามาทำงานวิจัยร่วมกันกับโรงเรียน เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ อันจะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง

8) **การประเมินผลโครงการ** หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

9) **การวิจัยติดตามผล** หมายถึง การดำเนินการเก็บข้อมูลของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เช่น ด้านทักษะการเรียนรู้ พฤติกรรม การศึกษาต่อ รวมไปถึงการค้นคว้า วิเคราะห์ ทดลองอย่างมีระบบเพื่อพัฒนาโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. **จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2** ที่ว่าเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแผนภาพรูปแบบฯ และคำอธิบายแผนภาพดังนี้

ภาพประกอบ 14 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของกลุ่ม

องค์ประกอบของ คน ทรัพยากร การปฏิบัติการ โดยแต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์กันคือ 1. คนเป็นผู้จัดหา/ ใช้สอยทรัพยากร 2. คนเป็นผู้ปฏิบัติการ 3. ทรัพยากรเป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการ โดยมีคำอธิบายแผนภาพคือ

คน ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหาร (การนำองค์กร) ที่จะเข้ามาดูแลจัดการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ดังนี้

1.1. คุณลักษณะที่สำคัญคือ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และเห็นความสำคัญในการส่งเสริม นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1.2 มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ

1.3 มีระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ ในรูปแบบคณะกรรมการ มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี

1.4 ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร ความเป็นกันเองของผู้บริหาร และการมีสัมพันธภาพที่ดีของครูและนักเรียน

2. บุคลากรภายในโรงเรียน บุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในโครงการฯ ตามบทบาทหน้าที่ของตน

2.1 มีการกำหนดตำแหน่งสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง อันได้แก่ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการ เลขานุการโครงการฯ

2.2 มีการคัดเลือกครูผู้สอนโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้คือ เป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ครูจะต้องใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นรอบรอบของผู้เรียน

2.3 มีการพัฒนาบุคลากร โดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2.4 มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร โดยผู้บริหารมีการพูดคุยสอบถาม ให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงาน ให้กำลังใจและเป็นผู้ช่วยแก้ไขปัญหา

3. ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่ควรรับทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมในโครงการฯ

3.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง โดยโรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการฯ

3.2 การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองมีส่วนให้ความร่วมมือในทุกด้าน ทั้งด้านการช่วยเหลือเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง

4. บุคลากรภายนอก มีส่วนในการสนับสนุนด้านวิชาการและการดำเนินการ อันได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านการศึกษาพิเศษและวิชาการ กรรมการสถานศึกษาและนักเรียนเก่าซึ่งเป็นบุคคลที่มีความผูกพันกับสถาบันมากกว่าบุคคลภายนอกทั่วไป องค์กรที่ให้การสนับสนุนในสรรพกำลังทุกด้าน โดยเฉพาะภาคเอกชน

ทรัพยากร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. งบประมาณ ต้องมีเพียงพอในการดำเนินงาน ซึ่งได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
2. สื่อ ต้องมีความหลากหลาย มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
3. สถานที่ เน้นไปที่ห้องเรียนที่จัดตกแต่งให้มีความน่าสนใจ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้บริการในห้องเรียน

การปฏิบัติการ ประกอบการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

1. **นโยบาย** เป็นการวางแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติงานไปทิศทางเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เนื้อหา/ เป้าหมายของนโยบาย เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน

1.2 การสื่อสารนโยบาย แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.2.1 การสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

1.2.2 การสื่อสารผ่านคณะกรรมการ หลังจากมีการวางแผนร่วมกัน มีมติเห็นชอบใน

การดำเนินงานร่วมกัน

2. **หน่วยงานภายนอก**

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง

3. **ระบบแนะแนวและจิตวิทยา**

มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน

4. การประเมินผลโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1 การทำวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที

4.2 การประเมินผลหลังจบโครงการเพื่อทราบผลการดำเนินงานโดยรวม มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ

5. การวิจัยติดตามผล

5.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ให้โรงเรียนมัธยมที่รองรับนักเรียนเหล่านี้เพื่อไปพัฒนาต่อ

5.2 ติดตามการศึกษาต่อ หลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ

5.3 งานวิจัย ทำเพื่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้ และส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดค้น สร้างสรรค์ผลงานด้านที่ตนสนใจอย่างเปิดกว้าง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษใน 6 โรงเรียนโดยเทคนิคเดลฟาย และตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ ดังจะได้ อภิปรายผลไว้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถสรุปเป็น 9 องค์ประกอบ ดังนี้คือ

1) การนำองค์กร ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้บริหารในการทำหน้าที่การวางแผน ปฏิบัติงาน ประสานงาน ควบคุมดูแล และนิเทศงาน ตลอดจนการติดตาม ประเมินผลงานทางวิชาการ การปกครอง บริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจจะกล่าวได้ว่า ผู้บริหารโครงการฯ ควรมีคุณลักษณะ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับ สิปปนนท์ เกตุทัต (2549: 14-15) กล่าวว่าผู้บริหารทุกคนที่ต้องวางวิสัยทัศน์ แผนหลัก วางแนวทางการบริหารจัดการที่คล่องตัวซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารว่า “ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล คำทำที่ตั้งแต่ยังไม่มีใครเริ่มตั้งแต่ปี 38, 39 ตั้งแต่ พรบ.ยังไม่ออก ร่วมกับ มศว เป็นโครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพเด็ก ปี 39 ก็กลับมาสร้างศูนย์ฯ ปรับกระบวนการเรียนการสอนของครู แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน กระตุ้นให้เด็กแสดงความสามารถออกมา ให้ความสำคัญเด็กทุกคน ให้เด็กเป็นศูนย์กลาง....” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ดังที่เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 32) ได้กล่าวว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเตรียมตนให้พร้อมโดยเฉพาะเรื่องความเชื่อ และความคิดเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความตระหนัก ถึงความสำคัญของโครงการสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความมุ่งมั่น กำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ ให้ชัดเจน สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การติดต่อประสานงานทั้ง หน่วยงานภายในและภายนอก สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ผู้บริหารต้อง เล่นด้วย ต้องลงมาปฏิบัติกับเราด้วย และต้องเข้าใจว่าทำไมต้องจัด ทำไมต้องส่งเสริม เห็นความสำคัญ ตระหนัก สนใจที่ให้ความช่วยเหลืออย่างตลอด อย่างทะลุปรุโปร่ง” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารโครงการ มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการ ให้ เป็นไปตามนโยบาย การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศ ในด้านต่างๆ ดังเช่นคารมณีย์ เพียรภาณุ (2553: ออนไลน์) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานทางวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์ กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ให้ การสนับสนุน ต้องกำกับและตรวจสอบ ค่าต้องการอะไร มันเป็นไปได้ไหมมันมีปัญหาอะไรหรือเปล่า กำกับการบริหารจัดการของเขาให้ดำเนินไป ขณะเดียวกันก็ต้องตรวจสอบว่า สิ่งที่เราลงทุนไปคุ้มไหม หรือมันมีปัญหาอย่างไร เพราะเราจุดตรงนี้ ก็มีปัญหาดตรงนั้นก็ต้องแก้กลับไปเรื่อยๆ” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศใน ด้านต่างๆ การพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในรูปแบบการส่งเสริมหรือให้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวด หรือแข่งขันต่างๆ เพื่อความรู้ใหม่ เรียนรู้สิ่งที่ไม่เคยได้สัมผัส สร้างทักษะต่างๆ ให้พัฒนา (สุมณฑา พรหมบุญ. 2547: 12) สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ถ้าจังหวะที่เค้าแข่งขัน ได้ เราก็สนับสนุนซึ่งมันเป็นผลพลอยได้ แต่อันนั้นไม่ใช่เป้าหมายที่นักเรียนต้องไปเอารางวัลมา อย่างเช่นมีการแข่งขันนักเรียนส่งใบสมัครเป็นร้อยๆ คน ตรงนั้นเป็นสิ่งที่เราตีใจว่านักเรียนมีความ กระตือรือร้น แต่ไม่ใช่เป้าหมายที่จะไปเอารางวัล เป้าหมายคือให้มีความเป็นเลิศในตัวของเขาเอง คือ ดึงศักยภาพของเขาออกมา” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารมีระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งสนธิรัก เทพเรณู (2542: ออนไลน์) ได้ อธิบายไว้ว่า เป็นการทำงานของคนบุคคลที่เชื่อกันว่าจะสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็น อย่างดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคนเพื่อพิจารณา

ปัญหาตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลและโดยหลักวิชาการ สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “มีการประชุมคณะกรรมการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อที่จะสื่อความไปยังส่วน ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ งานที่ต้องดูแลนักเรียน งานราชการส่วนกลางที่จะต้อง support เจ้าหน้าที่ รพภ. ก็ต้องเข้ามาช่วย เช่นวันเสาร์ที่เราจัดก็ต้องดูแล” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารมีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี ดังที่ผดุง อารยะวิญญู (2531: 12) กล่าวว่า การวางแผนเพื่อ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรเน้นความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นหลัก และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของบุคคลนั้น สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ ของผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า “ครูที่สอนต้องปรับตัวพัฒนา ให้เข้ากับศักยภาพเด็กแต่ละรุ่นที่เข้ามา” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ในที่นี้วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง แนวคิด ทักษะคิ ค่านิยม หลักการ ที่ตกผลึกหล่อหลอมจนกลายเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน เป็นสำนึกที่ดีต่องาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อองค์กร (ประเวศน์ มหารัตนสกุล. 2548: ออนไลน์) ในการดำเนินงานของโครงการฯ ก็อาศัย วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้อง กับคำกล่าวของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ด้านการศึกษาต่อ การลงทุนให้เด็ก แล้วก็มีเรื่องการปรับปรุง บุคลิกภาพ อันนี้ก็ต้องปรึกษากับฝ่ายแนะแนว โรงเรียนนี้ทำงานประสานกันทั้งโรงเรียน แม้กระทั่ง แม่ครัว สถานที่ ฝ่ายศูนย์วิทยบริการมีส่วนช่วยสนับสนุนทั้งหมด ” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์) วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหาร กวี วงศ์พุด (2540: 48) กล่าวว่า การสร้าง บรรยากาศที่ดีในการทำงานซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญไม่น้อย หากทุกคนมีความเป็นกันเอง ไม่สร้างแรง กดดัน ช่วยเหลือประสานงานกันเป็นอย่างดี ก็จะสามารถสร้างความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับคำ ให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ระบบพี่น้องที่นี่ทำให้เราพูดคุยกับเค้าได้ ว่าเราไม่ใช่ผู้บริหารเรา คือครูธรรมดาแต่มาสวมบทบาทของการเป็นผู้บริหาร ผู้บริหาร ณ วันนี้ ไม่ได้หมายความว่า จะเป็น ตลอดไป วันหนึ่งเค้าเป็นผู้บริหาร เรายังเป็นผู้ได้บังคับบัญชาเขา” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์) และสุดท้ายวัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและเข้าใจ นักเรียนได้มากขึ้นการทำหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นครูประจำชั้นหรือที่ปรึกษา สอดคล้องกับสมโชค เฉตระการ (2551: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องรู้จักเด็กให้มากที่สุด ครูเป็นผู้ให้ความรักความเอื้ออาทรและการ เอาใจใส่แก่นักเรียน สร้างความเคารพนับถือและความไว้วางใจจากนักเรียนและผู้ปกครอง เป็นส่วนที่ สามารถเข้าถึงนักเรียนและช่วยปรับและพัฒนาพฤติกรรมด้านสังคม อารมณ์ การเรียนรู้ของนักเรียนให้ ดีขึ้นได้ สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร 2 ท่านที่กล่าวว่า “เราจะมีสัมพันธภาพต่อกัน เด็กที่ อยู่กับเราไปอยู่ที่อื่น ยังเรียกร้องกลับมาแต่ผู้ปกครองให้ไป เค้าจำเป็นต้องไป พอออกไปแล้วความอบอุ่น

มันไม่เท่ากับที่นี่ กับครูบาอาจารย์กับเพื่อนฝูง” (ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: บทสัมภาษณ์) และ “สิ่งที่ทุกโรงเรียนเอาไปใช้ได้คือ ทศนคติของครูที่มีต่อนักเรียน เราต้องรักเขาด้วยความจริงใจและพร้อมที่จะช่วยเขา ครูของเราส่วนใหญ่ค่อนข้างจะเป็นอย่างนั้น” (ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: บทสัมภาษณ์)

2) นโยบาย คือ แนวทางดำเนินงานของหน่วยงาน ที่เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องอันจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่วางไว้ ในด้านการบริหารจัดการโครงการฯ จะกล่าวถึงเนื้อหา นโยบายและการสื่อสารนโยบายดังนี้

เนื้อหาของนโยบายของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือการส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2547: 21) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับ ผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องคำนึงถึงการปลูกฝังด้านคุณธรรมและเจตคติที่จะรับใช้สังคมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “เด็กกลุ่มนี้พอแค้ยยกย่องเราว่ามีความสามารถพิเศษ มันก็เริ่มจะอ่อนอีกด้านหนึ่ง ก็คือคุณธรรม จริยธรรม มติทางสังคม อาจจะมีตัว เก่งแล้วไม่มีสัมมาคารวะ เราก็ต้องมีช่วยกัน ครูผู้สอนครูประจำชั้น ครูแนะแนว ต้องพูดเรื่องนี้เด็กกลุ่มนี้ต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรมเยอะๆ เน้นให้เสียสละ มีระเบียบ มีจิตสาธารณะ” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

การสื่อสารนโยบายมี 2 ประเภท คือ การสื่อสารจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้น จนถึงผู้ปฏิบัติงาน และการสื่อสารนโยบายด้วยการประชุมร่วมกันของบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 22) ได้กล่าวเสริมว่าการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติที่ชัดเจนและจัดประชุมบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและขอความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละคน ส่วนศักดิ์ดา ปัญจพรผล (2548: 129) ได้กล่าวเกี่ยวกับนโยบายสำหรับโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษว่า ควรกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งในนโยบายหลักของโรงเรียน มีข้อความที่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้ถูกต้อง มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนทราบ ไม่ว่าจะเป็นการบอกกล่าวด้วยวาจา จดหมายข่าว การประชุมแบบทางการ ฯลฯ เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันถึงลักษณะเด็กที่มีความสามารถพิเศษ วิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดู การจัดการศึกษาที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าเด็กปกติ สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งเกี่ยวกับการสื่อสารจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานว่า “ส่วนใหญ่เราจะเจอกับเค้าทุกวันศุกร์อยู่แล้ว ทำได้ไหม ไม่ได้ยังไงก็ว่ากันไป ส่วนใหญ่ก็ต้องคำสั่งแล้วเราก็มีประชุมกลุ่มย่อย อย่างช่วงชั้นหนึ่งเนี่ยมาตามตารางเพื่อจะพบ แล้วก็บอกปัญหา ”

(ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์) ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ ได้ให้ความคิดเห็นในอีกแง่หนึ่งว่าสื่อสารนโยบายควรอยู่ในรูปแบบการประชุมร่วมกันของบุคลากร ดังที่กล่าวว่า การสื่อสารด้านการดำเนินงานควรทำในรูปแบบกรรมการ ที่ร่วมวางแผนการบริหารจัดการร่วมกันไม่ควรเป็นคำสั่งจากผู้บริหารเพราะจะไม่ได้ใจของผู้ทำงาน (ผู้ทรงคุณวุฒิ. 2554: ข้อเสนอนะ)

3) **บุคลากร** หมายถึง ผู้ที่มีส่วนร่วมดำเนินงานของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดสาระการเรียนรู้ หัวหน้าโครงการ ครูทุกคน ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายงบประมาณ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าบุคลากร ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการโครงการฯ ซึ่งจะมีส่วนร่วมมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานของบุคคลนั้นๆ ในด้านการบริหารจัดการโครงการฯ จะกล่าวถึงการกำหนดตำแหน่ง การคัดเลือกครูผู้สอน การพัฒนาบุคลากรและการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ดังนี้

การกำหนดตำแหน่งสำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ คณะกรรมการและเลขานุการ หรือเป็นการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ดังเช่น ตัวอย่างโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS) ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ อันประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโครงการ EPTS รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศิษย์เก่าและผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารโครงการ ปรึกษาปัญหาต่างๆ และจัดประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง (อรพินทร์ ชูชม; มนัส บุญประกอบ; และพรณี บุญประกอบ. 2545: 21) ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ก่อนอื่นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และกำหนดบทบาทหน้าที่ว่ากรรมการชุดนี้ต้องทำอะไรบ้าง แล้วหลังจากนั้นไปรับความรู้ จากนั้นเราต้องขยายการให้ความรู้แก่อาจารย์ที่จะเข้ามาช่วยเราดำเนินการ” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

การคัดเลือกครูผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษควรเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังที่ผดุง อารยะวิญญู (2531: 24-26) และเพลินตา ประดับสุข (2542: 104) ได้กล่าวว่า ครู ควรเข้าใจลักษณะของเด็กและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีบุคลิกภาพและความรู้ที่เหมาะสมกับการสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสาขาวิชาต่างๆ เป็นผู้มีความตั้งใจจริงในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “เราต้องการครูที่เป็น gifted ครูมาสอนเด็กพวกนี้วิชาการคุณต้องแน่น แล้วก็ต้องมาพร้อมกับจิตวิทยา” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้
 ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปทางที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนา
 แล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ (นุชนานู 2552: ออนไลน์)
 โดยมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากร เช่น การฝึกอบรม ให้เกิดมีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญ
 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน การศึกษาดูงานยังหน่วยงานต่าง ๆ
 ทั้งในและต่างประเทศ การสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสศึกษาต่อในหลักสูตรต่าง ๆ ที่สูงขึ้นตามที่
 ตนเองถนัด เป็นต้น (สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 3 นครราชสีมา. 2555: ออนไลน์) ในการ
 ดำเนินงานของโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษก็เช่นกันควรมีการพัฒนา
 บุคลากร ทั้งการให้ความรู้ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
 ด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ
 ผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “การพัฒนาบุคลากรมีการส่งเสริมครู อบรมเพิ่มเติมให้ครูได้เรียนรู้ เชิญวิทยากร
 มาให้ความรู้” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมที่จะ
 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อีกทั้งมีการเสริมแรงจูงใจแก่
 บุคลากร เช่นการให้รางวัลต่างๆ และส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (ผดุง อารยะวิญญู. 2551:
 56-57) แต่สิ่งที่ทำได้โดยง่ายในการให้ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ดังคำสัมภาษณ์ผู้บริหารท่าน
 หนึ่งกล่าวว่า “การให้อิสระในการสร้างสรรค์ ให้อิสระทางความคิด เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถ
 เข้าถึง พูดคุยกับผู้บริหารได้โดยง่ายและเป็นกันเอง” (ผู้บริหาร. 2552: สัมภาษณ์) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ
 ที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการพัฒนางานของตน

4) ทรัพยากร หมายถึง สิ่งสนับสนุนในการเพิ่มทักษะการเรียนรู้หรืออำนวยความสะดวก
 ในด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อันได้แก่ งบประมาณ สื่อ สถานที่ โดยมี
 รายละเอียดดังนี้

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรของโรงเรียน ดังคำกล่าวของ
 เกரியงค์ดี สังข์ชัย (2547: 48) ที่ว่าสถานศึกษาควรเตรียมการด้านงบประมาณและจัดสรรงบประมาณประจำปี
 เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนา
 บุคลากร พัฒนาอาคารสถานที่ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติจริง ด้าน
 งบประมาณที่ใช้จ่ายนอกจากจะได้รับการจัดสรรของโรงเรียนแล้วยังได้รับการสนับสนุนจาก
 ผู้ปกครองอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “เรื่องงบประมาณมี
 บางส่วนที่ระยะแรกเริ่ม โรงเรียนพยายามหาเงินมาเพื่อพัฒนาอาจารย์ เพื่อจัดซื้อ ในขณะเดียวกัน

ผู้ปกครองต้องเข้ามาสนับสนุนด้วย เราก็จะนำเงินส่วนนี้มาบริหารจัดการ แต่โรงเรียนต้องมีเงินก้อนหนึ่งไว้ใช้จ่ายในการพัฒนาครู ค่าใช้จ่ายพิเศษเรื่องวัสดุอุปกรณ์” (ผู้บริหาร. 2553: สัมภาษณ์)

สื่อ ต้องมีความหลากหลาย มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สื่อการเรียนเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กฉลาดแสดงความเป็นอัจฉริยะออกมา ดังนั้นทางโรงเรียนต้องเตรียมสื่อการเรียนให้พร้อม ในการสนองความต้องการ ความสนใจและความสามารถเด็ก มีตำราเรียนเพียงพอ มีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ สื่อการเรียนเหล่านี้จะช่วยเสริมให้เด็กเรียนรู้ได้ดี สามารถเรียนได้ตามความถนัดของตน (ผดุง อารยะวิญญู.2523: 18) ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “โรงเรียนมีห้องที่ทันสมัยหลายห้อง เช่น ห้องนวัตกรรมจะใช้ Active board ครูต้องเรียนรู้ IT มีเทคโนโลยีเยอะของการอบรมในโรงเรียนเรา ห้องสมุด หน่วยผลิตสื่อของโรงเรียน เราก็ออก idea มาให้หน่วยผลิตสื่อ” (ผู้บริหาร. 2553: สัมภาษณ์)

สถานที่ เป็นสิ่งที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้บริการในห้องเรียนซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของคักดา บัญจพรมผล (2548: 152-153) ที่ว่าการจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การจัดห้องเรียนที่กระตุ้นให้เด็กตั้งคำถาม เช่น มีรูปภาพ หนังสือ มุมดนตรี ศิลปะ และมีอุปกรณ์การเรียนที่หลากหลาย เกียรติศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 16) ได้กล่าวเสริมว่าการปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด และสามารถใช้เวลาที่เหลืออยู่ทำกิจกรรมของตนเองในห้องเรียน ทั้งยังสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “ในชั้นเรียนปกติเด็กกลุ่มนี้เวลาให้ทำงานจะเสร็จเร็วกว่าชาวบ้าน เพราะgifted ครูจะรู้ เพราะเป็นสิ่งที่เราคุยกันอยู่เสมอว่า ครูต้องมีกิจกรรมอื่นให้เด็กเหล่านี้ได้ทำ เพราะฉะนั้นในห้องมีใช้ห้องเรียนอย่างเดียวนั้นมีมุมและกิจกรรม ซึ่งเค้าสามารถไปเล่นของเล่นที่สามารถพัฒนาสมองเค้าได้ เพราะเด็กเก่งเสร็จแล้วนั่งเฉยๆ มันไม่มี เราก็มีกิจกรรมเพื่อนสอนเพื่อน หรือให้ไปเข้ามุมต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพเค้า” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

5) ระบบแนะแนวและจิตวิทยา มีการเก็บและปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน ดังที่ดวงเดือน อ่อนน่วม (2529: 22) ได้กล่าวว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กต้องถูกต้องและสมบูรณ์ ควรได้มาจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นจากครู ผู้ปกครอง บุคลากรอื่นที่เคยทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก จากตัวเด็กเอง จากเพื่อน เพื่อที่ครูและผู้ปกครองสามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “เรามีครูที่จบด้านนี้โดยตรง 2 ท่าน มีการดูแลประสานงานกับทุกโรงเรียน ว่าเด็กคนไหนมีปัญหาแบบไหน ระดับไหน ข้อมูลทุกอย่างเค้าจะติดตามอย่างเด็กบางคนก็สอนอยู่ เค้าจะยุกยิกๆ เค้าจะสมาธิสั้น เค้าจะเข้ามาดู สอนเสร็จแล้วเด็กคนนั้นก็ใหม่

มาดู มาสังเกต เช็คข้อมูลจากครอบครัวและหาวิธี ดูว่าเด็กดีขึ้นไหม ส่วนใหญ่เด็กค่อยๆ ดีขึ้น คำมีหลักจิตวิทยาของเขา ครูจะเบาระดับหนึ่ง และครูก็จะมีวิจัยในห้อง ครูแต่ละคนจะมีวิจัยของครู วิจัยของครูแนะแนว เป็นข้อมูลที่จะมาช่วยกัน เราทำเพื่อจะช่วยให้เด็กให้ดีขึ้น คือเด็กกลุ่มนี้จะสามารถเรียนกับเพื่อนๆ ได้” (ผู้บริหาร. 2553: บทสัมภาษณ์)

6) **ความร่วมมือจากผู้ปกครอง** เริ่มจากการสื่อสารไปยังผู้ปกครอง โดยโรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้านต่างๆ ทั้งด้านการช่วยเหลือเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง ดังที่เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2549: 76, 79) กล่าวว่าผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินโครงการ ทั้งในด้านงบประมาณ การอบรมเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ทางโรงเรียนจึงควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ บางโรงเรียนได้จัดประชุมการดำเนินโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบ และเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมโดยอิสระ และสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งในด้านการสื่อสารว่า “นโยบายที่จะได้แจ้งกับผู้ปกครองตั้งแต่คุยกันครั้งแรกได้ว่าเรามีอะไรบ้าง เราต้องการอะไรจากเค้า ความร่วมมือ ขณะเดียวกันเราต้องการความช่วยเหลือจากเค้าด้วย เช่น ผู้ปกครองมีความสามารถ เป็นนักแสดง อาจจะเข้ามาทำกิจกรรมให้เด็ก มาฝึกเด็ก เรบอกว่าโรงเรียนทำงานเองไม่ได้ ถ้าต้องการเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาเด็ก มันต้องทั้งครูทั้งผู้ปกครองร่วมมือกัน” (ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: สัมภาษณ์) และในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองผู้บริหารได้กล่าวว่า “ถ้าผู้ปกครองคนไหนมีความรู้ความสามารถ เราดึงเจ้ามาเป็นวิทยากร ผู้ปกครองบางคนก็สนับสนุนด้วยกำลังทรัพย์ หรือกิจกรรมที่ต้องการกำลังคนเค้าก็จะมาช่วย” (ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: สัมภาษณ์)

จากประเด็นที่ ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ผู้ปกครองควรเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานโครงการ แต่ก็ยังมีมุมมองของผู้บริหารท่านหนึ่งที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันไปว่า “ถ้าเป็นส่วนของเด็ก gifted ตอนนี้ เรามองว่า ผู้ปกครองเป็นส่วนที่จะเป็นปัญหามากกว่าที่จะให้เข้ามาช่วย เท่าที่เห็นและมันก็คงเหมือนกันในทุกประเทศที่คุยกันมา เค้าก็มีจิตตั้งมั่นในหลายๆ อย่าง เค้าอยากให้ลูกเค้าเป็นหมอและเค้าพยายามจะ force ลูกไปในสิ่งที่ตรงนั้น หรืออยากให้เป็นในทางที่เค้าให้เป็น หรือว่าการที่จะไปตีวให้มันมากขึ้นๆ แต่เด็กก็ยังเป็นเด็ก บางทีคิดว่าฉันต้องทำงานหนักมากกว่าเพื่อนฉัน ฉันไม่มีความสุขเลย บางคนความสนใจก็จะถอยลงๆ เรื่อยๆ หรือบางที่เราขอความช่วยเหลือไปให้ check list กลับมา เราต้องการดูแววจริง ก็เช็คแบบไม่จริงตามที่ลูกเป็น บางที questionnaire ที่ส่งไป อาจจะ ต้อง 2 ชุดให้ครูประจำชั้น 1 ชุดเพราะผู้ปกครองตอนนี้อยากให้ลูกเป็นหมอมอย่างเดียว ก็เลยพยายามเช็คออกมาทางแถบนั้น ทั้งๆ ที่เค้าเป็น gifted ทางด้านดนตรี ศิลปะ ภาษาสร้างสรรค์ บางทีมาขอ

เปลี่ยนแววลูกก็มีบ่อยๆ” (ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: สัมภาษณ์) จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละท่านในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจึงมีมุมมองที่แตกต่างกันเนื่องจากความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีความแตกต่างกัน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการฯ จึงอยู่ในระดับที่แตกต่างกันออกไป

หากพิจารณาจากคำสัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านที่ 3 ผู้ปกครองไม่ควรเคียดแค้นให้ลูกเป็นในสิ่งที่เขาไม่เป็น และเป็นไม่ได้ แต่ควรส่งเสริมเรื่องที่เขารัก เขาชอบ เขาเป็น และสามารถเป็นได้ (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2549: 14)

7) **หน่วยงานภายนอก** กล่าวเกี่ยวกับมาตรฐานที่เกิดจากการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษที่ใช้ได้ในบริบทของประเทศไทย โดยมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษดังกล่าวนี้ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง ดังข้อมูลของจากข้อมูลสำนักงานข่าวกรมประชาสัมพันธ์ (2553: ออนไลน์) ที่ได้กล่าวถึงงานวิจัยของเจลิยวศรี พิบูลชล หัวหน้าคณะนักวิจัยว่าจากการศึกษาวิจัยประเทศที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษส่วนหนึ่งเกิดจากประเทศเหล่านี้มีมาตรฐานการศึกษาผู้มีความสามารถพิเศษสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับผลการศึกษาที่ค้นพบสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานที่เหมาะสมกับประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงาน/องค์กรและสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของผู้มีความสามารถพิเศษ โดยมี 4 มาตรฐานหลัก ได้แก่ 1. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ 2. มาตรฐานด้านกระบวนการเสาะหา/คัดเลือกผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 3. มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา และ 4. มาตรฐานด้านการสนับสนุนทางอารมณ์-สังคม โดยแต่ละมาตรฐานได้กำหนดมาตรฐานย่อยและตัวชี้วัดในการจัดการศึกษาฯ และกำหนดระยะเวลาของการบรรลุมาตรฐานในแต่ละด้าน ซึ่งหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษจะต้องบรรลุเกณฑ์มาตรฐานภายในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารท่านหนึ่งว่า “การร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่ทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยอยู่ เราอยากให้มันเป็นที่ยอมรับอยากให้มันมีมาตรฐานมาซะที และตอนนี้สภาการศึกษา เค้าให้เราไปทำมาตรฐานของโรงเรียนที่มีเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้บ้าง คุณจึงสามารถ declare ตัวเองเป็นความสามารถพิเศษได้ ไม่ใช่ตอนนี้โรงเรียนทุกโรงเรียนบอกว่าตัวเองเป็นโรงเรียนที่มี ความสามารถพิเศษหมด แต่คุณไม่มีอะไรเลย มีแค่การตีว ซึ่งจะทำให้มันยิ่งเพี้ยน สภาการศึกษา ก็พยายามออกมาตราฐานโรงเรียน ที่จะเปิดความสามารถพิเศษออกมา ซึ่งเราก็คิดว่ามันก็ดี” (ผู้บริหารท่าน 2553: สัมภาษณ์)

8) การประเมินผลโครงการมีส่วนที่สำคัญ 2 ประการคือ 1. การทำวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทัน่วงที และ 2. การประเมินผลหลังจบโครงการเพื่อทราบผลการดำเนินงานในภาพรวม โดยมีการประเมินผลความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ ดังที่สมคิด พรหมจ้อย (2550: 37-38) กล่าวว่า การประเมินสามารถทำได้ทั้งก่อนเริ่มโครงการ ขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่และหลังจากการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือผลสัมฤทธิ์ของโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด ในด้านประโยชน์ของการประเมิน เช่น เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่ อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ว่าผลการทำงานของตนมีจุดเด่น จุดด้อยใดและเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารเกี่ยวกับการประเมินระหว่างดำเนินโครงการและหลังจบโครงการว่า “เรามีการประชุมกันทุกวันศุกร์ ถ้าเป็นประเมิน ก็เป็นประเมินรายย่อย คือ ปัญหา ณ ตอนนี้ แก้ปัญหา ณ ช่วงนี้ หรือว่ามีสิ่ง ที่เรา plan แล้วไม่ลงตัวหรืออะไร จะขยับยังไงทุกวันศุกร์ เรา จะประชุมกันสิ้นเดือน แล้วก็ปิดภาคการศึกษาหนึ่ง เราก็จะต้องเขียนรายงานประเมินตนเอง และสิ่งที่เราจะแก้ไข plan กันต่อไป พอสิ้นปี เราก็จะต้องวิเคราะห์หลักสูตรทั้งหมด แก้ไขหลักสูตรทั้งหมดให้จบก่อนเปิดเทอม” (ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: สัมภาษณ์) ส่วนการประเมินผลหลังจบโครงการผู้บริหารท่านหนึ่งมีความเห็นสอดคล้องว่า “สิ้นปีจะมีการประเมินผล โครงการฯ ว่า ประสบความสำเร็จไหม ตัวชี้วัดมันโอเคไหม” (ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: สัมภาษณ์)

9) การวิจัยติดตามผล มีส่วนที่สำคัญ 3 ประการคือ 1. มีการดำเนินการด้านเก็บและส่งต่อข้อมูล ของนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ให้โรงเรียนมัธยมที่รองรับนักเรียนเหล่านี้ เพื่อไปพัฒนาต่อ 2. มีการติดตามการศึกษาต่อ หลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ และ 3. มีการทำวิจัยเพื่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้ และส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดค้น สร้างสรรค์ผลงานด้านที่ตนสนใจอย่างเปิดกว้าง ซึ่งการทำวิจัยนั้นมีประโยชน์คือผู้ที่ศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติหรือแก้ปัญหาโดยตรง (พัชรา สิ้นลอมมา. 2551: ออนไลน์) ในด้านการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยผู้บริหารท่านหนึ่งมีความเห็นสอดคล้องว่า “เราก็ได้เก็บข้อมูลในงานวิจัยมา เด็กๆ ก็มีความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบนี้ อาจารย์เองก็มีความพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ เค้าจะเห็นว่าในการจัดกิจกรรมนั้นได้มีการพัฒนาทักษะต่างๆ ในด้านการคิดใน กระบวนการทำงานต่างๆ คุณลักษณะต่างๆ ก็เป็นความพึงพอใจของเด็กในส่วนนี้” (ผู้บริหาร. 2553: สัมภาษณ์)

บุคลากรภายนอก เป็นส่วนหนึ่งซึ่งอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบ"คน" เกิดจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจแบบความเหมาะสมของรูปแบบฯ 2 ท่าน โดยท่านแรกกล่าวว่า ผู้มีส่วนในการสนับสนุนด้านวิชาการและการดำเนินการ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านการศึกษาพิเศษและวิชาการ กรรมการสถานศึกษาและนักเรียนเก่าซึ่งเป็นบุคคลที่มีความผูกพันกับสถาบันมากกว่าบุคคลภายนอกทั่วไป องค์กรที่ให้การสนับสนุนในสรรพกำลังทุกด้าน โดยเฉพาะภาคเอกชน (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1. 2554: ข้อเสนอแนะ) และท่านที่ 2 กล่าวว่า ศิษย์เก่าและคณะกรรมการการศึกษาย่อมเป็นผู้ที่มีความรักในสถาบันการศึกษาของตน ต้องการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาให้พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จึงมีพลังที่จะผลักดันโครงการฯ ให้เกิดความสำเร็จ (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2. 2554: ข้อเสนอแนะ) ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร 4 ท่านเกี่ยวกับการมีบุคลากรภายนอกมาให้การสนับสนุนด้านการดำเนินโครงการว่า "หลังจากที่เราคัดเด็ก ก็จะมี ใบอนุญาตผู้ปกครอง จะบอกว่าเรามีรูปแบบนี้ มีขั้นตอนอย่างนี้โอเคไหม เราจะไม่บริหารงบบแบบลำพัง เราจะฟังหลายๆ ด้าน ขณะเดียวกันเราจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ มาช่วย" (ผู้บริหารท่านที่ 1. 2553: สัมภาษณ์) "หน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ คือสอนเด็ก Highly ให้คำแนะนำครู อย่างไปงานทุกใบต้องผ่านท่าน ท่านต้องเซ็นอนุมัติมา โรงเรียนถึงจะ โอเค ไปงานนี้ผ่าน เพราะเราก็ไม่รู้ว่ามีอีกว่ามันได้ไหม" (ผู้บริหารท่านที่ 2. 2553: สัมภาษณ์) "เรามีศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จที่จะมากระตุ้นสร้างจินตนาการให้เด็กกลุ่มนี้" (ผู้บริหารท่านที่ 3. 2553: สัมภาษณ์) และ "พวกที่ติด Olympic คำก็จะติวน้อง เป็นแบบอย่างที่ดี พอจบออกไปแล้ว กลับเข้ามาจากต่างประเทศ มาช่วยติวน้องๆ ตอนกลับมาเมืองไทย" (ผู้บริหารท่านที่ 4. 2553: สัมภาษณ์)

2. การสร้างรูปแบบฯ จากการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการสร้างรูปแบบฯ ใช้องค์ประกอบการบริหาร 4 M's อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) (สมพงษ์ เกษมสิน. 2514: 7; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรธนาภพ. 2521: 79) ในการจัดกลุ่มองค์ประกอบ โดยรวมเงินและวัสดุสิ่งของเข้าด้วยกัน ตามการแบ่งทรัพยากรเป็น 2 ประเภท คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัตถุและสถานที่ (drdan. 2550: ออนไลน์) จึงทำให้มีเพียง 3 กลุ่มองค์ประกอบ คือ เป็น คน ทรัพยากร และการปฏิบัติการ

คน หรือบุคลากรนั้น เป็นกำลังคนที่องค์การต้องมีจำนวนพอเพียงและมีคุณภาพทั้งความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานให้สอดคล้องกับงานที่จะต้องปฏิบัติ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเสียสละเพื่อการขับเคลื่อนงาน ดังนั้นจึงปัจจัยด้านคนจึงมีความสำคัญที่สุด (สมพงษ์ เกษมสิน. 2514: 7; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรธนาภพ. 2521: 79) ส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลควรจัดเป็นเรื่องเดียวกับบุคคล (Man) (การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา. 2555: ออนไลน์) ดังนั้นคนซึ่งเป็นองค์ประกอบ

ของการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงหมายถึง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอก โดยผู้บริหารมีคุณสมบัติคือมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ตรงสาขาสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และควรมีความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ (งานนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. 2555: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ ที่ต้องการบุคลากรหรือคนที่มีความสามารถด้านวิชาการ มีความเป็นผู้นำ มาช่วยในการดำเนินงานทั้งในด้านนโยบาย การให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา การประเมินผล เป็นต้น โดยรวมไปถึงการมีหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอและการใช้สอยทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรืออื่น ๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์การสำเร็จได้ (หวน พิณรุฬห์. 2552: ออนไลน์) ทางเศรษฐศาสตร์ ในมุมมองเกี่ยวกับการศึกษาได้แบ่งทรัพยากรเป็น 2 ประเภทเช่นกัน คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัสดุและสถานที่ (drdan. 2550: ออนไลน์) ในที่นี้ทรัพยากรในส่วนที่นอกเหนือจากคน (Man) คือ เงิน (Money) หมายถึง งบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินงานต้องพอเพียง ต้องหาทุนมาใช้ในการดำเนินงาน และมาเป็นค่าใช้จ่าย และวัสดุอุปกรณ์ (Materials) หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ต้องมีจำนวนพอเพียง สอดคล้องกับภารกิจนั้น รวมไปถึงอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการด้วย (สมพงษ์ เกษมสิน. 2514: 7; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรธนาภพ. 2521: 79) จะเห็นได้ว่าการบริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครก็เช่นกัน ต้องการทรัพยากรคือ งบประมาณ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ ซึ่งต้องจัดหาให้เพียงพอและและเกิดประโยชน์สูงสุด

การปฏิบัติการ เป็นการทำงานของคนในหน่วยงานย่อยต่างๆ ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ 1. ด้านนโยบาย 2. มาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 3. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา 4. การประเมินผลโครงการ และ 5. การวิจัยติดตามผล โดยมีทรัพยากรคือ งบประมาณ สื่อ สถานที่เป็นส่วนที่สนับสนุนช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการ แต่จะเห็นได้ว่าแม้จะมีวัสดุอุปกรณ์นานาชนิด มีเงินงบประมาณจำนวนมากสนับสนุน หากคนที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ใช้ไม่เป็น ขาดสมรรถภาพ ไม่มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน และขาดความรับผิดชอบ โครงการทั้งหลายก็จะไม่ประสบความสำเร็จ (การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา 2555: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษใน

โรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่สร้างขึ้น อันมีคนเป็นผู้จัดหา/ใช้สอยทรัพยากร และเป็นผู้ปฏิบัติการให้การบริหารจัดการโครงการฯ ดำเนินไปได้เป็นมีประสิทธิภาพ

3. ความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวว่า “ตัวรูปแบบยังไม่สะท้อนแนวทางปรัชญา วิธีการดำเนินงานที่เป็นเอกลักษณ์ของตน ที่แตกต่างจากการบริหารจัดการองค์กรต่างๆ เพราะเป็นการมองแบบบริหารจัดการทั่วๆ ไปมากกว่า ไม่น่าจะเป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างใหม่จากแนวคิดของผู้วิจัย” เมื่อมองในภาพรวมรูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นอาจจะเป็นเช่นการบริหารจัดการทั่วไป แต่เมื่อได้ลงไปในรายละเอียดจะพบว่ามีความแตกต่างคือในด้านผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์มองเห็นประโยชน์ของการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทั้งต่อตัวนักเรียนเองและประเทศชาติ มีความมุ่งมั่นในการริเริ่ม ดำเนินงาน ติดตามผล สนับสนุนทรัพยากรทุกๆ ด้านอย่างเพียงพอ ด้านนโยบายต้องกำหนดอย่างแน่ชัดว่าการจัดตั้งโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมิใช่เพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน มีการสื่อสารให้ผู้ปกครองรับทราบการดำเนินงานเพื่อเป็นอีกหนึ่งพลังผลักดันในการส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีใจรักด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ใฝ่เรียนรู้ สร้างสรรค์กิจกรรม แนะนำแนวทางการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี ฝ่ายแนะแนวมีบทบาทอย่างมากในการเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน ปรับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สังคมและอารมณ์อย่างเหมาะสม มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นประโยชน์ในการวางกรอบการดำเนินงานรวมทั้งบทบาทของผู้ดำเนินงาน ทั้งการเสาะหา/คัดเลือก การจัดโครงการ การพัฒนาและประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์; เฉลียวศรีพิบูลชด; และ อรุณี วิยะจิตรา. 2554: ซีดี-รวม)

ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครไปใช้ได้โดยการ เลือกองค์ประกอบเฉพาะที่จำเป็น และสามารถดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม ตามบริบทของแต่ละ โรงเรียน เช่น การให้ความสำคัญของกลุ่มองค์ประกอบคนก่อน เนื่องจากคนเป็นทั้งผู้ปฏิบัติการและ เป็นผู้จัดหา/ใช้สอยทรัพยากร เป็นผู้ริเริ่มและขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งหมด ส่วนด้านทรัพยากรและการปฏิบัติการเป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญรองลงมา เป็นต้น

2. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครไปใช้ใน

ด้านการประเมินระบบ การบริหารจัดการโครงการฯ โดยเปรียบเทียบกับกรดำเนินงานจริงว่ามีส่วนที่
ต้องเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของตนได้

3. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแสวงหาความร่วมมือหรือสร้างเครือข่าย
ระหว่างโรงเรียนที่จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน พัฒนาองค์
ความรู้ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้แก่โรงเรียนต่างๆ ที่สนใจ

4. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพต้องใช้
งบประมาณค่อนข้างสูง ดังนั้นภาครัฐจึงควรให้ความสำคัญอย่างจริงจังและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. หากการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มี
ความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ใช้ทฤษฎีการบริหารอื่นๆ
เข้ามาประกอบ นอกเหนือจากการใช้องค์ประกอบการบริหาร4M's อาจจะทำให้เกิดรูปแบบการบริหาร
จัดการโครงการฯ ที่แตกต่างออกไปหรือมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. หากมีการต่อยอดงานวิจัยนี้ สามารถทำได้โดยการนำรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ
ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
ไปใช้งานจริงเพื่อทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. ในขั้นตอนการสร้างรูปแบบฯ มีการเลือกข้อคำถามที่สำคัญในลำดับที่ 1 มาเป็น
องค์ประกอบของรูปแบบฯ แต่หากผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องการทราบเพิ่มเติมสามารถดูข้อคำถาม
อื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาได้จาก ตาราง 9 การจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งทั้งหมด
ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลจากผู้บริหารที่ได้ปฏิบัติงานจริงสามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือเพื่อศึกษาวิจัย
ต่อไปได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกมล ตระกูลไพศาล. (2549). การบริหารงานร้านหนังสือบุ๊คสไมล์ (Book Smile) ในร้านสะดวกซื้อ เซเว่นอีเลฟเว่น (7-Eleven). สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2552, จาก <http://tea.gspa-buu.net/library/is/mpa47/47931056.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). โรงเรียนรูปแบบใหม่. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2551, จาก <http://www.sobkru.com>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2553, จาก http://www.moe.go.th/new_stru/word/rule1.doc
- กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2542). 10 คำถามที่ถูกถามบ่อยเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถ พิเศษ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กัลยา บุญยยืน. (2547). การศึกษาผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการสอนเสริมแบบเพิ่มพูน ประสบการณ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กวี วงศ์พัฒน์. (2540). การบริหารงานเป็นทีมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของงานมากขึ้น. เพิ่มผลผลิต. 36(5): 46-48.
- การจัดการเชิงกลยุทธ์. (2554). การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management). สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.aircadetwing.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=5376485&Ntype=4>
- การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา. (2555). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2555, จาก <http://isc.ru.ac.th/data/ED0001317.doc>
- การบริหารทรัพยากร. (2551). การบริหารทรัพยากร. สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2554, จาก <http://lpn.nfe.go.th/Management/B6.html>
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. (2550). การปฏิบัติการ (Action). สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 255, จาก <http://onzone.multiply.com/journal/item/42>
- เกษม บุญอ่อน. (2522, ธันวาคม). เดลฟาย : เทคนิคในการวิจัย. *คุรุปริทัศน์*. 10: 27– 28.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). ข้อคิดเพื่อการบริหาร. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2551, จาก <http://www.judiciary.go.th/btnc/admin.htm>

- เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. (2547). *คู่มือผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. (2549). *รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในโครงการพัฒนาศักยภาพไปสู่อัจฉริยภาพ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ขั้นตอนและประเภทในการวิจัย. (2551). *ขั้นตอนและประเภทในการวิจัย*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.siamrath.co.th/uifont/ArticleDetail.aspx?nid=5446&acid=5446>
- คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. (2546). *รายชื่อโรงเรียนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ จำนวน 75 โรงเรียน*. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2552, จาก http://www.moe.go.th/5TypeSchool/schoolNAME_spc.htm
- ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์. (ม.ป.ป.). *ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์*. สืบค้นเมื่อ 4 เมษายน 2555, จาก http://school.obec.go.th/sup_br3/e_4.htm
- คารมณีย์ เพียรกายคุณ. (2553). *ผู้นำมืออาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.siamhire.com/article/view/26/>
- โครงการเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ฝ่าย Gifted (ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพ). (2552). *วัตถุประสงค์ของโครงการเด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. (แผ่นพับ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งานนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช. (2555). *สภาพแวดล้อมภายใน*. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.benchama.ac.th/plan/www/index.php/swot/2011-08-03-04-46-26>
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- จุฑามาส พุ่มสวัสดิ์. (2547). *ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2548, กรกฎาคม-ธันวาคม). *ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 1(2): 28.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2553). *การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย*. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2553, จาก <http://202.143.130.99/files/delphi1.pdf>
- เฉลียวศรี พิบูลชล; และคนอื่นๆ. (2551). *แนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท.

- ซัชชญา ศรีอรุณสว่าง; และ ชลวิทย์ เชื้อหอม. (2553). *หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและตัวชี้วัด*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2553, จาก http://203.155.220.118/info/Plan/planUp/p_9.pdf
- दनัย เทียนพุดม. (2528). *เคล็ดลับเทคนิคสำหรับนักบริหาร*. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2553, จาก <http://www.gotomanager.com/news/printnews.aspx?id=8498>
- दनวุศิน เจริญ. (2551). *ขั้นตอนและประเภทในการวิจัย*. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2553, จาก <http://www.siamrath.co.th/uifont/ArticleDetail.aspx?nid=5446&acid=5446>
- ดวงเดือน อ่อนน้อม. (2529). *การศึกษาสำหรับเด็กความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองพิภา วิริยะพันธุ์. (2546). *กลยุทธ์การสร้างความโดดเด่นสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดีย บั๊คส์.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทฤษฎีการบริหาร. (ม.ป.ป.). *นิยามคำว่า บริหาร*. สืบค้นเมื่อ 26 พฤษภาคม 2555, จาก <http://school.obec.go.th/watdonwai/e-learning/M.Ed/pptadmin2.ppt>
- ธีรเดช สุขโข. (2543, กันยายน). *เมื่อลูกคุณเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. *ครูเชียงราย*. 37(219): 9-10.
- เกียรติชัย เอี่ยมวรรณ. (2544). *พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย (ฉบับใหม่)*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- นรรัตน์ ผันเขียว. (2551). *ทฤษฎีพหุปัญญา*. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552, จาก http://www.ffc.or.th/ffc_scoop/2551/scoop_2551_11_17.php
- นุชนาฏ. (2552). *การพัฒนาบุคลากร Development of Personnel*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=170.0>
- นุชนาถ สุนทรพันธุ์. (2537). *การศึกษาสำหรับเด็กสติปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2544). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การพัฒนามาตรประเมินคุณลักษณะความสามารถพิเศษของเด็กนักเรียนอายุ 6-12 ปีตามแนวคิดของ Renzulli*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเทียม ศิริปัญญา. (2551, มีนาคม). *ทำไม? จึงต้องจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. *การศึกษาไทย*. 4(42): 25.

- บุญส่ง ล้อประกานต์สิทธิ์. (2545). *การบริหารจัดการการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. สารนิพนธ์ กศ. ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ประเวศน์ มหารัตนสกุล. (2548). *วัฒนธรรมองค์กรสร้างการทำงานอย่างมีมาตรฐาน*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2551, จาก <http://www.budmgt.com/topics/top02/org-culture-stdwk.html>
- เปลื้อง ณ นคร. (2542). *ความหมาย องค์กรประกอบ*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.online-english-thai-dictionary.com/definition.aspx?data=2&word=%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B9%8C%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%9A>
- ผดุง อารยะวิญญู. (2523). *การศึกษาพิเศษในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2531). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญญาเลิศ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ผดุง อารยะวิญญู; วาสนา เลิศศิลป์; และกุลยา ก่อสุวรรณ. (2551). *การสอนเด็กปัญญาเลิศ*. กรุงเทพฯ: เจ เอ็น ที.
- ผู้นำและภาวะผู้นำ. (2548). *ผู้นำและภาวะผู้นำ*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2554, จาก www.lcct.ac.th/office/home_el/book/page01.doc
- พ. เสถบุตร. (2548). *ENGLISH-THAI DICTIONARY*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- พจนานุกรม. (2553). *ความหมาย follow-up*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2553, จาก <http://th.w3dictionary.org/index.php?q=follow-up>
- พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ความหมาย องค์กรประกอบ*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-43-search.asp>
- พจนานุกรมไทยอิเล็กทรอนิกส์ไทย-อังกฤษ LEXITRON เวอร์ชัน 2009. (2553). *ความหมาย องค์กรประกอบ*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก http://lexitron.nectec.or.th/2009_1/index.php?q=lookup/form/submit
- พัชรา ลินลอยมา. (2551). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย*. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2553, จาก http://www.ajampat.com/data/document_study01.doc

- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชา ปรัชญาชีวิตหัวข้อการบรรยาย ปรัชญาชาวบ้าน*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2551, จาก http://www.social.nu.ac.th/learn_more/lift/01.doc
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2544). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร: กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- เพลินตา ประดับสุข. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโครงการ ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ; และ วิบูลย์ ไตวณะบุตร. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (Principles and Theory of Educational Administration)*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มลิวัลย์ ลับโพธิ์. (2546). *สรุปรายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทยในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2548, ตุลาคม-ธันวาคม). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม*. *วารสารครุศาสตร์*. 34(2): 208-219.
- มัย สุขเยี่ยม. (2551, มกราคม). *คุณลักษณะของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในระดับสถานศึกษา*. *วิทยาจารย์*. 107(3): 71.
- มียากาวะ, ทาดาโอะ. (2529). *เศรษฐกิจเบื้องต้น*. แปลโดย คงศักดิ์ สันติพฤกษ์วงศ์. กรุงเทพฯ: ฐู้งแจ่ง.
- ร่วมมิตร คำผา. (2551). *รูปแบบการสร้างและพัฒนาเครือข่ายของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิ์การาม ตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2551, จาก http://www.onec.go.th/news46/pr/n_pr/n-50/n_501118.htm
- รายละเอียดการเขียนแผนภาพการไหลข้อมูล. (2548). *การวิเคราะห์และออกแบบระบบ*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก http://www.enfe.go.th/enfe_2548/thai/thai01/thai12030.html
- โรงเรียนสังกัดบางรุงเทพ. (ม.ป.ป.). *ศัพท์ทางการส่งกำลังบำรุงที่ควรทราบ*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.rta.mi.th/630b0u/3003.htm>

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2553). *การวิจัยในชั้นเรียน*. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2553, จาก <http://acp.assumption.ac.th/newweb/2552/vichagan52/researchinclass.pdf>
- วิกิพีเดีย. (2553). *การวิจัย*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2553, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2>
- วิกิพีเดีย. (2553). *รายชื่อโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2553, จาก <http://www.th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8.....>
- วินัย ดิสงส์. (2550). *การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (ม.ป.ป.). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: แมส พับลิชชิ่ง.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). *การบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรชัย แซ่ซึมและนาถธิดา จันดก. (2550). *บทความเกี่ยวกับเด็กพิเศษ: รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2550, จาก <http://www.my.dek-d.com/Antonia/story/viewlongc.php?id=58422&chapter=31>
- ศักดิ์ดา ปัญจพรผล. (2548). *รวมบทความการสำรวจค้นหาและจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เด็กที่มีความสามารถพิเศษ.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545, มกราคม). *ประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา : คุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์*. *วารสารวิชาการ*. 5(1): 9.
- สนธิรัก เทพธัญญ์. (2542). *กลไกการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.moe.go.th/wijai/boad.htm>
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จตุพร ดีไซน์.
- สมบุญรณ์ พรหมนภพ. (2521). *หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: องค์ศิลป์การพิมพ์.
- สังวาลย์ วุฒิสเสลา. (2548). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2554, จาก http://www.lib.ubru.ac.th/e_thesis/view_book.php?id=116
- ลีปพนนท์ เกตุทัต. (2549). *การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถและนวัตกรรมการเรียนรู้ในประเทศไทย*. นครปฐม: โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์.
- เสรี ชัดเข้ม. (2537, พฤศจิกายน – 2538, มีนาคม). *โมเดลและการสร้างโมเดล*. *ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา*. 9(2): 50.

- สุทัศน์ ขอบคำ. (2540). *รูปแบบการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*.
 ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2547). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย
 อีสเทิร์นเอเซีย.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554). *วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (CLASSROOM ACTION RESEARCH)*.
 สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.addkute3.com/wp-content/uploads/2011/11/car.pdf>
- โสภณ แยมทองคำ. (2545). *การศึกษาศาสนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ
 พิเศษทางวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2553). *สกศ. จัดทำมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถ
 พิเศษ*. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2554, จาก
<http://www.wangjom.com/newseducation/289.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ
 บริหารการศึกษา*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษา
 สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2543). *ความเป็นเลิศทางการศึกษา: แนวนโยบายของสหราชอาณาจักร*. กรุงเทพฯ:
 อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- (2544ก). *รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ*.
 กรุงเทพฯ: ศูนย์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ.
- (2544ข). *เก่ง ดี มีสุข คู่มือการให้บริการด้านแนะแนวและจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545ก). *รายงานสรุปสภาพปัจจุบันและยุทธศาสตร์
 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ:
 ภาพพิมพ์:
- (2545ข). *รายงานการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูน
 ประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
 ตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ภาพพิมพ์: กรุงเทพฯ.
- . (2549). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- . (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535*. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2553, จาก <http://www.onec.go.th/plan/surang/17p.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- . (2548). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ(พ.ศ. 2549-2559)*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 3 นครราชสีมา. (2555). *การพัฒนาบุคลากร*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.did.go.th/region3/knowledge/linklife/admin/management/humandvelop.htm>
- สำอองค์ ธีรบุญธนะและบุญเทียม ศิริปัญญา. (2549, ตุลาคม). เมื่อลูกคุณเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ. *วารสารการศึกษาไทย*. 3(25): 61-66.
- หทัยรัตน์ ลิ้มอรุณวงศ์. (2553). *การติดตามและประเมินผล*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2553, จาก <http://tsumis.tsu.ac.th/tsukm/UploadFolder%5Ctsu.pdf>
- หวน พิณรุฬพันธ์. (2552). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2553, จาก <http://personal.swu.ac.th/facstaffs/huan/การบริหารทรัพยากรการศึกษา.doc>
- หลักการบริหารด้วย 4M. (2552). *หลักการบริหารด้วย 4M*. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2555, จาก <http://watsin17.wordpress.com/2008/11/29>
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2543). *การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อการผลิตสื่อ ผลิตสื่อการสอน*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.train355311.freehomepage.com/link/Analysis-media.htm>
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2008, May). *IGIL NEWSLETTER*. 1(1): 1-7.
- อรพินท์ ชูชม; มนัส บุญประกอบ; และพรธณี บุญประกอบ. (2545). *การวิจัยประเมินผลโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS) ของโรงเรียนสาธิต*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2549, กันยายน-ตุลาคม). สถานการณ์อัจฉริยะของเด็ก ที่ยังรอความ
เข้าใจ. *สสวท.* 34(144): 23.
- อักษรเจริญทัศน์. (2543). AKSORN'S Thai Learner's Dictionary. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541, มีนาคม). โมเดล (Model). *วิชาการ.* 1(3): 23-25.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2541). รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.....
การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2547, กรกฎาคม). ไปดูเขาจัดการศึกษาเด็ก Gifted ที่ออสเตรเลีย.
สานปฏิรูป. 7(75): 96-97.
- อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์; เฉลียวศรี พิบูลชล; และ อรุณี วิยะจิตรา. (2554). *การพัฒนามาตรฐาน
การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ.* (ซีดี-รอม)
- โอเคเนชั่น. (2551). *ประโยชน์การทำวิจัย.* สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2555, จาก
<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=35994>
- อำนาจ ศรีแสง. (2555). *การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา.* สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2555,
จาก http://www.drjirawat.com/file/paper_pdf/pdf1327744680.pdf
- drdan. (2550). *การวิเคราะห์ปัญหาการเข้าถึงการศึกษาในมุมมองเศรษฐศาสตร์.* สืบค้นเมื่อ 22
ธันวาคม 2551, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=177373>
- Clark, Barbara. (1988). *Growing Up Gifted: Developing the Potential of Children at Home
and at School.* 4th ed. New York: Merrill.
- Council of Curriculum Examinations and Assessment. (2006). *Gifted and talented
children in (and out) of the classroom. A report for the Council of Curriculum,
Examinations and Assessment (CCEA) Feb 28 2006.* Retrieved January 24,
2010, from www.nicurriculum.org.uk/.../gifted/gifted_children_060306.pdf
- Department for Children, Schools and Families. (2009). *Evaluating gifted and talented
education: The school improvement partner's role in engaging the school.* UK.
- Department of Education, Training and the Arts. (2010). *Framework for Gifted
Education.* Retrieved January 30, 2010, from [http://education.qld.gov.au/
publication/production/reports/pdfs/giftedandtalfwrk.pdf](http://education.qld.gov.au/publication/production/reports/pdfs/giftedandtalfwrk.pdf)
- Department of Education and Children's Services. (2007). *Policy Statement: Gifted and
Talented Children and Students Policy.* South Australia.

- Lim Shan-Loong, Mark. (2001, October 19). *The Gifted Education Programme in Singapore*. Retrieved March 1, 2010, from <http://marklsl.tripod.com/Writings/gifed.htm>
- Macmillan, Thomas T. (1971). *The Delphi Technique*. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2553. <http://www.thaihed.com/demo/show.php?SID=131>
- Mathews, Donna. (2007, Summer). School-Within-a-School Gifted Programs: Perceptions of Students and Teachers in Public Secondary Schools. *Gifted Child Quarterly*. 51(3): 256.
- Ministry of Education. (2007). The White Book of Gifted Education. Retrieved January 29, 2010, from <http://www.ntnu.edu.tw/spe/cage/White%20book-%20final-%200710.pdf>
- NAGC. (1998). *Administration and Management*. Retrieved May 12, 2010, from <http://www.nmgifted.org/SI2007/Administration%20&%20Mgmt.doc>
- National Association for Gifted Children. (2010). *Program Administration: Exploring Guiding Principle 1*. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.nagc.org/index.aspx?id=466>
- National Association for Gifted Children. (2010). *Program Administration: Exploring Guiding Principle 2*. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.nagc.org/index.aspx?id=467>
- National Association for Gifted Children. (2010). *Program Administration: Exploring Guiding Principle 3*. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.nagc.org/index.aspx?id=468>
- National Association for Gifted Children. (2010). *Program Administration: Exploring Guiding Principle 4*. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.nagc.org/index.aspx?id=469>
- National Association for Gifted Children. (2010). *Program Administration: Exploring Guiding Principle 6*. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.nagc.org/index.aspx?id=473>
- Sally Wehmeier. (2000). *Oxford Advance Learner's dictionary*. Sixth edition. China.

- Sum Chee Wah. (2009). *Policy and Implementation Paradigm for Gifted Education in Singapore*. Retrieved January 25, 2009, from <http://www.docstoc.com/docs/15096642/Policy-and-Implementation-Paradigm-for-Gifted-Education-in-Singapore>
- The Nord Anglia team. (2001). *An evaluation of the Gifted & Talented Strand of Excellence in Cities during its pilot year (1999-2000)*. Retrieved September 12, 2009, from <http://www.standards.dfes.gov.uk/.../summaryreportfornordanglia.doc>
- The White Book of Gifted Education*. Retrieved January 29, 2010, from <http://www.ntnu.edu.tw/spe/cage/White%20book-%20final-%200710.pdf>
- Queensland Government. (2008). *Gifted and Talented Students Action Plan 2008- 2010*. Retrieved May 22, 2012, from http://www.qagtc.org.au/files/Strategies_Indicators_Document.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร รอบที่ 1
2. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดสฟาย รอบที่ 2
3. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดสฟาย รอบที่ 3
4. แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย

รอบที่ 2

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ การนำองค์กร นโยบาย ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร ระบบแนะแนวและจิตวิทยา ความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การประเมินผลโครงการ และการวิจัย ติดตามผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาของท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 41 – 50 ปี มากกว่า 50 ปี
3. ตำแหน่ง
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา
- รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
- หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- อื่นๆ (กรุณาระบุ)
4. ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- น้อยกว่า 5 ปี ปี 5 - 10 ปี
- มากกว่า 10 ปี มากกว่า 15 ปี
5. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก
6. ท่านเคยได้รับความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จากข้อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- สำเร็จการศึกษามาโดยตรง
- เคยเข้ารับการอบรมในหัวข้อ.....
- ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- อื่นๆ (กรุณาระบุ)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 (ข้อคำถามได้จากการรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์จากโรงเรียนต่างๆ ในรอบแรก)

ให้ท่านพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี่ว่าท่านมีความคิดเห็นต่อข้อคำถามมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยมากที่สุด

และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ในแต่ละข้อคำถาม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	<p>1. การนำองค์กร หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารโดยใช้คุณลักษณะการเป็นผู้นำ บทบาทหน้าที่และการวางแนวทางปฏิบัติงานของตน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ</p> <p>1.1 คุณลักษณะผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ</p> <p>1. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์.....</p> <p>2. เห็นความสำคัญในการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....</p> <p>3. มีองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....</p> <p>4. มีความมุ่งมั่นที่จะทำโครงการฯ อย่างจริงจัง.....</p> <p>5. เลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน.....</p> <p>6. มีทักษะในการสื่อสาร ในการแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอก.....</p> <p>7. ให้อิสระในการออกแบบการทำงานตามขอบข่ายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน.....</p> <p>8. รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา.....</p> <p>9. พุดคุยเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา.....</p>						
	<p>1.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารโครงการฯ</p> <p>10. ร่วมวางนโยบายและมีทิศทางการดำเนินโครงการฯ อย่างชัดเจน.....</p> <p>11. ร่วมลงมือปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา.....</p>						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
12.	มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย.....						
13.	ออกแบบขั้นตอนและวิธีการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการฯ.....						
14.	ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน.....						
15.	ดำเนินงานเป็นผู้ประสานงานให้บุคลากรภายในองค์กรทำงานร่วมกันด้วยความราบรื่น.....						
16.	เป็นผู้เปิดทางขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้ก่อน แล้วจึงให้ผู้ปฏิบัติงานประสานงานต่อ.....						
17.	จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนอนุมัติเบิก-จ่ายงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน.....						
18.	เป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุนในการก่อตั้งและดำเนินโครงการฯ.....						
19.	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ.....						
1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ							
20.	มีการระดมความคิดและรับฟังความคิดเห็นจากหลายๆ ฝ่าย จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผนโครงการฯ.....						
21.	มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ.....						
22.	มีการทำงานเป็นที่มของบุคลากรในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
23.	การดำเนินโครงการฯ ต้องใช้การบริหารแบบองค์รวม คือมีการวางแผนการทำงานเชื่อมต่อกับทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ.....						
24.	การบริหารโครงการฯ ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนแผนตามบริบทที่เปลี่ยนไป.....						
25.	มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี.....						
26.	มีการใช้เครื่องมือในการวัดแววที่มีประสิทธิภาพและวัดซ้ำหลายครั้งด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความสามารถพิเศษของนักเรียนที่แท้จริงและพัฒนาให้เหมาะสม.....						
27.	มีการนำหลักสูตร การลดระยะเวลาเรียน การเพิ่มพูนประสบการณ์ การขยายหลักสูตร การให้มีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษามาสมผสนและปรับใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน.....						
28.	มีการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษทั้งในและต่างประเทศ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือมีปัญหาใดเกิดขึ้นบ้าง.....						
29.	มีการวางแผนรองรับปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต.....						
30.	มีการติดตามวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโครงการฯ.....						
31.	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
32.	2. นโยบาย หมายถึง แนวทางดำเนินงานของโรงเรียน ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและมีความเข้าใจในการร่วมกันปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้						
33.	ตามนโยบายได้กำหนดถึงการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ.....						
34.	นโยบายต้องมีความชัดเจนเพื่อสามารถนำไปดำเนินโครงการฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม.....						
35.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือ การผลิตนักเรียนที่สามารถสร้างนวัตกรรมได้.....						
36.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือการส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม.....						
37.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน.....						
38.	นโยบายต้องมาพร้อมกับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ชัดเจน.....						
39.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ.....						
39.	มีการสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนและทั่วถึงจะทำให้การดำเนินโครงการฯ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	3. ด้านบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานด้านการกำหนดตำแหน่ง การวางแผนกำลังคน การคัดเลือก การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร และการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3.1 การกำหนดตำแหน่ง 40. มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ และคณะกรรมการ..... 41. มีการกำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียน..... 42. มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นิเทศการสอนและให้คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ.....						
	3.2 การคัดเลือกบุคลากร 43. ครูมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษโดยตรง..... 44. ครูผู้สอนควรมีบุคลิกและเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน..... 45. ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....						
	3.3 การพัฒนาบุคลากร 46. มีครูรุ่นพี่เป็นผู้คอยดูแล ให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนให้แก่ครูใหม่..... 47. มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	3.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ						
48.	พูดคุยสอบถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ.....						
49.	เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าอบรม ดูงานและสนับสนุนการศึกษาต่อ.....						
50.	มีนโยบายให้ครูผู้สอนได้รับค่าตอบแทนในการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนอกเวลา.....						
	3.5 วัฒนธรรมองค์กร						
51.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ.....						
52.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหารมีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน.....						
53.	วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น.....						
	4. ด้านทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนในการเพิ่มทักษะการเรียนรู้หรืออำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อันได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และงบประมาณ						
	4.1 งบประมาณ						
54.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง.....						
55.	สมาคมผู้ปกครองและสมาคมศิษย์เก่ามีส่วนสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับโครงการฯ.....						

ร.ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
56.	4.2 สื่อ สื่อและอุปกรณ์มีความยาก ซับซ้อน และมีความจำเพาะต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....						
57.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....						
58.	4.3 สถานที่ มีศูนย์พัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ครูสามารถสังเกตความสนใจและความสามารถของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น.....						
59.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้.....						
60.	5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา หมายถึง ระบบการทำงานทางด้านจิตวิทยาอันเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการให้คำแนะนำและการปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการทำงานเป็นทีมระหว่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษาพิเศษ ครู และผู้ปกครอง.....						
61.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน.....						

ร.ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
62.	มีการให้ความรู้ การปรับทัศนคติและเทคนิคพื้นฐานของการแนะแนวและจิตวิทยาแก่ครูทุกท่าน เพื่อให้รู้วิธีสังเกตศักยภาพที่โดดเด่นอย่างเป็นระบบ.....						
63.	มีการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับความช่วยเหลือทางด้านจิตวิทยา ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเกินกว่าครูจะช่วยเหลือได้.....						
64.	มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็กและการส่งเสริมศักยภาพของเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม.....						
65.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน.....						
	6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การติดต่อ สื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้						
	6.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง						
66.	โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....						
67.	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ.....						
68.	โรงเรียนแจ้งผู้ปกครองให้ทราบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่และการเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการฯ.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	6.2 การมีส่วนร่วม						
69.	การเชิญผู้ประกอบการมาเป็นวิทยากร เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพนั้นๆ						
70.	ผู้ประกอบการสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ						
71.	ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยการช่วยเหลือด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง						
	6.3 การสนับสนุนจากชุมชน						
72.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียน เช่น ตำรวจจราจร เจ้าหน้าที่พยาบาล เป็นต้น						
73.	ชุมชนให้การสนับสนุนโครงการฯ ในด้านต่างๆ เช่น การให้ความรู้ การให้เข้าชมแหล่งเรียนรู้หรือฝึกอาชีพ เป็นต้น						
	7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก หมายถึง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ การให้ความรู้ รวมไปถึงความร่วมมือด้านงานวิจัย						
74.	ในช่วงแรกของการดำเนินโครงการฯ ต้องอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก						
75.	หน่วยงานภายนอกให้ความรู้และคำแนะนำแก่บุคลากรในโรงเรียน						

รท	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
76.	การเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ มาถ่ายทอดประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดจินตนาการและแรงบันดาลใจ.....						
77.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....						
78.	การทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันทางวิชาการต่างๆ จะเป็นส่วนเสริมองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร และสามารถนำมาปรับใช้ในโครงการฯ ในโรงเรียนได้.....						
79.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้านความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน และเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง						
	8. ด้านการประเมินผลโครงการ หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินโครงการฯ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่						
	8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล						
80.	การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที.....						
	8.2 ประเมินผลหลังจบโครงการ						
81.	การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าโครงการฯ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร.....						

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	
		5	4	3	2	1	
82.	ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถนำสรุปผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการฯ ครั้งต่อไป.....						
83.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ						
	9. การวิจัยติดตามผล หมายถึง การดำเนินการเก็บข้อมูลและส่งต่อ การติดตามการศึกษาต่อของนักเรียน รวมถึงการค้นคว้า วิเคราะห์ ทดลองอย่างมีระบบเพื่อหาคำตอบหรือเป็นแนวทางการพัฒนาโครงการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต						
	9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล						
84.	นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ						
85.	การส่งต่อข้อมูลจากระดับประถมสู่มัธยม ทั้งประวัติ ผลงาน (Port Folio) ของนักเรียนจะช่วยให้ฝ่ายมัธยมสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ						
	9.2 ติดตามการศึกษาต่อ						
86.	การติดตามผลหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ.....						
	9.3 ลักษณะงานวิจัย						
87.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการประเมินโครงการว่าประสบความสำเร็จเพียงใด						
88.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้						

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารตามขั้นตอนเดลฟาย

รอบที่ 3

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ การนำองค์กร นโยบาย ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร ระบบแนะแนวและจิตวิทยา ความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การประเมินผลโครงการ และการวิจัย ติดตามผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาของท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 41 – 50 ปี มากกว่า 50 ปี
3. ตำแหน่ง
 - ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
 - หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
 - รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
 - อื่นๆ (กรุณาระบุ)
4. ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
 - น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี
 - มากกว่า 10 ปี มากกว่า 15 ปี
5. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
ปริญญาโท
ปริญญาเอก
6. ท่านเคยได้รับความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จากข้อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - สำเร็จการศึกษามาโดยตรง
 - เคยเข้ารับการอบรมในหัวข้อ.....
 - ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - อื่นๆ (กรุณาระบุ)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 ได้แสดงค่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่จากการเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 (ผู้บริหารทั้ง 22 ท่าน) และได้แสดงคำตอบของท่านเองในรอบที่ 2 เพื่อให้ทบทวนคำตอบอีกครั้ง โดยท่านสามารถเปลี่ยนหรือยืนยันคำตอบของตนก็ได้

- * หมายถึง ค่ามัธยฐาน (ค่ากลางของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่)
 □ หมายถึง ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (ช่วงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่)
 ▲ หมายถึง คำตอบของท่านในรอบที่ 2

วิธีการ แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1. ท่านไม่เปลี่ยนคำตอบ

1.1 โดยคำตอบของท่านอยู่ในพิสัยระหว่างควอไทล์ [* ▲] ท่านไม่ต้องทำเครื่องหมายใดๆ ในข้อคำถามนั้น

1.2 หากคำตอบของท่านอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ [□] ▲ (แสดงว่าท่านมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้บริหารส่วนใหญ่) ขอให้ท่านกรรณาเขียนเหตุผลลงในช่องข้อเสนอแนะของข้อคำถามนั้นๆ แต่ถ้าไม่มีการอธิบายจะถือว่าเห็นด้วย

1. ท่านต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ท่านต้องการ

2.1 หากคำตอบใหม่ของท่านอยู่ในพิสัยระหว่างควอไทล์ [✓*▲] ท่านจะเขียนเหตุผลอธิบายหรือไม่ก็ได้

2.2 หากคำตอบใหม่ของท่านอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ [□*▲] ✓ ขอให้ท่านกรรณาเขียนเหตุผลลงในช่องข้อเสนอแนะของข้อคำถามนั้นๆ แต่ถ้าไม่มีการอธิบายจะถือว่าไม่เปลี่ยนคำตอบ

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	<p>1. การนำองค์กร หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารโดยใช้คุณลักษณะการเป็นผู้นำ บทบาทหน้าที่และการวางแนวทางปฏิบัติงานของตน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ</p> <p>1.1 คุณลักษณะผู้บริหารโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ</p>						
1.	เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์.....	* ▲					
2.	เห็นความสำคัญในการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	* ▲					
3.	มีองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	* ▲					
4.	มีความมุ่งมั่นที่จะทำโครงการฯ อย่างจริงจัง.....	* ▲					
5.	เลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน.....	* ▲					
6.	มีทักษะในการสื่อสาร ในการแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอก.....	* ▲					
7.	ให้อิสระในการออกแบบการทำงานตามขอบข่ายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน.....	* ▲					
8.	รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา.....	* ▲					
9.	พูดคุยเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชา.....	* ▲					
	1.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารโครงการฯ						
10.	ร่วมวางนโยบายและมีทิศทางดำเนินการโครงการฯ อย่างชัดเจน.....	* ▲					
11.	ร่วมลงมือปฏิบัติงานกับผู้ได้บังคับบัญชา.....	* ▲					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
12.	มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้ เป็นไปตามนโยบาย	* ▲					
13.	ออกแบบขั้นตอนและวิธีการคัดเลือกนักเรียนเข้า โครงการฯ	* ▲					
14.	ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	* ▲					
15.	ดำเนินงานเป็นผู้ประสานงานให้บุคลากรภายใน องค์กรทำงานร่วมกันด้วยความราบรื่น	* ▲					
16.	เป็นผู้เปิดทางขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ภายนอกให้ก่อน แล้วจึงให้ผู้ปฏิบัติงานประสานงาน ต่อ	* ▲					
17.	จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนอนุมัติเบิก-จ่าย งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ใน การเรียนการสอน	* ▲					
18.	เป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุนในการก่อตั้งและดำเนิน โครงการฯ	* ▲					
19.	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขัน ทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ	* ▲					
1.3 ระบบการบริหาร /แนวทางปฏิบัติ							
20.	มีการระดมความคิดและรับฟังความคิดเห็นจาก หลายๆ ฝ่าย จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและการ วางแผนโครงการฯ	* ▲					
21.	มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ	* ▲					
22.	มีการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	* ▲					

ร.ก.	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
23.	การดำเนินโครงการฯ ต้องใช้การบริหารแบบองค์รวม คือมีการวางแผนการทำงานเชื่อมต่อกับทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ	* ▲					
24.	การบริหารโครงการฯ ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนแผนตามบริบทที่เปลี่ยนไป	* ▲					
25.	มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี	* ▲					
26.	มีการใช้เครื่องมือในการวัดแววที่มีประสิทธิภาพและวัดซ้ำหลายครั้งด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความสามารถพิเศษของนักเรียนที่แท้จริงและพัฒนาให้เหมาะสม	* ▲					
27.	มีการนำหลักสูตร การลดระยะเวลาเรียน การเพิ่มพูนประสบการณ์ การขยายหลักสูตร การให้มีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษามาผสมผสานและปรับใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	* ▲					
28.	มีการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษทั้งในและต่างประเทศ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือมีปัญหาใดเกิดขึ้นบ้าง	* ▲					
29.	มีการวางแผนรองรับปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต	* ▲					
30.	มีการติดตามวิทยากรใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโครงการฯ	* ▲					
31.	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	* ▲					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
32.	2. นโยบาย หมายถึง แนวทางดำเนินงานของโรงเรียน ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการสื่อสารให้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและมีความเข้าใจในการ ร่วมกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่วางไว้	* ▲					
33.	ตามนโยบายได้กำหนดถึงการส่งเสริมนักเรียนที่ ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ	* ▲					
34.	นโยบายต้องมีความชัดเจนเพื่อสามารถนำไปดำเนิน โครงการฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม	* ▲					
35.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือ การผลิตนักคิดที่ สามารถสร้างนวัตกรรมได้	* ▲					
36.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือการส่งเสริม นักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ ให้แก่สังคม	* ▲					
37.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน มากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน	* ▲					
38.	นโยบายต้องมาพร้อมกับการสนับสนุนด้าน งบประมาณที่ชัดเจน	* ▲					
39.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมา ตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ	* ▲					
39.	มีการสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนและทั่วถึงจะทำให้ การดำเนินโครงการฯ ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย	* ▲					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย ที่สุด	ไม่ เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	3. ด้านบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานด้านการกำหนดตำแหน่ง การวางแผนกำลังคน การคัดเลือก การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร และการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
	3.1 การกำหนดตำแหน่ง						
40.	มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ และคณะกรรมการ.....	*	▲				
41.	มีการกำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียน.....	*	▲				
42.	มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นี้เทศการสอนและให้คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ	*	▲				
	3.2 การคัดเลือกบุคลากร						
43.	ครูมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษโดยตรง.....	*	▲				
44.	ครูผู้สอนควรมีบุคลิกและเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน.....	*	▲				
45.	ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	*	▲				
	3.3 การพัฒนาบุคลากร						
46.	มีครูรุ่นพี่เป็นผู้คอยดูแล ให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนให้แก่ครูใหม่	*	▲				
47.	มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก	*	▲				

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
3.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ							
48.	พูดคุยสอบถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	* ▲					
49.	เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าอบรม ดูงานและสนับสนุนการศึกษาต่อ	* ▲					
50.	มีนโยบายให้ครูผู้สอนได้รับค่าตอบแทนในการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนอกเวลา	* ▲					
3.5 วัฒนธรรมองค์กร							
51.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ	* ▲					
52.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหาร มีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	* ▲					
53.	วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึงและเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น	* ▲					
4. ด้านทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนในการเพิ่มทักษะการเรียนรู้หรืออำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อันได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และงบประมาณ							
4.1 งบประมาณ							
54.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	* ▲					
55.	สมาคมผู้ปกครองและสมาคมศิษย์เก่ามีส่วนสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับโครงการฯ	▲ *					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
56.	4.2 สื่อ สื่อและอุปกรณ์มีความยาก ซับซ้อน และมีความ จำเพาะต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	*	▲				
57.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อ เสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ	*	▲				
58.	4.3 สถานที่ มีศูนย์พัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ครู สามารถสังเกตความสนใจและความสามารถของ นักเรียนได้ชัดเจนขึ้น	*	▲				
59.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจ และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	*	▲				
60.	5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา หมายถึง ระบบการ ทำงานทางด้านจิตวิทยาอันเป็นส่วนหนึ่งในการ คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการให้ คำแนะนำและการปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มี พัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการทำงานเป็นทีมระหว่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา นักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษา พิเศษ ครู และผู้ปกครอง	*	▲				
61.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนา เด็กแต่ละคน	*	▲				

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
62.	มีการให้ความรู้ การปรับทัศนคติและเทคนิคพื้นฐานของการแนะแนวและจิตวิทยาแก่ครูทุกท่าน เพื่อให้รู้วิธีสังเกตศักยภาพที่โดดเด่นอย่างเป็นระบบ	*	▲				
63.	มีการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับความช่วยเหลือทางด้านจิตวิทยา ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเกินกว่าครูจะช่วยเหลือได้	*	▲				
64.	มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็กและการส่งเสริมศักยภาพของเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม	*	▲				
65.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน	*	▲				
6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การติดต่อ สื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้							
66.	โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	*	▲				
67.	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ	*	▲				
68.	โรงเรียนแจ้งผู้ปกครองให้ทราบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่และการเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการฯ	*		▲			

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
6.2 การมีส่วนร่วม							
69.	การเชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร เพื่อให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ นั้นๆ		* ▲				
70.	ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินโครงการฯ	* ▲					
71.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยการ ช่วยเหลือด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วม กิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วม กิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง	* ▲					
6.3 การสนับสนุนจากชุมชน							
72.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้บริการและอำนวยความสะดวก สะดวกแก่ครูและนักเรียน เช่น ตำรวจจราจร เจ้าหน้าที่พยาบาล เป็นต้น	* ▲					
73.	ชุมชนให้การสนับสนุนโครงการฯ ในด้านต่างๆ เช่น การให้ความรู้ การให้เข้าชมแหล่งเรียนรู้หรือฝึกอาชีพ เป็นต้น	* ▲					
7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก หมายถึง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนสนับสนุนใน การดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะในด้านงบประมาณ การให้ความรู้ รวมไปถึงความร่วมมือด้านงานวิจัย ในช่วงแรกของการดำเนินโครงการฯ ต้องอาศัยการ สนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก							
74.	หน่วยงานภายนอกให้ความรู้และคำแนะนำแก่ บุคลากรในโรงเรียน			* ▲			
75.	หน่วยงานภายนอกให้ความรู้และคำแนะนำแก่ บุคลากรในโรงเรียน	* ▲					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
76.	การเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ มาถ่ายทอดประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดจินตนาการและแรงบันดาลใจ	*		▲			
77.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	*	▲				
78.	การทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันทางวิชาการต่างๆ จะเป็นส่วนเสริมองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร และสามารถนำมาปรับใช้ในโครงการฯ ในโรงเรียนได้	*		▲			
79.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้านความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน และเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง	*		▲			
80.	8. ด้านการประเมินผลโครงการ หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินโครงการฯ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ 8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที	*			▲		
81.	8.2 ประเมินผลหลังจบโครงการ การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าโครงการฯ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร	*		▲			

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย มาก ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
82.	ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถนำสรุปผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการฯ ครั้งต่อไป	*	▲				
83.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	*	▲				
84.	9. การวิจัยติดตามผล หมายถึง การดำเนินการเก็บข้อมูลและส่งต่อ การติดตามการศึกษาต่อของนักเรียน รวมถึงการค้นคว้า วิเคราะห์ ทดลองอย่างมีระบบเพื่อหาคำตอบหรือเป็นแนวทางการพัฒนาโครงการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต 9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ	*	▲				
85.	การส่งต่อข้อมูลจากระดับประถมสู่มัธยม ทั้งประวัติ ผลงาน (Port Folio) ของนักเรียนจะช่วยให้ฝ่ายมัธยมสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ	*	▲				
86.	9.2 ติดตามการศึกษาต่อ การติดตามผลหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ	*	▲				
87.	9.3 ลักษณะงานวิจัย มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการประเมินโครงการว่าประสบความสำเร็จเพียงใด	*	▲				
88.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้	*	▲				

ภาคผนวก ข

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ตาราง 7 การแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และ
รอบที่ 3

ตาราง 9 การจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (N=22)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	3	13.60
หญิง	19	86.40
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	4.50
30 – 40 ปี	3	13.60
มากกว่า 40 ปี	6	27.30
มากกว่า 50 ปี	12	54.50
3. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	18.20
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	5	22.70
หัวหน้าโครงการฯ	3	13.60
รองหัวหน้าโครงการฯ	1	4.50
อื่นๆ	9	40.90
4. ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ		
น้อยกว่า 5	3	13.60
5 - 10 ปี	8	36.40
มากกว่า 10 ปี	5	22.70
มากกว่า 15 ปี	6	27.30
5. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	6	27.30
ปริญญาโท	11	50.00
ปริญญาเอก	5	22.70

ตาราง 6 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
6. ท่านเคยได้รับความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับ		
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ		
สำเร็จการศึกษามาโดยตรง	5	22.70
เคยเข้ารับการอบรม	16	72.70
ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง	18	81.80
อื่นๆ	5	22.70

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ความ สอดคล้อง คลัง
		อ.1	อ.2	อ.3	อ.4	อ.5		
36.	เป้าหมายการดำเนินโครงการ คือการส่งเสริม นักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ ให้แก่สังคม	0	1	1	1	1	0.80	✓
37.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน มากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	✓
38.	นโยบายต้องมาพร้อมกับการสนับสนุนด้าน งบประมาณที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	✓
2.2 การสื่อสารนโยบาย								
39.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมา ตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	✓
40.	มีการสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนและทั่วถึงจะทำให้ การดำเนินโครงการ ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	✓
41.	การสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนจะทำให้บุคลากร เข้าใจตรงกัน	1	0	0	1	0	0.40	X
3. ด้านบุคลากร								
3.1 การกำหนดตำแหน่ง								
42.	มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้า โครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ และคณะกรรมการ	0	1	1	1	1	0.80	✓
43.	มีการกำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการ พัฒนาศักยภาพให้แก่ นักเรียน	1	1	1	1	1	1.00	✓
44.	มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นิเทศการสอนและให้ คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ	1	1	1	1	1	1.00	✓
45.	มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นิเทศการสอนและให้ คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ	0	1	1	0	1	0.60	✓

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ความ สอดคล้อง
		อ.1	อ.2	อ.3	อ.4	อ.5		
4. ด้านทรัพยากร								
4.1 งบประมาณ								
56.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	1	1	1	-1	1	0.60	✓
57.	สมาคมผู้ปกครองและสมาคมศิษย์เก่ามีส่วนสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับโครงการฯ	1	1	1	1	1	1.00	✓
4.2 สื่อ								
58.	สื่อและอุปกรณ์มีความยาก ซับซ้อน และมีความจำเพาะต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	0	1	0	1	1	0.60	✓
59.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	1	1	1	1	1	1.00	✓
4.3 สถานที่								
60.	มีศูนย์พัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ครูสามารถสังเกตความสนใจและความสามารถของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น	1	1	1	1	1	1.00	✓
61.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	1	0	0	1	1	0.60	✓
5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา								
62.	มีการทำงานเป็นที่ระหว่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษาพิเศษ ครู และผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	1.00	✓
63.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน	1	1	-1	1	1	0.60	✓

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ความ สอดคล้อง คลัง
		อ.1	อ.2	อ.3	อ.4	อ.5		
81.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้านความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน และเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง	1	-1	1	1	1	0.60	✓
8. ด้านการประเมินผลโครงการ								
8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล								
82.	การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันที่	1	1	1	1	0	0.80	✓
8.2 ประเมินผลหลังจบโครงการ								
83.	การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าโครงการฯ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร	1	1	1	1	1	1.00	✓
84.	ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถนำสรุปผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการฯ ครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	1.00	✓
85.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	1	1	1	1	1	1.00	✓
9. การวิจัยติดตามผล								
9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล								
86.	นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ	1	1	1	1	-1	0.60	✓
87.	การส่งต่อข้อมูลจากระดับประถมสู่มัธยม ทั้งประวัติผลงาน (Port Folio) ของนักเรียนจะช่วยให้ฝ่ายมัธยมสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ	1	0	1	1	0	0.60	✓

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโครงการฯ รอบที่ 2 และ รอบที่ 3

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พิเศษ	มัธยมศึกษา	พิเศษ	
1. การนำองค์กร						
1.1 คุณลักษณะผู้บริหารโครงการ						
ส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความ						
สามารถพิเศษ						
1.	เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
2.	เห็นความสำคัญในการส่งเสริมนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
3.	มีองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
4.	มีความมุ่งมั่นที่จะทำโครงการฯ อย่างจริงจัง	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
5.	เลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
6.	มีทักษะในการสื่อสาร ในการแสวงหาความ ร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอก	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
7.	ให้อิสระในการออกแบบการทำงานตาม ขอบข่ายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
8.	รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
9.	พูดคุยเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชา	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
1.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารโครงการฯ						
10.	ร่วมวางนโยบายและมีทิศทางการดำเนิน โครงการฯ อย่างชัดเจน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
11.	ร่วมลงมือปฏิบัติงานกับผู้ได้บังคับบัญชา	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
12.	มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนิน โครงการฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
13.	ออกแบบขั้นตอนและวิธีการคัดเลือก นักเรียนเข้าโครงการฯ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
14.	ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน	5.00	0.25	5.00	0.25	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
15.	ดำเนินงานเป็นผู้ประสานงานให้บุคลากร ภายในองค์กรทำงานร่วมกันด้วยความ ราบรื่น	5.00	0.25	5.00	0.25	✓
16.	เป็นผู้เปิดทางขอความช่วยเหลือจาก หน่วยงานภายนอกให้ก่อน แล้วจึงให้ ผู้ปฏิบัติงานประสานงานต่อ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
17.	จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนอนุมัติเบิก- จ่ายงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
18.	เป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุนในการก่อตั้งและ ดำเนินโครงการฯ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
19.	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วม แข่งขันทางด้านทักษะและความเป็นเลิศใน ด้านต่างๆ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ						
20.	มีการระดมความคิดและรับฟังความคิดเห็น จากหลายๆ ฝ่าย จำเป็นต่อการกำหนด นโยบายและการวางแผนโครงการฯ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
21.	มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบ คณะกรรมการ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
22.	มีการทำงานเป็นที่มาของบุคลากรในการจัด การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ	5.00	0.25	5.00	0.25	✓
23.	การดำเนินโครงการฯ ต้องใช้การบริหารแบบ องค์รวมคือมีการวางแผนการทำงาน เชื่อมต่อกับทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
24.	การบริหารโครงการฯ ต้องมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนแผนตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
25.	มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละปี	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
26.	มีการใช้เครื่องมือในการวัดแวงที่มีประสิทธิภาพและวัดซ้ำหลายครั้งด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความสามารถพิเศษของนักเรียนที่แท้จริง และพัฒนาให้เหมาะสม	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
27.	มีการนำหลักสูตร การลดระยะเวลาเรียน การเพิ่มพูนประสบการณ์ การขยายหลักสูตร การให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษามา ผสมผสานและปรับใช้ในการเรียนการสอน อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
28.	มีการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษทั้งในและต่างประเทศ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือมี ปัญหาใดเกิดขึ้นบ้าง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
29.	มีการวางแผนรองรับปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
30.	มีการติดตามวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโครงการฯ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
31.	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
2. นโยบาย						
2.1 เนื้อหา/ เป้าหมาย						
32.	ตามนโยบายได้กำหนดถึงการส่งเสริมนักเรียนที่ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
33.	นโยบายต้องมีความชัดเจนเพื่อสามารถนำไปดำเนินโครงการฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
34.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือ การผลิตนักคิดที่สามารถสร้างนวัตกรรมได้	4.50	1.00	5.00	1.00	✓
35.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือการส่งเสริมนักเรียนให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
36.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่าการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
37.	นโยบายต้องมาพร้อมกับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ชัดเจน	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
2.2 การสื่อสารนโยบาย						
38.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
39.	มีการสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนและทั่วถึง จะทำให้การดำเนินโครงการฯ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย	5.00	0.00	5.00	0.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุ	มัธยมศึกษา	พหุ	
3. ด้านบุคลากร						
3.1 การกำหนดตำแหน่ง						
40.	มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ และคณะกรรมการ	5.00	1.00	5.00	0.25	✓
41.	มีการกำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียน	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
42.	มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นิเทศการสอนและให้คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
3.2 การคัดเลือกบุคลากร						
43.	ครูมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษโดยตรง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
44.	ครูผู้สอนควรมีบุคลิกและเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน	5.00	1.00	5.00	0.25	✓
45.	ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
3.3 การพัฒนาบุคลากร						
46.	มีครูรุ่นพี่เป็นผู้คอยดูแล ให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนให้แก่ครูใหม่	5.00	0.25	5.00	0.25	✓
47.	มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก	5.00	0.00	5.00	0.00	✓
3.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ						
48.	พูดคุยสอบถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	5.00	0.25	5.00	0.25	✓
49.	เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าอบรม ดูงาน และสนับสนุนการศึกษาต่อ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พิเศษ	มัธยมศึกษา	พิเศษ	
50.	มีนโยบายให้ครูผู้สอนได้รับค่าตอบแทนใน การสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นอกเวลา	4.50	1.00	4.50	1.00	✓
3.5 วัฒนธรรมองค์กร						
51.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้ง องค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบ ความสำเร็จ	5.00	1.00	5.00	0.25	✓
52.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของ ผู้บริหาร มีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงาน	5.00	1.00	5.00	0.25	✓
53.	วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมี สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าถึง และเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น	5.00	0.25	5.00	0.25	✓
4. ด้านทรัพยากร						
4.1 งบประมาณ						
54.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้ จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการ สนับสนุนจากผู้ปกครอง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
55.	สมาคมผู้ปกครองและสมาคมศิษย์เก่ามีส่วน สนับสนุนด้านงบประมาณให้กับโครงการฯ	4.00	2.00	4.00	2.00	X
4.2 สื่อ						
56.	สื่อและอุปกรณ์มีความยาก ชับซ้อน และมี ความจำเพาะต่อนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
57.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	5.00	0.00	5.00	0.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พิเศษ	มัธยมศึกษา	พิเศษ	
4.3 สถานที่						
58.	มีศูนย์พัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน เพื่อ ช่วยให้ครูสามารถสังเกตความสนใจและ ความสามารถของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
59.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้าง ความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา						
60.	มีการทำงานเป็นที่ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขา นักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นัก แนะแนว นักการศึกษาพิเศษ ครู และ ผู้ปกครอง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
61.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ละคน	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
62.	มีการให้ความรู้ การปรับทัศนคติและเทคนิค พื้นฐานของการแนะแนวและจิตวิทยาแก่ครู ทุกท่าน เพื่อให้รู้วิธีสังเกตศักยภาพที่โดดเด่น อย่างเป็นระบบ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
63.	มีการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับความช่วยเหลือ ทางด้านจิตวิทยา ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา เกินกว่าครูจะช่วยเหลือได้	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
64.	มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับ จิตวิทยาของเด็ก และการส่งเสริมศักยภาพ ของเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม	4.50	1.00	4.50	1.00	✓
65.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา บุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน	5.00	1.00	5.00	1.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
6. ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน						
6.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง						
66.	โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
67.	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
68.	โรงเรียนแจ้งผู้ปกครองให้ทราบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่และการเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการฯ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
6.2 การมีส่วนร่วม						
69.	การเชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร เพื่อให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพนั้นๆ	4.00	1.00	4.00	1.00	X
70.	ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ	4.50	1.00	4.50	1.00	✓
71.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยการช่วยเหลือด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนและการไปรับไปส่ง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
6.3 การสนับสนุนจากชุมชน						
72.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียน เช่น ตำรวจจราจร เจ้าหน้าที่พยาบาล เป็นต้น	4.00	1.25	4.00	1.25	X

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
73.	ชุมชนให้การสนับสนุนโครงการฯ ในด้าน ต่างๆ เช่น การให้ความรู้ การให้เข้าชมแหล่ง เรียนรู้หรือฝึกอาชีพ เป็นต้น	4.00	1.00	4.00	1.00	X
7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก						
74.	ในช่วงแรกของการดำเนินโครงการฯ ต้อง อาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	3.00	1.25	3.00	1.25	X
75.	หน่วยงานภายนอกให้ความรู้และคำแนะนำ แก่บุคลากรในโรงเรียน	4.00	2.00	4.00	2.00	X
76.	การเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จใน ด้านต่างๆ มาถ่ายทอดประสบการณ์ จะช่วย ให้นักเรียนเกิดจินตนาการและแรงบันดาลใจ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
77.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
78.	การทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบัน ทางวิชาการต่างๆ จะเป็นส่วนเสริมองค์ ความรู้ให้แก่บุคลากร และสามารถนำมา ปรับใช้ในโครงการฯ ของโรงเรียนได้	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
79.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้าน ความสามารถพิเศษ จะช่วยให้เกิดความ ชัดเจนในการดำเนินงานและเป็นไปตาม หลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง	5.00	1.00	5.00	1.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
8. ด้านการประเมินผลโครงการ						
8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล						
80.	การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
8.2 ประเมินผลหลังจบโครงการ						
81.	การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าโครงการฯ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
82.	ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถนำสรุปผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการฯ ครั้งต่อไป	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
83.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	5.00		5.00		✓
9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล						
	นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนาต่อ	5.00	1.00		1.00	✓
85.	การส่งต่อข้อมูลจากระดับประถมสู่มัธยม ทั้งประวัติ ผลงาน (Port Folio) ของนักเรียนจะช่วยให้ฝ่ายมัธยมสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
9.2 ติดตามการศึกษาต่อ						
86.	การติดตามผลหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าจะไปศึกษาต่อที่ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของโครงการฯ	4.50	1.00	4.50	1.00	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	รอบที่ 2		รอบที่ 3		ความ สอดคล้อง
		มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	มัธยมศึกษา	พหุศึกษา	
9.3 ลักษณะงานวิจัย						
87.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการประเมินโครงการ ว่าประสบความสำเร็จเพียงใด	5.00	1.00	5.00	1.00	✓
88.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้กับเด็กกลุ่มนี้	5.00	1.00	5.00	1.00	✓

ตาราง 9 การจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
1. การนำองค์กร				
1.1 คุณลักษณะผู้บริหารโครงการส่งเสริมและ พัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ				
1.	เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์	5.00	0.00	1
2.	เห็นความสำคัญในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ	5.00	0.00	1
3.	มีองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ	4.73	0.46	5
4.	มีความมุ่งมั่นที่จะทำโครงการฯ อย่างจริงจัง	4.91	0.29	2
5.	เลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน	4.91	0.29	2
6.	มีทักษะในการสื่อสาร ในการแสวงหาความร่วมมือจาก บุคลากรทั้งภายในและภายนอก	4.86	0.35	3
7.	ให้อิสระในการออกแบบการทำงานตามขอบข่ายหน้าที่ ของผู้ปฏิบัติงาน	4.82	0.50	4
8.	รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา	4.86	0.35	3
9.	พูดคุยเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.91	0.29	2
1.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารโครงการฯ				
10.	ร่วมวางนโยบายและมีทิศทางการดำเนินโครงการฯ อย่าง ชัดเจน	4.91	0.29	2
11.	ร่วมลงมือปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.64	0.73	6
12.	มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ให้ เป็นไปตามนโยบาย	4.95	0.21	1
13.	ออกแบบขั้นตอนและวิธีการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการฯ	4.59	0.59	7
14.	ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	4.77	0.43	4
15.	ดำเนินงานเป็นผู้ประสานงานให้บุคลากรภายในองค์กร ทำงานร่วมกันด้วยความราบรื่น	4.77	0.43	4

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
16.	เป็นผู้เปิดทางขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ให้ก่อน แล้วจึงให้ผู้ปฏิบัติงานประสานงานต่อ	4.64	0.49	5
17.	จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนอนุมัติเบิก-จ่าย งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการ การเรียนการสอน	4.86	0.47	3
18.	เป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุนในการก่อตั้งและดำเนิน โครงการฯ	4.59	0.59	7
19.	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขัน ทางด้านทักษะและความเป็นเลิศในด้านต่างๆ	4.95	0.21	1
1.3 ระบบการบริหาร/ แนวทางปฏิบัติ				
20.	มีการระดมความคิดและรับฟังความคิดเห็นจากหลายๆ ฝ่าย จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผน โครงการฯ	4.86	0.35	3
21.	มีการบริหารงานโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ	4.95	0.21	1
22.	มีการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.77	0.43	5
23.	การดำเนินโครงการฯ ต้องใช้การบริหารแบบองค์รวมคือ มีการวางแผนการทำงานเชื่อมต่อกับทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ	4.68	0.57	7
24.	การบริหารโครงการฯ ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถ ปรับเปลี่ยนแผนตามบริบทที่เปลี่ยนไป	4.73	0.46	6
25.	มีการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จำนวนและศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในแต่ละปี	4.91	0.29	2
26.	มีการใช้เครื่องมือในการวัดแววที่มีประสิทธิภาพและวัดซ้ำ หลายครั้งด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อที่จะได้ทราบถึง ความสามารถพิเศษของนักเรียนที่แท้จริงและพัฒนาให้ เหมาะสม	4.59	0.59	9

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
27.	มีการนำหลักสูตร การลดระยะเวลาเรียน การเพิ่มพูน ประสบการณ์ การขยายหลักสูตร การให้มีผู้เชี่ยวชาญ เป็นที่ปรึกษามาผสมผสานและปรับใช้ในการเรียนการ สอนอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	4.68	0.72	8
28.	มีการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มี ความสามารถพิเศษทั้งในและต่างประเทศ ว่ามีการ เปลี่ยนแปลงหรือมีปัญหาใดเกิดขึ้นบ้าง	4.50	0.60	11
29.	มีการวางแผนรองรับปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้น ในอนาคต	4.59	0.67	10
30.	มีการติดตามวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษใน โครงการฯ	4.82	0.50	4
31.	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมา ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.35	3
2. นโยบาย				
2.1 เนื้อหา/ เป้าหมาย				
32.	ตามนโยบายได้กำหนดถึงการส่งเสริมนักเรียนที่ ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ	4.91	0.29	2
33.	นโยบายต้องมีความชัดเจนเพื่อสามารถนำไปดำเนิน โครงการฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.86	0.35	3
34.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือ การผลิตนักคิดที่ สามารถสร้างนวัตกรรมได้	4.45	0.67	5
35.	เป้าหมายการดำเนินโครงการฯ คือการส่งเสริมนักเรียน ให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม	4.95	0.21	1
36.	มีนโยบายที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากกว่า การสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน	4.95	0.21	1
37.	นโยบายต้องมาพร้อมกับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ ชัดเจน	4.73	0.46	4

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
2.2 การสื่อสารนโยบาย				
38.	มีการสื่อสารนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงมาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	4.95	0.21	1
39.	มีการสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนและทั่วถึงจะทำให้การดำเนินโครงการฯ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย	4.91	0.29	2
3. ด้านบุคลากร				
3.1 การกำหนดตำแหน่ง				
40.	มีตำแหน่งที่สำคัญในโครงการฯ คือ หัวหน้าโครงการฯ รองหัวหน้าโครงการฯ และคณะกรรมการ	4.77	0.43	1
41.	มีการกำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียน	4.73	0.46	2
42.	มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่นิเทศการสอนและให้คำแนะนำแก่ครูในโครงการฯ	4.64	0.73	3
3.2 การคัดเลือกบุคลากร				
43.	ครูมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษโดยตรง	4.41	0.91	3
44.	ครูผู้สอนควรมีบุคลิกและเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน	4.77	0.43	2
45.	ครูผู้สอนเป็นผู้ใฝ่รู้ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.95	0.21	1
3.3 การพัฒนาบุคลากร				
46.	มีครูรุ่นพี่เป็นผู้คอยดูแล ให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนให้แก่ครูใหม่	4.77	0.43	2
47.	มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจากวิทยากรภายนอก	4.82	0.59	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
3.4 การสร้างขวัญและกำลังใจ				
48.	พูดคุยสอบถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	4.77	0.43	1
49.	เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าอบรม ดูงานและสนับสนุนการศึกษาต่อ	4.73	0.46	2
50.	มีนโยบายให้ครูผู้สอนได้รับค่าตอบแทนในการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนอกเวลา	4.41	0.67	3
3.5 วัฒนธรรมองค์กร				
51.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือทั้งองค์กร มีส่วนทำให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ	4.77	0.43	1
52.	วัฒนธรรมองค์กรด้านความเป็นกันเองของผู้บริหาร มีส่วนสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	4.77	0.43	1
53.	วัฒนธรรมองค์กรที่ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีส่วนทำให้ครูเข้าใจและเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น	4.77	0.43	1
4. ด้านทรัพยากร				
4.1 งบประมาณ				
54.	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้จากการจัดสรรจากทางโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	4.73	0.46	1
4.2 สื่อ				
56.	สื่อและอุปกรณ์มีความยาก ซับซ้อน และมีความจำเพาะต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.41	0.80	2
57.	สื่อต้องมีความหลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.91	0.29	1
4.3 สถานที่				
58.	มีศูนย์พัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ครูสามารถสังเกตความสนใจและความสามารถของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น	4.50	0.67	2

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
59.	การจัดห้องเรียนมีความสำคัญในการสร้างความสนใจ และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.64	0.49	1
5. ระบบแนะแนวและจิตวิทยา				
60.	มีการทำงานเป็นที่ระหว่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา นักจิตวิทยา นักจิตแพทย์ นักแนะแนว นักการศึกษา พิเศษ ครู และผู้ปกครอง	4.59	0.59	2
61.	มีการปรับระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครู และผู้ปกครองได้นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กแต่ ละคน	4.64	0.49	1
62.	มีการให้ความรู้ การปรับทัศนคติและเทคนิคพื้นฐานของ การแนะแนวและจิตวิทยาแก่ครูทุกท่าน เพื่อให้รู้วิธีสังเกต ศักยภาพที่โดดเด่นอย่างเป็นระบบ	4.50	0.60	4
63.	มีการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับความช่วยเหลือทางด้าน จิตวิทยา ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเกินกว่าครูจะ ช่วยเหลือได้	4.59	0.59	2
64.	มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก และการส่งเสริมศักยภาพของเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม	4.45	0.60	5
65.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและ พฤติกรรมของนักเรียน	4.55	0.60	3
6.1 การสื่อสารไปยังผู้ปกครอง				
66.	โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.55	0.51	2
67.	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของโครงการฯ	4.64	0.49	1
68.	โรงเรียนแจ้งผู้ปกครองให้ทราบว่า ผู้ปกครองมีบทบาท หน้าที่และการเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการฯ	4.45	0.74	3

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
6.2 การมีส่วนร่วม				
70.	ผู้ประกอบการสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนิน โครงการฯ	4.41	0.67	2
71.	ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในทุกด้าน โดยการช่วยเหลือ ด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงผล งานนักเรียน การอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลา เรียนและการไปรับไปส่ง	4.59	0.67	1
7. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก				
76.	การเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ มา ถ่ายทอดประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดจินตนาการ และแรงบันดาลใจ	4.55	0.67	3
77.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่จัด การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.59	0.67	2
78.	การทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันทางวิชาการ ต่างๆ จะเป็นส่วนเสริมองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร และ สามารถนำมาปรับใช้ในโครงการฯ ของโรงเรียนได้	4.50	0.67	4
79.	การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนด้านความสามารถ พิเศษ จะช่วยทำให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและ เป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษที่ถูกต้อง	4.59	0.59	1
8. ด้านการประเมินผลโครงการ				
8.1 ทำวิจัยควบคู่กับการประเมินผล				
80.	การทำงานวิจัยควบคู่กับการดำเนินงานจะช่วยให้ ผู้บริหารสามารถมองปัญหาและแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ได้อย่างทันที่	4.50	0.74	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.	Rank รอบที่ 3
8.2 ประเมินผลหลังจบโครงการ				
81.	การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าโครงการฯ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุง อย่างไร	4.64	0.58	3
82.	ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถนำสรุปผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการฯ ครั้งต่อไป	4.64	0.49	2
83.	มีการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และ ผู้ปกครอง ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	4.68	0.48	1
9. การวิจัยติดตามผล				
9.1 การเก็บและส่งต่อข้อมูล				
84.	นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เมื่อจบ ป. 6 แล้ว มีโรงเรียนรองรับที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ไปพัฒนา ต่อ	4.68	0.48	1
85.	การส่งต่อข้อมูลจากระดับประถมสู่มัธยม ทั้งประวัติ ผลงาน (Port Folio) ของนักเรียนจะช่วยให้ฝ่ายมัธยม สามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ	4.64	0.49	2
9.2 ติดตามการศึกษาต่อ				
86.	การติดตามผลหลังจากนักเรียนจบ ป.6 ว่าไปศึกษาต่อที่ ใดบ้าง อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงความสำเร็จของ โครงการฯ	4.45	0.60	1
9.3 ลักษณะงานวิจัย				
87.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการประเมินโครงการว่าประสบ ความสำเร็จเพียงใด	4.45	0.67	2
88.	มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ กับเด็กกลุ่มนี้	4.55	0.67	1

ภาคผนวก ค

1. เอกสารขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยและเอกสารเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. รายชื่อผู้บริหาร
3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
4. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจความเหมาะสมของรูปแบบฯ
5. ประวัติผู้วิจัย

ที่ ศษ 0519.12/3272

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไพฑูริคศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ถัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีชชฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของตนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศธ 0519.12/3271

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีชชชชชช และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของตนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศช 0519.12/3273

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีรชฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบ ทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของตนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศธ 0519.12/3270

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีขยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบ ทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของคนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ 3273

วันที่ 28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีรชฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของตนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/3269

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ถัดดาวลัย เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน เป็นเวลา 3 รอบ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ รองหัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ 1) เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด 2) เป็นการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งข้อคำถามได้จากข้อมูลจากรอบที่ 1 และ 3) เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับรอบที่ 2 แต่จะแสดงคำตอบเดิมของตนเอง มีชชชชชช และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมดเพื่อทบทวนคำตอบของตนอีกครั้ง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศธ 0519.12/38 & 1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ สิงหาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิทโค

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและตรวจความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศษ 0519.12/3883

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ สิงหาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพล ดาวเรือง รองผู้อำนวยการฝ่ายรักษากิจและกิจการพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและตรวจความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศธ 0519.12/3267

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๘ มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกสรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปรางณี บุญคลัง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

ที่ ศธ 0519.12/3882

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ สิงหาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.รุ่งเรือง สุขาภิรมย์

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม รูปแบบการบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-169-4291

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/3884

วันที่ 25 สิงหาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ รองศาสตราจารย์ศักดิ์วาลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามและตรวจความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร / อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ และ อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษชฤตยาสน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามรูปแบบการบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความ สามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อผู้บริหาร

โรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา

อาจารย์รัชยา สุฟโปฏก	หัวหน้าโครงการฯ และ ผอ.นวัตกรรมเทคโนโลยี
อาจารย์อรดา รามะพต	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปหลักสูตรความ สามารถพิเศษ
อาจารย์อรอุมา โคตรนาวัง	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายความสามารถพิเศษ
อาจารย์อุษณีย์ บุรณะเชษฐกุล	อาจารย์ใหญ่ส่วนการศึกษาความสามารถพิเศษ

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ดร.วรรณุช ตริวิจิตรเกษม	ผู้อำนวยการ
อาจารย์วัชรพงษ์ อภิภูณานรังสี	รองผู้อำนวยการ
อาจารย์อุดมพร พัสดาน	หัวหน้าฝ่ายมาตรฐานคุณภาพ
อาจารย์ระวีวรรณ อุณศิริโรจน์	ครูผู้สอน อดีตหัวหน้าโครงการฯ ปี 2554

โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม

อาจารย์ไพฑูริย์ กระโทกนอก	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
อาจารย์ชณิษฐา มากรักษา	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
อาจารย์จิรวรรณ เกิดผล	หัวหน้างานการเรียนการสอนระดับช่วงชั้นที่ 1 (หัวหน้าศูนย์ TLC)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม

อาจารย์สุปราณี จิราณรงค์	ผู้อำนวยการและรองคณบดี
อาจารย์นวัรัตน์ สุขวัฒนาสินธิ์	รองผู้อำนวยการวิชาการ หลักสูตรและการสอน
ผศ. ภคนันท์ อุ้นแจ่ม	หัวหน้าโครงการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ สามารถพิเศษ
อาจารย์วินิตา แก้วเกื้อ	เลขานุการโครงการฯ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฝ่ายประถม

อาจารย์นันทรัตน์ ธรรมวัฒน์ไพศาล	ผู้อำนวยการ
อาจารย์ ดร. พรทิพย์ ศิริภักตราชัย	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
ผศ.ไตรรัตน์ พิพัฒน์โภคผล	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพิเศษ

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.ดร.ดาริณี อุทัยรัตนกิจ	อาจารย์ใหญ่และที่ปรึกษาโครงการฯ
รศ. เสาร์รัตน์ ภัทรจิตินันท์	ประธานโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ
ผศ.ดร. ปรีญา บุญญศิริ	กรรมการ
ผศ.ดร. ศศิธร จ่างภากร	กรรมการและเลขานุการ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ดร. รุ่งเรือง สุขภิรมย์	อดีตหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ผศ.เฉลิมพล ดาวเรือง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิรัชกิจและกิจการพิเศษ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม (อดีตหัวหน้าโครงการ การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ปี 2552)
ดร. สมชาย เทพแสง	อาจารย์ประจำภาคการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร. สรภักศรณ ฉัตรกมลทัศน์	อาจารย์ประจำภาคการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร. สุวิมล กฤษณฤาสน์	อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจความเหมาะสมของรูปแบบฯ

ผศ.ดร. อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์	อาจารย์ประจำภาคการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร. สมชาย เทพแสง	อาจารย์ประจำภาคการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.เฉลิมพล ดาวเรือง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิรัชกิจและกิจการพิเศษ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม (อดีตหัวหน้าโครงการ การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ปี 2552)
อาจารย์ปราณี บุญคลัง	อดีตหัวหน้าฝ่ายมาตรฐานคุณภาพและส่งเสริมนักเรียน ความสามารถพิเศษปี 2552 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
รศ. ดร. ปรีชา วิหคโต	อาจารย์ประจำภาคการบริหารการศึกษา Western University

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวทัศนีย์ จันทิวาสน์
วันเดือนปีเกิด	10 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอบางแพะ จังหวัดตราดบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	133 หมู่ 3 ตำบลโพหัก อำเภอบางแพะ จังหวัดตราดบุรี 70160
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่างประเทศ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน 99 ซอยบางบอน 3 แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2555	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร